

DE PORTRETBUSTES

➤ A. GEDATEERD

59. KUNSTSCHILDER DESIDERIUS COX, VÓÓR 2 MEI 1885

(Diest 1843-?1887)

Kunstschilder uit Diest, vestigde
zich in Brussel.

Object en materiaal:

Buste, gips.

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

Ongekend.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke,
23 augustus 1928.

Schade WO II:

Geen vermelding van schade.

Toestand:

Niet geïdentificeerd of spoorloos.

Definitieve uitvoering:

Brons, in 1928 in familiebezit.

Tentoonstellingen:

- 2 mei - oktober 1885, Antwerpen, *Exposition universelle des Beaux-Arts*, buste in brons.
- 1887, Brussel, *Ancien musée, XIe exposition annuelle de l'Essor*, portrait de feu D. Cox, gipsen buste.
- 1889, Parijs, *Exposition universelle*, buste de feu M. Cox, brons, mention honorable (cf. brief P. Braecke d.d. 17 september 1899).
- 1938 - 1940, Nieuwpoort, stadhuis-stadshalle, Museum Pieter Braecke, inv. museum nr. 8.

Bronnen:

ANONIEM, *Société Royale d'encouragement des beaux-arts à Anvers fondée en 1788*,

Exposition universelle des Beaux-Arts, Catalogue Général, 1885, Antwerpen, 1885, p. 72, nr. 536.

ANONIEM, *Catalogue de la XIe exposition annuelle de l'Essor, Bruxelles, Musée ancien*, 1887, Pierre Braecke, nr. 3.

ANONIEM, *Exposition universelle de Paris, Section Belge, Catalogue officiel, Œuvres d'Art*, Brussel, 1889, p. 28, nr. 287.

ARA Brussel, Fonds Art Belge, nr. 745, brief van P. Braecke d.d. 17 september 1899.

SAN, BRAECKE P., lijst met 33 objecten, s.d. (1928), nr. 30.

VANHILLE L., *In Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst, Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide*, Zondag 20 november 1938, p. 8, nr. 46.
SAN, *Stedelijk Museum Nieuwpoort, Inventaris October 1939, Beeldhouwwerken, Verzameling Pieter Braecke*, nr. 8.

Illustratie:

Ongekend.

60. LÉOPOLD-GUILLAUME GILLEKENS, LANDBOUW- KUNDIGE, VÓÓR 1912, MOGELIJKS CA. 1892

(Sint-Pieters-Leeuw 1833-Vilvoorde 1905)

Gillekens studeerde in Vilvoorde af als agronoom. Daarna was hij tewerkgesteld in het kasteel van Miacourt te Courcelles, waar de culturen, die hij verzorgde, vermaard werden in tuinbouwmilieus. In 1867 werd hij directeur van de Vilvoordse hofbouwschool; onder zijn bestuur werd het één van de meest vooraanstaande tuinbouwscholen ter wereld. In 1884 richtte hij in Haren een bedrijf op

waar hij experimenteerde met bemesting met rioolwater in allerlei groentenculturen. Hij gaf talrijke lezingen en propageerde de groententeelt om de nefaste gevolgen van de landbouwcrisis van 1880-'95 te verminderen. Belangrijkste publicaties: *Traité de la taille et de la culture des arbres fruitiers* (1866), *Cours pratique de la culture maraîchère* (1895), *Eléments d'arboriculture forestière* (1891).

Object en materiaal:

Buste, gips.

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

Ongekend.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 23 augustus 1928.

Schade WO II:

Niet vermeld.

Toestand:

Spoorloos.

Definitieve uitvoering:

In *La Belgique Artistique et Littéraire* van september 1912 wordt gemeld dat de buste op de binnenkoer van de Vilvoordse hofbouwschool stond. De buste staat nu in het gebouw. Mogelijks dateert de buste uit 1892 naar aanleiding van het feest ter gelegenheid van het 25-jarig directeurschap van Gillekens op 18 december 1892.

Tentoonstellingen:

Ongekend.

Bronnen:

ANONIEM, *Jubilé horticole*, in *Revue de l'Horticulture belge et étrangère*, vol. XIX, 1893, p. 13.

MICHEL A., *Vilvorde*, in *La Belgique Artistique et Littéraire*, vol. XXVIII, jg. 7, nr. 84, september 1912, p. 238.

SAN, BRAECKE P., lijst met 33 objecten, s.d. (1928), nr. 28.

VANHILLE L., *In Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst, Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide*, Zondag 20 november 1938, p. 8, nr. 36.

Illustratie:

Foto O. Pauwels.

61. NESTOR DE TIÈRE, 1893

(Eine-Oudenaarde 1856 - Vorst 1920)

Toneelschrijver, tevens werkzaam in de Koninklijke Bibliotheek van België, succesauteur van het realistische drama en meest gespeelde dramaturg van zijn tijd. Hij poogde het Vlaamse theater te vernieuwen en koos voor de gewone spreektaal in plaats van de hoogdravende theatertaal.

Object en materiaal:

Kop, gips.

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

H. 34 cm, B. 32 cm, D. 28 cm.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 1925. Na het overlijden van Braecke beschrijft Paul Saintenoy nog de aanwezigheid van een gipsmodel in het atelier van de kunstenaar (cf. P. Saintenoy, o.c., 1942, p. 216).

Schade WO II:

Niet vermeld.

Toestand:

Alleen kop bewaard, beschadigingen aan het haar, wenkbrauw, kin en neus.

Definitieve uitvoering:

Bronzen borstbeeld, bruin gepateneerd, geschenken aan Nestor de Tière door de *Vlaamse Maatschappijen* bij zijn huldiging op 28 januari 1894. In 1925 behoorde de buste volgens P. Braecke toe aan de familie. Volgens du Castillon stond de buste in 1937 in het *Théâtre communal de Bruxelles* (Koninklijke Vlaamse Schouwburg). Heden in de verzameling AMVC-Letterenhuis, nr. 64021. Gesigneerd op de rechterschouder, P. Braecke/1894.

Voorkant op koperen plaatje: *DE VLAAMSCHE MAATSCHAPPIJEN / AAN / NESTOR DE TIÈRE / 28 JANUARI 1894.*

Op het rechterzijvlak het gietersmerk: *J. Petermann – Fondeur Bruxelles.*

H. 80 cm; B. 62 cm; D. 39 cm; sokkel H. 13 cm, B. 29 cm, D. 25,5 cm.

Tentoonstellingen:

- 12 juli - 9 september 1894, Oostende, *Exposition du Cercle des Beaux-Arts.*
- 1938 - 1940, Nieuwpoort, stadhuis-stadshalle, Museum Pieter Braecke, inv. museum nr. 36.
- Ca. 1950 - 1963, Nieuwpoort, stadhuis, Volkenkundig Museum, gipsen kop.

Bronnen:

ANONIEM, *Ostende, Beaux-Arts, Exposition 1894, Catalogue*, s.p., Pierre Braecke, nr. 8.
ARA Brussel, Fonds *Art Belge*, nr. 745, brief van P. Braecke d.d. 17 september 1899.
SAN, notulen gemeenteraad 19 januari 1924 - 22 december 1925, zitting 8 september 1925, p. 367 (voorstel om bedanking te stemmen aan Pieter Braecke voor schenking).
SAN, brief d.d. 10 september 1925 van burgemeester en schepenen aan Pieter Braecke.
DE SEYN E., *Dictionnaire biographique des Sciences, des Lettres et des Arts en Belgique*, Brussel, 1935, deel 1, p. 365-366.
DU CASTILLON L., *Chronique artistique.*

Pierre Braecke, in *L'Expansion Belge & Exportation Réunies*, jg. 30, nr. 8, augustus 1937, p. 599.

VANHILLE L., in *Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst, Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide*, Zondag 20 november 1938, p. 8, nr. 37.
SAN, *Stedelijk Museum Nieuwpoort, Inventaris October 1939, Beeldhouwwerken, Verzameling Pieter Braecke*, nr. 36.

SAINTENOY P., *Notice sur Pierre Jean Braecke, membre de l'Académie*, in *Annuaire de l'Académie royale de Belgique*, deel CVIII, 1942, p. 216.

SAN, foto d.d. 1954 van het Volkenkundig museum in het stadhuis van Nieuwpoort.

SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00801, neg. BB19/2/26.

HOSTYN N., *BRAECKE, Pieter Jan*, in *Nationaal Biografisch Woordenboek*, Brussel, 1992, vol. 14, p. 64.
<http://anet.ua.ac.be>

Illustratie:

Gips, foto O. Pauwels en bronzen buste, foto AMVC-Letterenhuis, Antwerpen.

62. PRIESTER ADOLF DAENS, CA. 1897

(Aalst 1839-1907)

In 1873 tot priester gewijd.

Zonder functie vanaf 1891 vestigde hij zich in Aalst waar hij meewerkte aan de weekbladen van

zijn broer Pieter en 's zondags een zieke pastoor ging helpen in Bambrugge. Aangesproken door de sociale en Vlaamse actie werd hij vanaf 1893 het boegbeeld en de morele leider van de nieuwe Christene Volkspartij. Hij werd volksvertegenwoordiger voor het arrondissement Aalst van eind 1894 tot 1898 en voor het arrondissement Brussel van 1902 tot 1906. Hij kwam in conflict met de conservatieven, de officiële Katholieke Partij en als priester met de hogere geestelijkheid en het Vaticaan. Begin 1898 werd hij door de Gentse bisschop Stillemaans gesuspendeerd. Na 1900 raakte hij met zijn partij steeds meer geïsoleerd en er werd zware druk op hem uitgeoefend om zich te onderwerpen aan zijn bisschop en afstand te nemen van de Christene Volkspartij.

Object en materiaal:

Buste, gekleurd gips.

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

Ongekend.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 23 augustus 1928.

Schade WO II:

Gedeeltelijk vernield, alleen kop bewaard.

Toestand:

Spoorloos.

Definitieve uitvoering:

Brons. Het gipsmodel werd ca. 1897 vervaardigd. In 1907 werd na de dood van priester Adolf Daens in Aalst het *Uitvoerend komitee* (met Jan De Neve als voorzitter en Jozef Hansens als ondervoorzitter) opgericht om hem een waardige hulde te brengen. Het zamelde 2200 frank in voor zijn grafmonument (vervaardigd door Alfons De Backer) met een bronzen medaillon (door Georges Van de Voorde) en voor het bronzen borstbeeld door Braecke dat in 1907 werd aangekocht voor 800 frank. Op 13 september 1908 plechtig onthuld in Aalst aan het huis van Priester Daens en vervolgens naar het lokaal overgebracht in

de Groene Poort, op de hoek van de Sint-Jorisstraat en de huidige Hopmarkt. In 1911 werd het opgesteld in het Daensistisch lokaal Volksverheffing in de Lange Zoutstraat en in 1927 overgebracht naar het nieuwe Vlaamsch Huis Volksverheffing in de Molenstraat. Het verdween in september 1944 bij de bevrijding van Aalst. In Aalst was er een gipsen ontwerp bewaard gebleven: eerst in de apotheek van de S.M. Volksverheffing in de Korte Zoutstraat, later na de verkoop van de apotheek in het kader van de vereffening van de Samenwerkende Maatschappij na WO II werd het door G. Van Wilderde, voormalig bestuurslid en toenmalig vereffenaar in huis genomen. Op initiatief van Ernst Van den Bergh, beheerder van de S.M. Volksverheffing, brachten vrienden, organisaties en financiële instellingen genoeg geld bijeen om het beeld opnieuw in brons te laten gieten.

Op 20 april 1985 opnieuw gegoten door Bert Ghysels uit Erembodegem. Huidige eigenaar van het gipsmodel en brons is het ADVN (Archief en Documentatiecentrum voor het Vlaams-nationalisme); het brons is nu in bruikleen gegeven aan het Daensarchief en Museum van de Vlaamse Strijd (DAVS, Aalst) en het gipsen model aan het Vlaams Neutraal Ziekenfonds Pieter Daens, in Aalst. Na het overlijden van Braecke was er volgens Paul Saintenoy nog een gips aanwezig in het atelier van Braecke (cf. P. Saintenoy, 1942, p. 216).

Tentoonstellingen:

- 24 mei - 15 november 1897, Brussel, *Exposition Internationale, section des Beaux-Arts*, nr. 609, *Buste (portrait)*.
- 1938 - 1940, Nieuwpoort, stadhuis-stadshalle, Museum Pieter Braecke, inv. museum nr. 3.
- Ca. 1950 - 1963, Nieuwpoort, stadhuis, Volkenkundig Museum.

Bronnen:

ANONIEM, *Catalogue illustré de l'exposition internationale de Bruxelles*, 1897, p. 17, nr. 609.
ARA Brussel, Fonds *Art Belge*, nr. 745, brief d.d. 17 september 1899 van P. Braecke.

SAN, BRAECKE P., lijst met 33 objecten, s.d. (1928), nr. 26.

VANHILLE L., *In Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst, Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide*, Zondag 20 november 1938, p. 8, nr. 50.
SAN, *Stedelijk Museum Nieuwpoort, Inventaris October 1939, Beeldhouwwerken. Verzameling Pieter Braecke*, nr. 3.

SAN, DE CREUS J., *Schatting en vaststelling der schade veroorzaakt door beschieting en door Duitse bezetting aan de verzameling Museum te Nieuwpoort*, 30 april 1946, nr. 12.

SAN, foto d.d. 1954 van het Volkenkundig museum in het stadhuis van Nieuwpoort.

SAN, brief d.d. 24 april 1956 van War Van Asten, bijhorende lijst, nr. 12.

SAN, VAN ASTEN W., *Schatting en vaststelling der schade aan de kunstwaarde der beeldhouwwerken in het P. Braecke museum te Nieuwpoort*, 27 juni 1956, nr. 12.

D'HAESE R., *Daens in brons*, Antwerpen, 1985.

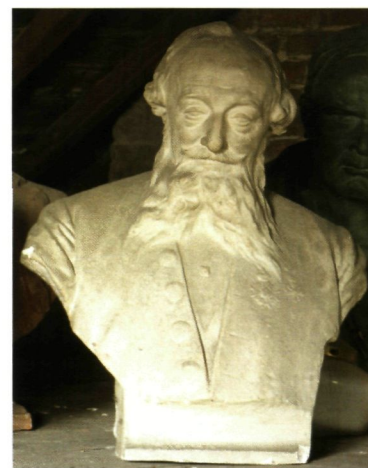
VAN CAMPENHOUT F., *Daens en het daensistische gedachtegoed, Hernieuwd Lexicon van de Daensistische Beweging*, 2006, p. 55 en 192.

Illustratie:

Gips, foto d.d. 1954 van het Volkenkundig museum in het stadhuis van Nieuwpoort, SAN.

Gepatineerd gips, verzameling ADVN, foto O. Pauwels.

63. LETTERKUNDIGE JAN VAN DROOGENBROECK, 1899

(Sint-Amands 1835 - Schaarbeek 1902)

Hij studeerde aan de normaalschool te Lier en werd achtereen volgens onderwijzer, ambtenaar en bureeloverste op het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

Hij schreef en bewerkte poëzie, muziekteksten, verhandelingen, cantates, woordenboeken, schoolboeken... en werkte tevens mee aan tijdschriften zoals *De Toekomst*, *Noord en Zuid* en het *Nederlandsch Tijdschrift*. Een aantal van zijn werken werden bekroond door de Koninklijke Academie van België. Hij schreef ook onder het pseudoniem Jan Ferguut. Enkele titels zijn *Makamen en Ghazelen* (1866), *Friedrich Rückert, eene levensschets* (1882), *Verhandeling over de toepassing van het Grieksch en Latijnsch metrum op de Nederlandsche poëzij* (1886), *Spreuken en Sproken* (1891).

Object en materiaal:

Buste, gips.

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

Ongekend.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 23 augustus 1928.

Schade WO II:

Geen vermelding.

Toestand:

Spoorloos.

Definitieve uitvoering:

Het is voorsnog niet geweten of de buste in duurzaam materiaal werd uitgevoerd.

Gips, *Patrimoine communal de Schaerbeek*, Huis der Kunsten, in 1998 in museumzaal, heden op zolder, N° 707, schenking van dhr. Julien Bossaerts.

H. 59 cm, B. 57 cm, D. 23 cm.

Tentoonstellingen:

- 1938 - 1940, Nieuwpoort, stadshuis-stadshalle, Museum Pieter Braecke, inv. museum nr. 7.

Bronnen:

SAN, BRAECKE P., lijst met 33 objecten, s.d. (1928), nr. 29.

VANHILLE L., *In Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst*, Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide, Zondag 20 november 1938, p. 8, nr. 47.

SAN, *Stedelijk Museum Nieuwpoort*, Inven-

taris October 1939, *Beeldhouwwerken, verzameling Pieter Braecke*, nr. 7.

DE SEYN E., *Dictionnaire biographique des Sciences, des Lettres et des Arts en Belgique*, Brussel, 1935, deel 2, p. 1045-1046.

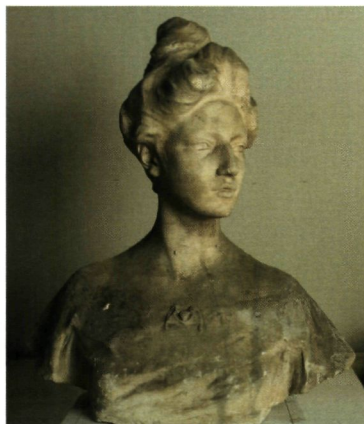
Patrimoine Communal de Schaerbeek, 3 september 1998, inventarisfiche nr. 707.

ENGELIN C., MARX M., *La sculpture en Belgique à partir de 1830*, Leuven, 2006, deel I, p. 335.

Illustratie:

Gipsen buste in Schaarbeek, foto O. Pauwels.

64. MEVROUW DE V, VÓÓR 1904

Object en materiaal:

Buste, gips.

Opschriften:

Gesigneerd P. Braecke (onderaan op voorzijde).

Afmetingen:

H. 68 cm, B. 60 cm, D. 20 cm.

Herkomst:

Schenking Elodea Braecke-Romeo, 1951 (?).

Toestand:

Vrij gaaf, vervuild.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

Ongekend.

Bronnen:

PICA V., *Artisti contemporanei: Pierre Braecke*, in *Emporium*, vol. XIX, januari 1904, nr. 109, p. 10 (Pl.).

SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00772, neg. BB17/6/16.

Illustratie:

PICA V., *Artisti contemporanei: Pierre Braecke*, in *Emporium*, vol. XIX, januari 1904, nr. 109, p. 10 (Pl.) en foto in 2008 door O. Pauwels.

65. MARIE EN ESTHER BRAECKE, VÓÓR 11 FEBRUARI 1911

"...deux petites filles -dont il faut être le père assurément pour avoir compris leur psychologie de la sorte. Les yeux songeurs de l'ainée montrent qu'elle essaye déjà de comprendre la vie; elle semble prête à y remplir sa tâche. L'autre indifférente encore à de pareils soucis, repose, dans un confiant abandon, le front sans pensées, sur l'épaule de sa sœur." (HOUTART F., 1911, p. 241)

Marie en Esther waren de dochters van Léon Braecke (° Nieuwpoort 1861) en Alice Demeulenaere (° Nieuwpoort 1868), gehuwd in Veurne op 23 februari 1889. Marie Braecke (Veurne 1891- ?

1933) behaalde aan de *Université Libre de Bruxelles* de diploma's van apotheker (1920) en doctor in de natuurwetenschappen (1921). Zij werkte in Parijs aan het *Laboratoire de pharmacie galénique*. Terug in Brussel in 1924 werd ze doctor in de farmacie. In 1926 werd ze *membre titulaire* van de *Société Royale des sciences médicales et naturelles* van Brussel en in 1927 buitenlands corresponderend lid van de *Société de Pharmacie de Paris*. In 1927 kreeg ze de Achilles Herlant-prijs. In 1928 werd ze assistente in het laboratorium van *Pharmadynamie* aan de *Université Libre de Bruxelles* en in 1932 werkleidster aldaar. Haar jongere zus Esther huwde met Armand Rubin, zaakvoerder van de *Etablissements Armand Rubin*.

Object en materiaal:

Groepsbuste, gips met patina.

Opschriften:

Geen.

Afmetingen:

H. 49 cm, B. 44 cm, D. 25 cm.

Herkomst:

Schenking door familielid van Pieter Braecke, allicht Esther Rubin-Braecke, na WO II (ca. 1948-1951).

Toestand:

Vrij gaaf.

Definitieve uitvoering:

Marmer in familiebezit (cf. A. Possot). In 1911 volgens catalogus in het bezit van dhr. L. Barl (mogelijks een pseudoniem voor Léon Braecke).

Tentoonstellingen:

- 11 februari - 12 maart 1911, Brussel, *Pour l'Art, XIXe Exposition Annuelle*, nr. 2. *Portraits*, marmer (behorende aan dhr. L. Barl) (dit nummer omvat zowel dit portret als dat van de ouders).

Bronnen:

ANONIEM, *Pour l'Art, Catalogue, XIXe Exposition Annuelle Bruxelles*, 11 Février-12 Mars 1911, p. 13 Pierre Braecke, nr. 2.

HOUTART F., *Les Salons d'Arts, Le Salon "Pour l'Art"*, in *Durendal, Revue Catholique*

d'art et de littérature, jg. 18, nr. 4, april 1911, p. 241.

DE TAEYE Ed.L., *Le XIXe Salon de "Pour l'Art"*, in *La Fédération Artistique*, jg. 38, nr. 22, 26 februari 1911, p. 170.

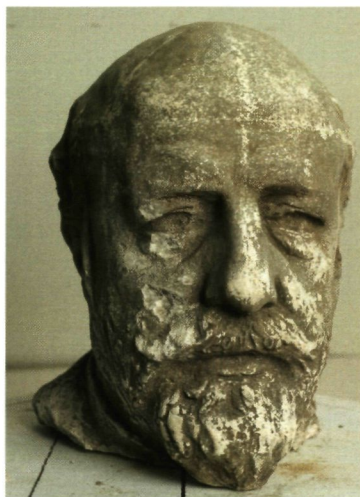
ZUNZ E., *Marie Braecke*, in *Revue du Cercle des Alumni de la Fondation Universitaire*, Brussel (ULB), overdruk uit vol. V, nr. 2, december 1933.

SAN, nota bijgevoegd bij brief d.d. 7 november 1973 aan Christine Hoh-Slodzyck (met verwijzing naar beeld van moeder en dochter geschonken door een familielid). Mondelinge informatie André Possot.

Illustratie:

Foto O. Pauwels.

66. HOOGLERAAR ALPHONSE HUBERTI, VÓÓR 8 MEI 1911

(1841-na 1911)

Ingenieur bij de administratie van de Belgische Spoorwegen, profes-

sor topografie aan de polytechnische school van de *Université Libre de Bruxelles* van 1880 tot 1911, waar ook Horta les gaf tot 25 juli 1911. Lid van de loge *Les Amis Philantropes*, waarvan ook Horta lid zou worden.

Object en materiaal:

Kop, gips met patina.

Opschriften:

Gesigeneerd rechts op kraag

P. Braecke.

Afmetingen:

H. 30 cm, B. 24 cm, D. 28 cm.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 23 augustus 1928.

Schade WO II:

Geen vermelding.

Toestand:

Oppervlakteschade.

Definitieve uitvoering:

Brons. De buste werd op 8 mei 1911 aan Huberti overhandigd tijdens een hulde in de ULB naar aanleiding van zijn 70ste verjaardag en van zijn pensionering. De buste was tentoongesteld in de professorenzaal van de faculteit van toegepaste wetenschappen in de universiteit te Brussel (ULB), alwaar ze in augustus 1998 gestolen werd. Tot op heden spoorloos.

Tentoonstellingen:

- Mogelijks: 3 februari - 3 maart 1912, Brussel, *Pour l'Art, XXe exposition annuelle*, buste, brons, *Portrait de M. H.*
- 1938 - 1940, Nieuwpoort, stadhuis-stadshalle, Museum Pieter Braecke, inv. museum nr. 1.

Bronnen:

ANONIEM, *Chronique universitaire, La manifestation Huberti*, in *Revue de l'université de Bruxelles*, seizième année, 1910-1911, Bruxelles, 1911, p. 786.
ANONIEM, *Catalogue du XXe Salon Pour l'Art, 1912, 3 Février - 3 Mars*, Brussel, p. 10, nr. 2.
SAN, BRAECKE P., lijst met 33 objecten, s.d. (1928), nr. 24.
VANHILLE L., *In Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst, Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide*, Zondag 20 november 1938, p. 8, nr. 33.

SAN, *Stedelijk Museum Nieuwpoort, Inventaris October 1939, Beeldhouwwerken, Verzameling Pieter Braecke*, nr. 1.

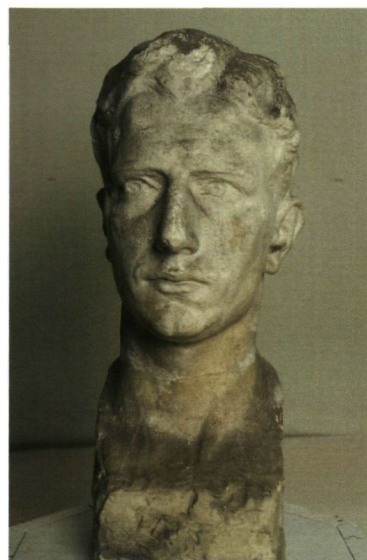
SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, ca. 1988, nr. 00775, BB17/7/19.

DULIERE C., *Victor Horta, Mémoires*, Ministère de la Communauté Française de Belgique, 1985, p. 19-20.

Illustratie:

Gips, foto O. Pauwels; brons, foto ULB.

67. MANNENKOP, NIET GEÏDENTIFICEERD, 1913

Object en materiaal:

Kop, gips.

Opschriften:

Gesigneerd P. Braecke, gedateerd 1913 (op sokkel vooraan rechts).

Afmetingen:

H. 51 cm, B. 20 cm, D. 26 cm.

Herkomst:

Schenking.

Toestand:

Oppervlakteschade.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

Ongekend.

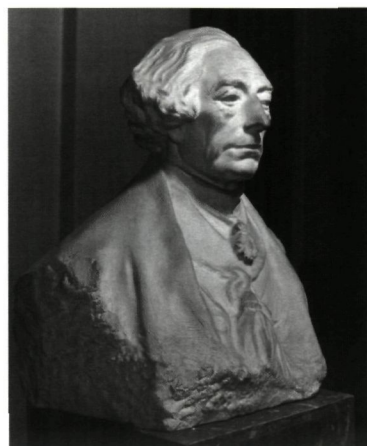
Bronnen:

SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00761, neg. BB17/3/5.

Illustratie:

Foto O. Pauwels.

68. MINISTER JEAN-JOSEPH THONISSEN, 1915/1916-1921

(Hasselt 1816-Leuven 1891)
Doctor in de rechten en substituit-procureur aan de rechtbank te Hasselt. In 1848 uit deze functie ontslagen door de liberalen, werd hij hoogleraar aan de Katholieke Universiteit te Leuven. Hij werd een internationaal erkende autoriteit op het gebied van het strafrecht en was voorstander van de afschaffing van de doodstraf. Van 1863 tot 1890 was hij volksvertegenwoordiger in het arrondissement Hasselt voor de Katholieke Partij. Van 1884 tot 1887 was hij minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs. Correspondent van de Klasse der letteren in 1855, lid van de Koninklijke Academie van België in 1864. Voorzitter van de academie en directeur van zijn klasse in 1873.

Object en materiaal:

Buste, gips.

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

Ongekend.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 23 augustus 1928.

Schade WO II:

Geen vermelding van schade.

Toestand:

Spoorloos.

Definitieve uitvoering:

Witte marmer, in bewaring gegeven

aan de Koninklijke Academie voor Wetenschappen, Letteren en Kunsten, in Brussel.

H. 64,5 cm, B. 55 cm, D. 37,5 cm.

Bestelling dateert van 25 januari 1913, voor de prijs van 2500 frank; model in gips in 1915 of 1916 vorgelegd; in 1920 betaalt de Staat uiteindelijk 6000 frank voor het borstbeeld; op 8 juli 1921 brief dat de buste aanvaard is door de Klasse. Volgens Saintenoy was er na het overlijden van P. Braecke nog een gipsmodel aanwezig in diens atelier.

Tentoonstellingen:

- 28 mei - 4 juli 1921, Brussel, *VIIIe Salon du Printemps*, marmeren buste toebehorend aan de Koninklijke Academie van België.
- 1938 - 1940, Nieuwpoort, stadhuis-stadshalle, Museum Pieter Braecke, inv. museum nr. 29, gips.

Bronnen:

Privéverzameling, contract tussen P. Braecke en minister d.d. 25 januari 1913.

ANONIEM, *VIIIe Salon du Printemps, Bruxelles, 28 mai-4 juillet 1921, catalogue*, p. 37, nr. 171.

SAN, BRAECKE P., lijst met 33 objecten, s.d. (1928), nr. 21.

VANHILLE L., *In Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst, Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide*, Zondag 20 november 1938, p. 8, nr. 44 (Minister Thomssen).

SAN, *Stedelijk Museum Nieuwpoort, Inventaris October 1939, Beeldhouwwerken, Verzameling Pieter Braecke*, nr. 29.

SAINTENOY P., *Notice sur Pierre Jean Braecke, membre de l'Académie*, in *Annuaire de l'Académie royale de Belgique*, deel CVIII, 1942, p. 216.

DE SEYN E., *Dictionnaire biographique des Sciences, des Lettres et des Arts en Belgique*, Brussel, 1935, deel 2, p. 963-964.

VAN LENNEP J., *Les bustes de l'Académie royale de Belgique, Histoire et catalogue raisonné précédés d'un essai, Le portrait sculpté depuis la Renaissance, Mémoire de la Classe des Beaux-Arts, Collection in. 8°*, 3e reeks, deel VI, Gembloux, 1993, p. 240-241.

Inventaris Vlaamse Overheid, Kunsten en Erfgoed, d.d. 28 oktober 2003, inv. nr. 1887.

Illustratie:

Marmer, © KIK, Brussel, foto B 40786.

69. DÉSIRÉ-JOSEPH PERPÈTE, 1920

(1848-1921)

Vanaf 1869 was Perpète werkzaam bij de Registratie. In 1878 was hij ontvanger van de Registratie in Landen, in 1884 van de domeinen van Hoei, in 1893 van de protesten te Brussel, en in 1906 van de civiele akten in Brussel. Hij was, net als een familielid van Pieter Braecke, lid van het *Syndicat national de l'Enregistrement et des Domaines*. In 1913 werd dankzij hem de collectieve borgtocht voor de boekhouders, tewerkgesteld bij de staat, gedecreteerd. Hij werd gedelegeerd bestuurder van de Belgische vereniging van de boekhouders van het Departement van Financiën. Vanaf 1893 was hij lid van de *Société d'archéologie de Bruxelles*.

Het borstbeeld was een gift van de Belgische vereniging van de boekhouders van het Departement van Financiën: "*Nous étions parvenus, après bien des démarches, à le faire poser pendant quelques séances chez un artiste-sculpteur, Monsieur Braecke.*" Kort na het poseren, overleed hij. De buste werd geschonken aan de kinderen van de overledene op 13 februari 1921.

Object en materiaal:

Buste, brons op sokkel van rood marmer.

Opschriften:

Rechts gesigneerd *P. Braecke*, gedateerd 1920.

Afmetingen:

H. 34 cm, B. 25 cm, D. 23 cm; sokkel H. 16 cm.

Herkomst:

Aangekocht voor 15.000 frank van mevr. Sylvie Pagna, Ch. Ramaekersstraat 13, 1020 Brussel op 14 maart 1988.

Toestand:

Gaaf.

Definitieve uitvoering:

Brons.

Tentoonstellingen:

- 29 oktober - 13 november 1988, Nieuwpoort, Feestzaal Vismijn, *Te gast in het atelier*, nr. L, L. Perther.

Bronnen:

(VELU, PERPETE, BRAECKE, GIRARD), *Manifestation posthume du 13 février 1921 en l'honneur de Monsieur Perpète Désiré-Joseph, Administrateur-Délégué de l'Association Belge des Comptables du Département des finances*, 1921, p. 1-20.

BOURGOIS P., *Te gast in het atelier in het kader van de culturele veertiendaagse*, 29 oktober - 13 november 1988, Feestzaal Vismijn, Nieuwpoort, nr. L.

SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00616.

Illustratie:

Foto O. Pauwels.

70. DE HEER VALCKE VAN KORTRIJK, VÓÓR 1925

Mogelijks gaat het hier over Dr. Jules Henri Valcke (1848-1920) die samen met Jan Frans Vander Plancke (1806-1871) de Kortrijkse pionier was in de hydrotherapie. In 1913 opende hij zijn *Institut Médical du Dr. Valcke* in de Sint-Amandslaan 26 in het gebouw dat hij hiertoe in 1911 door de Kortrijkse architect Jules Carette (1866-1927) had laten ontwerpen. Hij behandelde o.m. reumatische aandoeningen en obesitas met algemene en locale stoombaden, massage en mecano-therapie.

Object en materiaal:

Buste, gips.

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

Ongekend.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, in 1925.

Schade WO II:

Geen vermelding.

Toestand:

Niet geïdentificeerd of spoorloos.

Definitieve uitvoering:

Borstbeeld in 1925 in familiebezit in Kortrijk.

Tentoonstellingen:

Ongekend.

Bronnen:

SAN, notulen gemeenteraad 19 januari 1924 - 22 december 1925, zitting 8 september 1925, p. 367 (voorstel om bedanking te stemmen aan Pieter Braecke voor schenking).

SAN, brief d.d. 10 september 1925 van burgemeester en schepenen aan Pieter Braecke.

MATTELAER J., *Geneeskunde en ziekenverpleging in Kortrijk, 3/ Van Hospitaal tot alz Groeninge van 1800 tot 1900, in alz Groeninge*, 3, juni 2005, p. 21-22.

Illustratie:

Ongekend.

71. KONING ALBERT I, VÓÓR JUNI 1925 OF VÓÓR 31 MAART 1934?

(1875-Marche-les-Dames 1934)

Koning van België van 1909 tot aan zijn dood in 1934. Hij huwde

in 1900 met Elisabeth, hertogin van Beieren. Van 1914 tot 1918 was hij opperbevelhebber van het Belgische leger. Tijdens de oorlog bleef hij zijn volk trouw en leefde mee met zijn soldaten achter de IJzer. Hij verongelukte op 17 februari 1934 bij een rotsbeklimming te Marche-les-Dames.

Object en materiaal:

Buste, gips.

Opschriften:

ALBERT I° (boven wapenschild).

Gesignd P. Braecke op linker zijkant.

Afmetingen:

H. 96 cm, B. 64 cm, D. 35 cm.

Herkomst:

Schenking Elodea Braecke-Romeo, 1951 (?).

Toestand:

Ca. 1988 nog gaaf, inmiddels neus afgebroken maar bewaard.

Definitieve uitvoering:

De buste voor de tentoonstelling van Parijs in 1925 werd in getint gips vervaardigd. Dat exemplaar, eigendom van de regering, werd op 10 februari 1926 geschonken aan de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis in Brussel, sectie Kunstnijverheid, waar het gedeponeerd werd in het *atelier des moulages*. Allicht omstreeks 1983 werd dit borstbeeld weggegooid, toen het depot hals over kop geruimd moest worden voor het nieuwe museum Autoworld.

Tentoonstellingen:

Braecke stelde twee keer een buste van Koning Albert I tentoon. Het gaat allicht om twee verschillende werken, daar die uit 1934 onafgewerkt was bij de tentoonstelling, maar het is niet duidelijk om welke van de twee bustes het hier gaat.

- Na 3 juni - oktober 1925, Parijs, *Exposition Internationale des Arts Décoratifs*, Belgisch Paviljoen, buste in getint gips.

- 31 maart - 15 april 1934, Brussel, *Galerie de la Toison d'Or, Le roi Albert vu par les artistes*, onafgewerkt, gips.

Bronnen:

Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis, Brussel, inventarisfiche *Ile sect. Industrie d'Art*, Nr. 7196 A.

ANONIEM, *Exposition Internationale des Arts Décoratifs et Industriels Modernes de Paris 1925, Catalogue officiel de la section Belge*, Brussel, p. 66.

ARA Brussel, *Paris Expo 25*, inv. nr. 41, map P. Braecke, brief d.d. 3 juni (1925) van Commissaire Général du Gouvernement aan Braecke, i.v.m. laattijdige levering van de koninklijke bustes op de tentoonstelling. ANONIEM, *Le roi Albert vu par les artistes du 31 Mars au 15 Avril 1934, Galerie de la Toison d'or, Porte de Namur*, s.p., P. Braecke, nr. 5.

SAN, BOURGOIS P., Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium, s.d. (ca. 1988), nr. 00796, neg. BB19/1/20.

Illustratie:

Foto O. Pauwels.

72. KONINGIN ELISABETH, ALS VERPLEEGSTER, NA WO I EN VERMOEDELIJK VÓÓR JUNI 1925

(Possenhoven 1876-Brussel 1965) Elisabeth, hertogin van Beieren, huwde in 1900 met Albert, kroonprins van België. In 1909 werd zij koningin. Tijdens WO I bracht ze vaak bezoeken aan de gekwetste soldaten. Ze wordt hier voorgesteld in de hoedanigheid van verpleegster.

Object en materiaal:

Buste, gips.

Opschriften:

Gesignd P. Braecke (links beneden).

Afmetingen:

H. 90 cm, B. 62 cm, D. 34 cm.

Herkomst:

Schenking Elodea Braecke-Romeo, 1951 (?).

Definitieve uitvoering:

Mogelijks de buste voor de tentoonstelling van 1925 te Parijs, vervaardigd in getint gips. Dat exemplaar – aangekocht door de regering – werd op 10 februari 1926 geschonken aan de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis in Brussel, sectie Kunstnijverheid, waar het gedeponeerd werd in het *atelier des moulages*. Omstreeks 1983 werd de buste allicht weggegooid, toen het depot hals over kop geruimd moest worden voor het nieuwe museum Autoworld.

Tentoonstellingen:

- Mogelijks: na 3 juni* - oktober 1925, Parijs, *Exposition Internationale des Arts Décoratifs*, Belgisch Paviljoen, buste in getint gips.

Bronnen:

ANONIEM, *Exposition Internationale des Arts Décoratifs et Industriels modernes de Paris 1925, Catalogue officiel de la section Belge*, Brussel, p. 66.

ARA Brussel, *Paris Expo 25*, inv. nr. 41, map P. Braecke, brief d.d. 3 juni (1925) van Commissaire Général du Gouvernement aan Braecke, i.v.m. laattijdige levering van de koninklijke bustes op de tentoonstelling. Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis, Brussel, inventarisfiche *Ile sect. Industrie d'Art*, Nr. 7196 B. SAN, foto kleimodel.

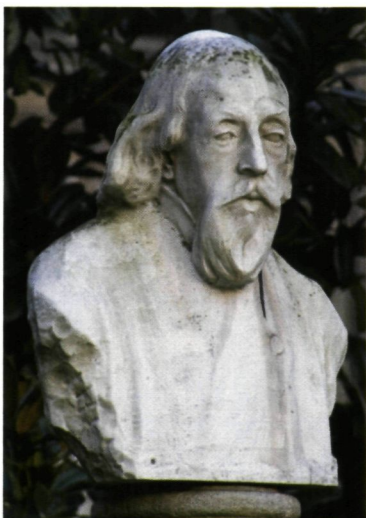
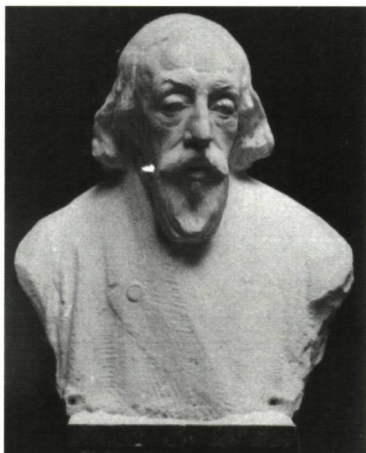
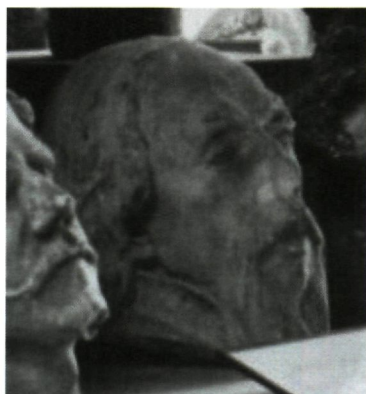
SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00766, neg. BB17/5/10.

Illustratie:

Kleimodel, repro van oude foto in SAN en gips, foto O. Pauwels.

* Braecke leverde zijn koninklijke bustes te laat, cf. brief d.d. 3 juni 1925.

73. BARON FRANÇOIS AUGUSTE GEVAERT, TOONDICHTER, 1926-1927

(1826-1908)

Toondichter-musicus en tweede directeur van het Brusselse conservatorium van 1871 tot 1908, baron. Zijn belangrijkste werken zijn: *Quentin Durward*, *Jacob van Artevelde*, *Vers l'Avenir*, *Histoire et théorie de la musique de l'antiquité*, *Traité d'harmonie et d'orchestration*, *La Mélodie anti-que dans le chant de l'Eglise latine*.

Object en materiaal:

Buste, gips.

L. Vanhille vermeldt twee portretten van Gevaert in Nieuwpoort: 'Toondichter Gevaert' en 'Baron Gevaert, toondichter'.

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

Ongekend.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 23 augustus 1928.

Schade WO II:

Geen vermelding.

Toestand:

Ca. 1954 nog kop, heden spoorloos.

Definitieve uitvoering:

Borstbeeld van witte marmer, voorhof van het Koninklijk Muziekconservatorium in Brussel.

Tentoonstellingen:

- 4 - 16 maart 1928, Gent, *Cercle artistique et littéraire, Œuvres de C. Montald, E. Fabry, P. Braecke*, nr. 9, buste in gips.
- 1938 - 1940, Nieuwpoort, stadhuis-stadshalle, Museum Pieter Braecke, inv. museum nr. 31
- Ca. 1950 - 1963, Nieuwpoort, stadhuis, Volkenkundig Museum.

Bibliografie:

ANONIEM, *Section des Arts plastiques du Cercle artistique et littéraire, Gand, Exposition des œuvres de C. Montald, E. Fabry -artistes peintres- P. Braecke -sculpteur- du 4 au 16 mars 1928, Catalogue*, nr. 9.
SAN, P. Bourgois, negatieven P. Braecke, oude atelierfoto van marmeren buste.
SAN, BRAECKE P., lijst met 33 objecten, s.d. (1928), nr. 22.
VANHILLE L., *In Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst, Katholiek Vlaamsch*

weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide, Zondag 20 november 1938, p. 8, nr. 38 en 39.

SAN, *Stedelijk Museum Nieuwpoort, Inventaris October 1939, Beeldhouwwerken. Verzameling Pieter Braecke*, nr. 38 en 39.

SAN, foto d.d. 1954 van het Volkenkundig museum in het stadhuis van Nieuwpoort.

Illustratie:

SAN, foto van Volkenkundig museum en oude atelierfoto; foto O. Pauwels (borstbeeld in conservatorium).

74. CHRISTIANE (CHRISTINE), VOÓR 4 MAART 1928

Dochter van Armand Rubin en zijn echtgenote Esther Braecke?

Object en materiaal:

Buste, gips.

Afmetingen:

Ongekend.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 23 augustus 1928.

Schade WO II:

Geheel vernield.

Toestand:

Verdwenen.

Definitieve uitvoering:

Marmer, in 1928 in bezit van dhr. en mevr. Armand en Esther Rubin-Braecke, Brussel.

Tentoonstellingen:

- 4 - 16 maart 1928, Gent, *Cercle artistique et littéraire, Œuvres de C. Montald, E. Fabry, P. Braecke*, nr. 7, gips.
- 1938 - 1940, Nieuwpoort, stadhuis-stadshalle, Museum Pieter Braecke, inv. museum nr. 10.

Bibliografie:

ANONIEM, *Section des Arts plastiques du Cercle artistique et littéraire, Gand, Exposition des œuvres de C. Montald, E. Fabry -artistes peintres- P. Braecke -sculpteur- du 4 au 16 mars 1928, Catalogue*, nr. 7.
SAN, BRAECKE P., lijst met 33 objecten, s.d. (1928), nr. 32/2.
VANHILLE L., *In Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst, Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide*, Zondag 20 november 1938, p. 8, nr. 25.
Archieven Hortamuseum, Sint-Gillis, BRAECKE G., manuscript, 16 januari

1939, XV.B.6.5, p. 15, nr. 25.

SAN, *Stedelijk Museum Nieuwpoort, Inventaris October 1939, Beeldhouwwerken, Verzameling Pieter Braecke*, nr. 10.

SAN, DE CREUS J., *Schatting en vaststelling der schade veroorzaakt door beschieting en door Duitse bezetting aan de verzameling Museum te Nieuwpoort*, 30 april 1946, nr. 15.

SAN, brief d.d. 24 april 1956 van War Van Asten, bijhorende lijst, nr. 15.

SAN, VAN ASTEN W., *Schatting en vaststelling der schade aan de kunstwaarde der beeldhouwwerken in het P. Braecke museum te Nieuwpoort*, 27 juni 1956, nr. 15.

Illustratie:

Ongekend.

75. TONEELBESTUURDER EDMOND HENDRICKX, VÓÓR 1928

(Gent 1838-Sint-Jans-Molenbeek 1918)

Acteur. Hij begon zijn acteerloopbaan in een Gentse poesjenellenkelder en trad in 1855 voor de eerste maal op met de Gentse Rederijerskamer De Fonteyne. In 1864-65 trad hij voor het eerst op in de Vlaamse Schouwburg te Brussel, vanaf 1876 nam hij er het toneelbestuur over van Felix Van

de Sande. Vanaf 1881 vervoegde Albert Rans hem en onder hun bestuur werd de nieuwe Vlaamse Schouwburg officieel geopend in 1887. In 1894, nog steeds onder zijn bestuur, werd de titel Koninklijke Vlaamse Schouwburg verleend.

Object en materiaal:

Buste, gips met patine (natuursteenkleur).

Opschriften:

Resten van signatuur rechtsonder (afgebroken).

Afmetingen:

H. 46 cm, B. 60 cm, D. 34 cm.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 23 augustus 1928.

Schade WO II:

Geen vermelding.

Toestand:

Oppervlaktelaag en neus beschadigd.

Definitieve uitvoering:

Brons, in 1928 volgens Braecke in familiebezit.

Bronzen buste uit de KVS in Brussel, heden bewaard in het AMVB, gesigneerd *P. Braecke* (rechtsonder).

Tentoonstellingen:

- 1938 - 1940, Nieuwpoort, stadhuis-stadshalle, Museum Pieter Braecke, inv. museum nr. 4.
- Na 1959 (vermoedelijk vanaf 1963) - 1972, Nieuwpoort, *Hôtel de l'Espérance*, thans 't Kasteeltje, Pieter Braecke-museum, zaal 1.

Bronnen:

SAN, BRAECKE P., lijst met 33 objecten, s.d. (1928), nr. 27.

VANHILLE L., *In Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst, Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide*, Zondag 20 november 1938, p. 8, nr. 35.

SAN, *Stedelijk Museum Nieuwpoort, Inventaris October 1939, Beeldhouwwerken, Verzameling Pieter Braecke*, nr. 4.

SAN, foto Pieter Braecke-museum, tussen 1963-1972.

SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00741, neg. BB3/1/4 en BB3/2/10.

QUINTENS P., *De stati(g)(sch)e mannen van de KVS*, in *AMVB Tijdingen, Mededelingen voor de Vrienden van het Archieven het*

Museum van het Vlaams Leven te Brussel, jg. 27, maart 2006, nr. 1, p. 6.

Illustratie:

Foto's O. Pauwels (gips, SAN en brons, AMVB).

76. KUNSTSCHILDER WILLEM GEETS, VÓÓR 1928

(Mechelen 1838-1919)

Kunstschilder, gespecialiseerd in portretten en historische genreschilderijen. Hij was tevens etser en ontwierp talrijke cartons voor wandtapijten. Leerling aan de Antwerpse Academie en van Louis De Taeye. Directeur van de Academie van Mechelen van 1869 tot 1891. Hij was tevens een getalenteerd acteur en schreef ook toneelwerk. In het blad *De Vlinder* schreef hij kunstkritiek onder het pseudoniem Asmodeus.

Object en materiaal:

Buste, gips.

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

Ongekend.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 23 augustus 1928.

Schade WO II:

Geen vermelding.

Toestand:

Nog bewaard ca. 1954, inmiddels spoorloos.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

- 1938 - 1940, Nieuwpoort, stad-

huis-stadshalle, Museum Pieter Braecke, inv. museum nr. 2.

- Ca. 1950 - 1963, Nieuwpoort, stadhuis, Volkenkundig Museum.

Bronnen:

SAN, BRAECKE P., lijst met 33 objecten, s.d. (1928), nr. 25.

VANHILLE L., *In Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst, Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide*, Zondag 20 november 1938, p. 8, nr. 34.

SAN, *Stedelijk Museum Nieuwpoort, Inventaris October 1939, Beeldhouwwerken, Verzameling Pieter Braecke*, nr. 2.

SAN, foto's d.d. 1954 van het Volkenkundig museum in het stadhuis van Nieuwpoort.

DE SEYN E., *Dictionnaire biographique des Sciences, des Lettres et des Arts en Belgique*, Brussel, 1935, deel 1, p. 487.

Illustratie:

SAN, foto's d.d. 1954 van het Volkenkundig museum in het stadhuis van Nieuwpoort.

78. SENATOR MAURICE DESPRET (?), VOÓR 1928

(Binche 1861-Spa 1933)

Hij huwde in 1884 met Marguerite Graux, dochter van Charles Graux. Eind 1908 kocht hij het kasteel van Sterrebeek als zomerverblijf dat hij in 1909 liet restaureren.

Doctor in de rechten (ULB, 1880-1881), advocaat bij het hof van Cassatie van 1905 tot 1933, bankier en liberaal senator. Hij zetelde in talrijke vennootschappen inzake bankwezen, koloniale zaken, transport en elektrische energie in binnen- en buitenland. Zo was hij voorzitter van de Bank van Brus-

sel, commissaris van de *Union Minière* in Hoog-Katanga van 1906 tot 1922, vanaf 1914 administrateur van de *Société des Chemins de Fer économiques*, hij zetelde in het bestuur van trammaatschappijen in Spanje, Buenos Aires, Napels en Constantinopel. Hij zat in 1919 tevens in het bestuur van de *Société Anonyme des Tramways du Caire* en van de *Tramways d'Alexandrie*. Tijdens WO I was hij lid van het *Comité national de secours et d'alimentation*.

Hij was lid van de *Commission de surveillance des Musées du Cinquantenaire*, musea aan dewelke hij kunstwerken legerde (1938). Hij trad op als voorzitter van de *Commission d'organisation de la participation belge van de Exposition internationale des arts décoratifs et industriels modernes* in Parijs in 1925.

Object en materiaal:

Buste, gips met beige patina.

Opschriften:

Gesignd *P. Braecke* rechts op mouw.

Afmetingen:

H. 60 cm, B. 60 cm, D. 32 cm.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 23 augustus 1928.

Schade WO II:

Geen vermelding.

Toestand:

Vrij gaaf.

Definitieve uitvoering:

Brons, cf. Pieter Braecke, 1928.

Tentoonstellingen:

- 1938 - 1940, Nieuwpoort, stadhuis-stadshalle, Museum Pieter Braecke, inv. museum nr. 30.
- Ca. 1950 - 1963, Nieuwpoort, stadhuis, Volkenkundig Museum.
- Na 1959 (allicht vanaf 1963) - 1972, Nieuwpoort, *Hôtel de l'Espérance*, thans 't Kasteeltje, Pieter Braecke-museum, zaal 1.
- 29 oktober - 13 november 1988, Nieuwpoort, Feestzaal Vismijn, *Te gast in het atelier*, nr. N, mannenbuste, gips, (museum Nieuwpoort).

Bronnen:

ANONIEM, *Exposition Internationale des Arts Décoratifs et Industriels Modernes de Paris 1925, catalogue officiel de la section Belge*, Brussel, 1925, p. 28.

SAN, BRAECKE P., lijst met 33 objecten, s.d. (1928), nr. 23.

VANHILLE L., *In Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst, Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide*, Zondag 20 november 1938, p. 8, nr. 45.

SAN, *Stedelijk Museum Nieuwpoort, Inventaris October 1939, Beeldhouwwerken*.

Verzameling Pieter Braecke, nr. 30.

SAN, foto d.d. 1954 van het Volkenkundig museum in het stadhuis van Nieuwpoort.

SAN, foto Pieter Braecke-museum, tussen 1963-1972.

TIGNOR R., *The Economic Activities of Foreigners in Egypt, 1920-1950: From Millet to Haute Bourgeoisie*, in *Comparative Studies in Society and History*, vol. 22, nr. 3, juli 1980, p. 429.

BOURGOIS P., *Te gast in het atelier in het kader van de culturele veertiendaagse*, 29 oktober - 13 november 1988, Feestzaal Vismijn, Nieuwpoort, nr. N.

SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort-Inventaris kunstpatrimonium*, s.d.

(ca. 1988), nr. 00727, neg. BB7/1/9.

DENOEL T. (o.l.v.), *Le nouveau Dictionnaire des Belges*, Brussel, 1992, p. 236.

Illustratie:

Foto O. Pauwels.

79. BARON EMMANUEL VAN DER LINDEN D'HOOGHVORST, 1930-1931

(Brussel 1781-1866)

Grootgrondbezitter, lid van de provinciale staten van Zuid-

Brabant en burgemeester van Meise (van 1807 tot 1866) waar hij de wegen op zijn kosten liet verhar- den en de heropbouw van het dorp mee financierde na de brand van 1826. Hij werd ook burge- meester van Wolvertem en Nieu- wenrode.

Hij nam deel aan de Belgische Omwenteling in 1830 en werd commandant van de Burgerwacht. Op 21 september 1830 richtte hij in het stadhuis van Brussel samen met Charles Rogier en Edmond Jolly het Voorlopig Bewind op. Hij werd plaatsvervangend lid van het Nationaal congres dat hem op 31 december 1830 tot generaal van de burgerwacht uitriep.

Object en materiaal:

Buste op voetstuk met wapenschild, gips.

Opschriften:

Niet gesigneerd, wel wapen- schild met 3 klophamers bovenaan bekroond met baronnenmuts, twee leeuwen als schildhouders.

Afmetingen:

H. 74 cm, B. 50 cm, D. 28 cm.

Herkomst:

Schenking Elodea Braecke-Romeo, 1951 (?).

Toestand:

Vrij gaaf, oppervlakteschade.

Definitieve uitvoering:

Carraramarmer, Brussel, stadhuis, vervaardigd voor de voormalige col- legezaal, heden in de zaal van het Voorlopig Bewind, inv. nr. B 1895/1, voor de prijs van 30.000 frank (cf.

contract d.d. 15 december 1930). Op borst het opschrift *VANDER- LINDEN-D'HOOGVORST*, gesig- neerd *P. BRAECKE* op zijkant/ schouder rechts. De marmeren buste heeft geen sokkel met wapenschild.

Tentoonstellingen:

Ongekend.

Bronnen:

Privéverzameling, brief d.d. 25 september 1930, stad Brussel aan P. Braecke.

Privéverzameling, contract d.d. 15 decem- ber 1930 tussen de Stad Brussel en Pieter Braecke.

Archieven Hortamuseum, Sint-Gillis, BRAECKE G., manuscript, 16 januari 1939, XV.B.6.5, p. 10.

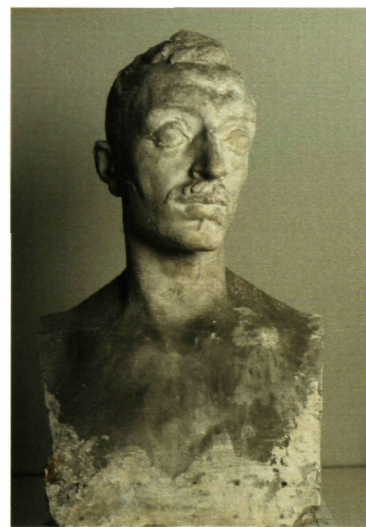
SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuw- poort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00783, neg. BB18/4/4.

DENOEL T. (o.l.v.), *Le nouveau Diction- naire des Belges*, Brussel, 1992, p. 718.

Illustratie:

Foto's O. Pauwels (gips SAN, marmer stadhuis Brussel).

80. BARON ANDRÉ- EDOUARD JOLLY, 1930-1931

(Brussel 1799-1883)

Hij studeerde af als militair inge- nieur en topograaf aan de Artille- rie- en Genieschool in Delft. Van 1816/18 tot 1823 was hij officier van de genie in het Nederlandse leger. Op zijn initiatief werd in 1830 in het Brusselse stadhuis de administratieve commissie aange- steld, die de revolutie verpersoon-

lijkte. Hij richtte op 21 september 1830 in het stadhuis van Brussel samen met Edmond Rogier en Emmanuel van der Linden d'Hooghvorst het Voorlopig Be- wind. Op 26 oktober 1830 werd deze commissie – uitgebreid met andere leden – omgevormd tot het Voorlopig bewind. Hij werd Com- missaris-Generaal van Oorlog van het Voorlopig bewind in 1830- 1831 en vleugeladjutant van re- gent Surlet de Chokier in 1831. Van 1834 tot 1842 was hij direc- teur van het Krijgsdepot/Versterk- te Stellingen en hield zich intensief bezig met het vastleggen van de Belgisch-Nederlandse en Belgisch- Luxemburgse grenzen als voorzit- ter van de *commission des limites*. Hij zat ook de eerste werkzaam- heden voor van de militaire kaart van België, die pas in 1888 afgewerkt werd.

Object en materiaal:

Buste, gips.

Opschriften:

Geen

Afmetingen:

H. 65 cm, B. 40 cm, D. 32 cm.

Herkomst:

Schenking Elodea Braecke-Romeo, 1951 (?).

Toestand:

Onderste deel beschadigd.

Definitieve uitvoering:

Cararramarmer, Brussel, stadhuis, vervaardigd voor de voormalige

collegezaal, heden in de zaal van het Voorlopig Bewind, inv. B 1895/2, voor de prijs van 30.000 frank (cf. contract d.d. 15 december 1930).

Op borst het opschrift *JOLLY*, gesigneerd *P. BRAECKE* op zijkant/schouder links.

Tentoonstellingen:

Ongekend.

Bronnen:

Privéverzameling, brief d.d. 25 september 1930 van de Stad Brussel aan P. Braecke.

Privéverzameling, contract d.d. 15 december 1930 tussen de Stad Brussel en Pieter Braecke.

Archieven Hortamuseum, Sint-Gillis, BRAECKE G., manuscript, 16 januari 1939, XV.B.6.5, p. 10.

SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00791, neg. BB18/6/12.

DENOEL T. (o.l.v.), *Le nouveau Dictionnaire des Belges*, Brussel, 1992, p. 403-404.

Illustratie:

Foto's O. Pauwels (gips SAN, marmer stadhuis Brussel).

81. BARON ANDRÉ-EDOUARD JOLLY (?), 1930

Object en materiaal:

Kop (allicht voorontwerp van buste), gips.

Opschriften:

Gesigneerd *P. Braecke* en 30 (op nek).

Afmetingen:

H. 45 cm, B. 18 cm, D. 22 cm.

Herkomst:

Schenking.

Toestand:

Relatief gaaf.

Definitieve uitvoering:

Marmer, Brussel, stadhuis, Zaal van het Voorlopig Bewind, inv. B 1895/2 (Jolly).

Op borst het opschrift *JOLLY*, gesigneerd *P. BRAECKE* op zijkant/schouder links.

Tentoonstellingen:

Ongekend.

Bronnen:

Privéverzameling, contract tussen stad Brussel en Pieter Braecke, d.d. 15 december 1930.

Archieven Hortamuseum, Sint-Gillis, BRAECKE G., manuscript, 16 januari 1939, XV.B.6.5, p. 10.

SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00774, neg. BB17/7/18.

Illustratie:

Foto's O. Pauwels (gips SAN, marmer stadhuis Brussel).

82. KONINGIN ASTRID, VERMOEDELIIK NA KRONING IN 1934

(Stockholm 1905-Küssnacht 1935)

Dochter van prins Carl en prinses Ingeborg van Zweden. Zij huwde in 1926 met kroonprins Leopold van België, de latere koning Leo-

pold III. In 1934 werd zij koningin. Zij overleed bij een auto-ongeval bij Küsnacht in 1935.

Object en materiaal:

Buste ten halve lijve, gips.

Opschriften:

Gesigneerd *P. Braecke* op rug.

Afmetingen:

H. 100 cm, B. 80 cm, D. 36 cm.

Herkomst:

Schenking Elodea Braecke-Romeo, 1951 (?).

Toestand:

Ca. 1988 rechterhand afgebroken, toestand niet geëvolueerd.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

Ongekend.

Bronnen:

SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00795, neg. BB19/1/19.

Illustratie:

Foto O. Pauwels.

> B. NIET GEDATEERD

83. VROUWENKOP, STUDIE, NIET GEÏDENTIFICEERD

Object en materiaal:

Kop (studie), materiaal ongekend.

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

Ongekend.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 1925.

Schade WO II:

Geen vermelding.

Toestand:

Niet geïdentificeerd of spoorloos.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

Ongekend.

Bronnen:

SAN, brief d.d. 10 september 1925 van burgemeester en schepenen aan Pieter Braecke.

SAN, notulen gemeenteraad 19 januari 1924 - 22 december 1925, zitting 8 september 1925, p. 367 (voorstel om bedanking te stemmen aan Pieter Braecke voor schenking).

Illustratie:

Ongekend.

84. DODENMASKER, NIET GEÏDENTIFICEERD

Object en materiaal:

Dodenmasker, gips.

Opschriften:

Geen.

Afmetingen:

H. 22 cm, B. 17 cm, D. 16 cm.

Herkomst:

Schenking.

Toestand:

Vrij gaaf.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

Ongekend.

Bronnen:

Ongekend.

Illustratie:

Foto O. Pauwels.

85. VROUWENKOP, DODEN- MASKER OF ATELIERMODEL, NIET GEÏDENTIFICEERD

Object en materiaal:

Kop (dodenmasker of ateliermodel), gips.

Opschriften:

Geen.

Afmetingen:

H. 30 cm, B. 20 cm, D. 20 cm.

Herkomst:

Schenking.

Toestand:

Oppervlakteschade.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

Ongekend.

Bronnen:

Ongekend.

Illustratie:

Foto O. Pauwels.

86. LOUISE RYBENS

(1892-?)

Louise, officieel Ludovica Léonie Octavia Josephina, was een dochter van Polidoor Rybens (Nieuwpoort 1853-1935), die in 1891 in Nieuwpoort huwde met Sidonia

Tyvaert (Torhout 1869-Nieuwpoort 1912), en een kleindochter van Jan Rybens en Rosa (Ludovica Rosalia) Braecke (zus van de vader van Pieter Braecke en meter van de beeldhouwer). Ze werd op 30 juli 1892 geboren en woonde toen in de Kaaistraat 1 in Nieuwpoort.

Object en materiaal:

Kop, terracotta met patina.

Opschriften:

Gesigneerd *P. Braecke* (achteraan).

Afmetingen:

H. 38 cm, B. 22 cm, D. 20 cm.

Herkomst:

Schenking (in gave toestand) ca. 1988 door Roland Rybens, zoon van Louise's broer Paul Rybens (Nieuwpoort 1895-Oostende 1980).

Toestand:

Gebroken ter hoogte van hals, oorspronkelijke sokkel verdwenen.

Definitieve uitvoering:

Allicht dit terracotta beeld. De kop toont een opmerkelijk hoofddeksel:

in 1928 stelde Braecke een terracotta werk *Communiante* tentoon, mogelijk is dit hetzelfde werk.

Tentoonstellingen:

- 29 oktober - 13 november 1988, Nieuwpoort, Feestzaal Vismijn, *Té gast in het atelier*.

Bronnen:

ANONIEM, *Section des Arts plastiques du Cercle artistique et littéraire, Gand, Exposition des œuvres de C. Montald, E. Fabry -artistes peintres- P. Braecke -sculpteur- du 4 au 16 mars 1928, Catalogue*, nr. 19 (*Communiante*).

BOURGOIS P., *Té gast in het atelier in het kader van de culturele veertiendaagse*, 29 oktober - 13 november 1988, Feestzaal Vismijn, Nieuwpoort, nr. D8.

Illustratie:

Foto ca. 1988 door P. Bourgois, SAN, en in 2008 door O. Pauwels.

87. NICOLE

Mogelijks gaat het hier om Nicole Rybens. Nicole was een dochter van Paul Rybens (Nieuwpoort 1895-Oostende 1980) en Maria Bruynoghe (Alveringem 1898 - Oostende 1985), kleindochter van Polidoor Rybens en Sidonia Tyvaert, en achterkleindochter van Jan Rybens en Ludovica Rosalia Braecke (zus van de vader van Pieter Braecke en tevens meter van de beeldhouwer). Zij huwde met William Schelstraete.

Object en materiaal:

Buste, gips.

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

Ongekend.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 1937.

Schade WO II:

Geheel vernield.

Toestand:

Verdwenen.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

- 1938 - 1940, Nieuwpoort, stadhuis-stadshalle, Museum Pieter

Braecke, inv. museum nr. 11.

Bronnen:

VANHILLE L., *In Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst, Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide*, Zondag 20 november 1938, p. 8, nr. 26. Archiven Hortamuseum, Sint-Gillis, BRAECKE G., manuscript, 16 januari 1939, XV.B.6.5, p. 15, nr. 26.

SAN, *Stedelijk Museum Nieuwpoort, Inventaris October 1939, Beeldhouwwerken, Verzameling Pieter Braecke*, nr. 11.

SAN, DE CREUS J., *Schatting en vaststelling der schade veroorzaakt door beschieting en door Duitse bezetting aan de verzameling Museum te Nieuwpoort*, 30 april 1946, nr. 16.

SAN, brief d.d. 24 april 1956 van War Van Asten, bijhorende lijst, nr. 16.

SAN, VAN ASTEN W., *Schatting en vaststelling der schade aan de kunstwaarde der beeldhouwwerken in het P. Braecke museum te Nieuwpoort*, 27 juni 1956, nr. 16.

Illustratie:

Ongekend.

88. JUFFROUW SIMONNE HORTA (?), GLIMLACH VAN VLAANDEREN / SOURIRE DE FLANDRE

Simonne Horta (1890-1939) was de dochter van architect Victor Horta (1861-1947) en zijn eerste echtge-

note Pauline Heyse (1860-1950).

Object en materiaal:

Buste, gips met houten armatuur.

Opschriften:

Niet gevonden.

Afmetingen:

H. 48 cm, B. 44 cm, D. 24 cm.

Herkomst:

Schenking Elodea Braecke-Romeo, 1951 (?).

Toestand:

Hout links boven schouder volledig weggerot en gips is er eveneens verdwenen.

Definitieve uitvoering:

Carraramarmer, H. 47 cm. De marmeren buste, met hoofddoek, is zonder voetstuk uitgewerkt.

Nalatenschap Elodea Braecke-Romeo, op 6 februari 1992 verkocht in de veiling van het Paleis voor Schone Kunsten in Brussel.

Tentoonstellingen:

- 1956 - 1972, Nieuwpoort, *Hôtel de l'Espérance*, thans 't Kasteeltje, Pieter Braecke-museum, zaal 1, juffrouw Simonne Horta, gips.
- 29 oktober - 13 november 1988, Nieuwpoort, Feestzaal Vismijn, *Té gast in het atelier*, Glimlach van Vlaanderen, marmer.

Bronnen:

BERQUIN K.R., *Beknopte levensbeschrijving van Pieter-Jan Braecke, beeldhouwer, gevolgd door een lijst van zijn werken*, Nieuwpoort, 1956, laatste pagina, zaal 1, Simonne Horta.

ANONIEM, *Gedenktekenboek Karel-Romaan Berquin, Heemkring Bachten de Kupe en familie Berquin*, 1963, p. 36, Pl.

BOURGOIS P., *Té gast in het atelier in het kader van de culturele veertiendaagse*, 29 oktober - 13 november 1988, Feestzaal Vismijn, Nieuwpoort, nr. N, Glimlach van Vlaanderen.

SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00771, neg. BB17/6/15. ANONIEM, *Veilingscatalogus Paleis voor Schone Kunsten, Brussel, veiling 6 februari 1992*, p. 83, nr. 792, fig. p. 84 (Glimlach van Vlaanderen).

Illustratie:

Gips, foto O. Pauwels; marmer, ANONIEM, *Veilingscatalogus Paleis voor Schone Kunsten, Brussel, veiling 6 februari 1992*, fig. p. 84.

**89. LOUISE DUCATILLON-
RASSAERT,
NIET GEÏDENTIFICEERD,
VANAF 1899**

Louise Rassaert huwde in 1899 met
Léonce Ducatillon/du Castillon.

Object en materiaal:

Buste, gips (?).

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

Ongekend.

Schenking:

Schenking Elodea Braecke-Romeo,
1951.

Toestand:

Niet geïdentificeerd of spoorloos.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

- Mogelijks 1956 - 1972, Nieuwpoort, *Hôtel de l'Espérance*, thans 't Kasteeltje, Pieter Braecke-museum.

Bronnen:

KERCKHOFFS R., *Léonce du Castillon*, in *Jaarboek van de Geschied- en Heemkundige Kring "De Gaverstreke"*, jg. 8, 1980, p. 100. SAN, brief d.d. 7 mei 1968 van Marcel Possot aan burgemeester van Nieuwpoort.

Illustratie:

Ongekend

**90. ELODEA BRAECKE-
ROMEO,
NIET GEÏDENTIFICEERD**

(Pizzone 1875-Nossegem 1971)
Elodea Romeo was Braecke's
model. In 1903 huwde ze met de
kunstenaar.

Object en materiaal:

Buste, gips (?).

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

Ongekend.

Herkomst:

Schenking Elodea Braecke-Romeo,
1951 (?).

Toestand:

Niet geïdentificeerd of verdwenen.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

- 1956 - 1972, Nieuwpoort, *Hôtel de l'Espérance*, thans 't Kasteeltje, Pieter Braecke-museum, zaal 2.

Bronnen:

BERQUIN K.R., *Beknopte levensbeschrijving van Pieter-Jan Braecke, beeldhouwer, gevolgd door een lijst van zijn werken*, Nieuwpoort, 1956, laatste pagina, zaal 2.

Illustratie:

Ongekend.

**91. BUSTE,
NIET GEÏDENTIFICEERD**

Object

en materiaal:

Buste, gips ?

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

Ongekend.

Herkomst:

Schenking.

Toestand:

Spoorloos.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

- 1956 - 1972, Nieuwpoort, *Hôtel de l'Espérance*, thans 't Kasteeltje, Pieter Braecke-museum, zaal 1.

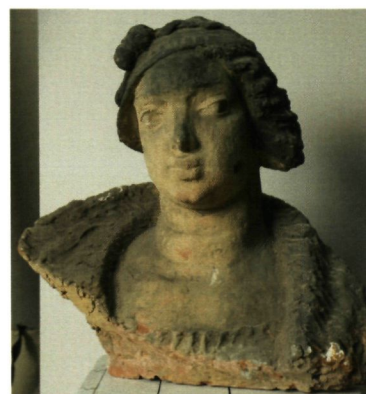
Bronnen:

BERQUIN K.R., *Beknopte levensbeschrijving van Pieter-Jan Braecke, beeldhouwer, gevolgd door een lijst van zijn werken*, Nieuwpoort, 1956, laatste pagina, zaal 1. ANONIEM, *Gedenkboek Karel-Romaan Berquin*, Heemkring *Bachten de Kupe* en familie Berquin, 1963, p. 36 (foto maart 1959). SAN, foto Pieter Braecke-museum, zaal 1, tussen 1963-1972.

Illustratie:

SAN, foto Pieter Braecke-museum, zaal 1, tussen 1963-1972 (detail).

**92. VROUWENBUSTE,
NIET GEÏDENTIFICEERD**

Object en materiaal:

Buste, terracotta.

Opschriften:

Monogram *PB* op voorzijde links-onder én op rugzijde.

Afmetingen:

H. 52 cm, B. 52 cm, 28 cm.

Herkomst:

Schenking Elodea Braecke-Romeo,
1951 (?).

Toestand:

Vrij gaaf.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

Ongekend.

Bronnen:

SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00789, neg. BB18/5/10.

Illustratie:

Foto O. Pauwels.

**93. KINDERBUSTE,
NIET GEÏDENTIFICEERD**

Object en materiaal:

Buste, gips.

Opschriften:

Gesigneerd *P. Braecke* (rechts).

Afmetingen:

H. 38 cm, B. 20 cm, D. 22 cm.

Herkomst:

Schenking Elodea Braecke-Romeo,
1951 (?).

Toestand:

Een laag gips onder het rechteroog is
afgevallen.

Definitieve uitvoering:
Ongekend.

Tentoonstellingen:
Ongekend.

Bronnen:
SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00773, BB17/6/17.

Illustratie:
Foto O. Pauwels.

94. KOP VAN JONGEMAN, NIET GEÏDENTIFICEERD

Object en materiaal:

Kop, gips.

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

H. 40 cm, B. 20 cm, D. 24 cm.

Toestand:

Ca. 1988 kleine beschadiging aan linkeroor, neuspunt, kin.

In 2008 ook schade aan basis.

Herkomst:

Schenking.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

Ongekend.

Bronnen:

SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00838, neg. BB19/3/27.

Illustratie:

Foto O. Pauwels.

95. CYCLISTE, PIERRE DE PANLIGNY

Object en materiaal:

Buste, gips met bruine patina en ijzeren armatuur.

Opschriften:

Niet bewaard.

Afmetingen:

H. 52 cm, B. 34 cm, D. 22 cm.

Herkomst:

Schenking Elodea Braecke-Romeo, 1951 (?).

Toestand:

Roestende armatuur waardoor delen van het gips afbreken en overlangse barsten zijn ontstaan.

Definitieve uitvoering:

Steen, gesigeneerd op rugzijde rechts P. Braecke.

Eigendom van de Vlaamse Overheid, Kunsten en Erfgoed, inv. nr. 4789 (voorheen Ministerie van Cultuur, Administratie voor Schone Kunsten), H. 46, B. 36 cm, D. 16 cm. Aangekocht in 1944 voor 12.500 frank en in bruikleen gegeven aan de *Commission de Repatriement*, Kleine Zavel; inmiddels spoorloos.

Tentoonstellingen:
Ongekend.

Bronnen:

SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00787.

Inventaris Vlaamse Overheid, Kunsten en Erfgoed, d.d. 30 oktober 2003, inv. nr. 4789.

KIK, Brussel, fiche en foto M196046.

Illustratie:

Gips, foto O. Pauwels en steen, © KIK, Brussel, foto M196046.

96. KOP VAN JONGEMAN, NIET GEÏDENTIFICEERD

Object en materiaal:

Kop, gips.

Opschriften:

Gesigeneerd P. Braecke links op sokkel.

Afmetingen:

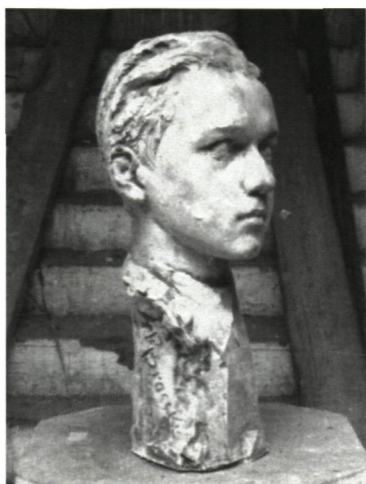
H. 47 cm, B. 19 cm, D. 20 cm.

Herkomst:

Schenking.

Toestand:

Nog aanwezig ca. 1988 maar inmiddels verdwenen.

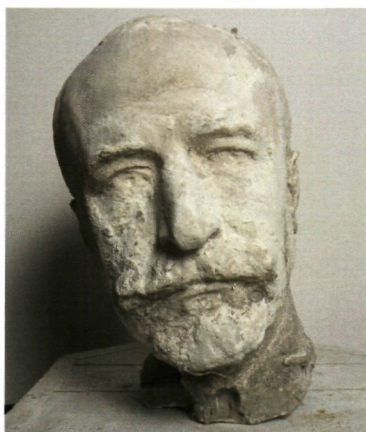
Definitieve uitvoering:
Ongekend.

Tentoonstellingen:
Ongekend.

Bronnen:
SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00758, neg. BB17/3/2.

Illustratie:
Foto ca. 1988 door P. Bourgois, SAN, neg. BB17/3/2.

97. MANNENKOP, NIET GEÏDENTIFICEERD

Object en materiaal:

Kop, gips.

Opschriften:

Geen.

Afmetingen:

H. 32 cm, B. 20 cm, D. 24 cm.

Herkomst:

Schenking.

Toestand:

Oppervlakteschade.

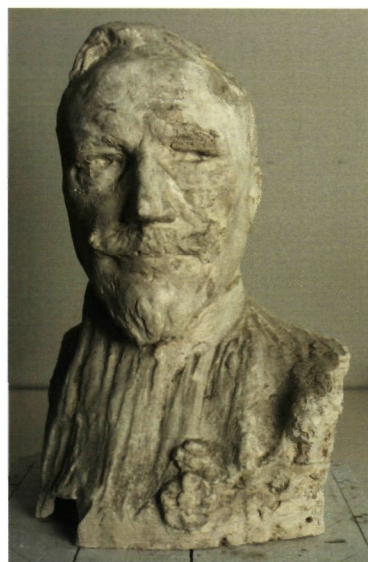
Definitieve uitvoering:
Ongekend.

Tentoonstellingen:
Ongekend.

Bronnen:
SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00757, neg. BB17/2/0-1.

Illustratie:
Foto O. Pauwels.

98. MANNENBUSTE, NIET GEÏDENTIFICEERD

Object en materiaal:

Buste, gips.

Opschriften:

Geen.

Afmetingen:

H. 48 cm, B. 30 cm, D. 25 cm.

Herkomst:

Schenking.

Toestand:

Vrij gaaf.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

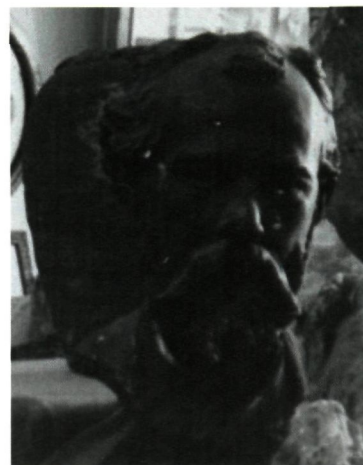
Tentoonstellingen:

Ongekend.

Bronnen:
SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00809, neg. BB20/4/3.

Illustratie:
Foto O. Pauwels.

99. MANNENBUSTE, MOGELIJKS ZELFPORTRET (?)

Object en materiaal:

Buste, gekleurd gips (?).

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

Ongekend.

Herkomst:

Ongekend, allicht schenking vóór WO II (mogelijks te identificeren met cat. nr. 101, *De Beeldhouwer*, maar de bronnen melden dat dit werk volledig vernield werd tijdens WO II).

Toestand:

Nog aanwezig ca. 1954, heden spoorloos.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

• Ca. 1950 - 1963, Nieuwpoort, stadhuis, Volkenkundig Museum.

Bronnen:

SAN, foto d.d. 1954 van het Volkenkundig museum in het stadhuis van Nieuwpoort.

Illustratie:

SAN, foto d.d. 1954 van het Volkenkundig museum in het stadhuis van Nieuwpoort.

DE BEELDEN

> A. GEDATEERD

**100. SAINT-SÉBASTIEN
(SINT-SEBASTIAAN),
CA. 1889****Object en materiaal:**

Model, gips met lichte patina.

Ca. 1888 waren er twee exemplaren: het huidige exemplaar (161) en een donker gekleurd exemplaar (832).

Opschriften:

Monogram PB gevat in een cirkel, linksonder.

Afmetingen:

H. 106 cm, B. 42 cm, D. 20 cm.

Herkomst:

Schenking Elodea Braecke-Romeo, 1951 (?).

Toestand

Eén exemplaar bewaard (arm gebroken); donker gekleurd exemplaar spoorloos.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

- 1889, Brussel, *Musée ancien*, XIIIe exposition annuelle de l'Essor, figurine.

Bronnen:

ANONIEM, *Catalogue de la XIIIe exposition annuelle de l'Essor*, 1889, Bruxelles, *Musée ancien*, Pierre Braecke, nr. 5.
SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nrs. 00161 en 00832, neg. BB21/3/25.

Illustratie:

Foto O. Pauwels.

**101. LE SCULPTEUR /
DE BEELDHOUWER,
LA SCULPTURE / DE BEELD-
HOUWKUNST, CA. 1890****Object en materiaal:**

Buste, gekleurd gips.

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

H. 1 m.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 23 augustus 1928.

Schade WO II:

Geheel vernield.

Toestand:

Verdwenen.

Definitieve uitvoering:

Geen tweede exemplaar bekend, volgens War Van Asten (cf. brief d.d. 24 april 1956).

Tentoonstellingen:

- 1890, Brussel, *Musée ancien*, XIVe exposition annuelle de l'Essor, *Sculpteur, Buste*.
- 1892, Gent, *Salon de Gand*, XXXVe tentoonstelling, (Honderdjarig bestaan Koninklijke Maatschappij ter aanmoediging van Schoone Kunsten te Gent), nr. 1051, borstbeeld.
- 1938 - 1940, Nieuwpoort, stadhuis-stadshalle, Museum Pieter Braecke, inv. museum nr. 9.

Bronnen:

ANONIEM, *Catalogue de la XIVe exposition annuelle de l'Essor*, Bruxelles, *Musée ancien*, 1890, Pierre Braecke, nr. 4.
ANONIEM, *Salon de Gand*, XXXVe tentoonstelling, 1892, *Catalogue Illustré* (Honderdjarig bestaan Koninklijke Maatschappij ter aanmoediging van Schoone Kunsten te Gent), BRAECKE P., nr. 1051.
SAN, BRAECKE P., lijst met 33 objecten, s.d. (1928), nr. 31.

VANHILLE L., *In Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst*, Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide, zondag 20 november 1938, p. 8, nr. 11 (De Beeldhouwkunst).

Archieven Hortamuseum, Sint-Gillis, BRAECKE G., manuscript, 16 januari 1939, XV.B.6.5, p. 15, nr. 11 (*La Sculpture*).

SAN, *Stedelijk Museum Nieuwpoort, Inventaris October 1939, Beeldhouwwerken. Verzameling Pieter Braecke*, nr. 9.

SAN, DE CREUS J., *Schatting en vaststelling der schade veroorzaakt door beschieting en door Duitse bezetting aan de verzameling Museum te Nieuwpoort*, 30 april 1946, nr. 14.

SAN, Brief War Van Asten van 24 april 1956, bijhorende lijst, nr. 14.

SAN, VAN ASTEN W., *Schatting en vaststelling der schade aan de kunstwaarde der beeldhouwwerken in het P. Braecke museum te Nieuwpoort*, 27 juni 1956, nr. 14.

Illustratie:

Ongekend.

**102. VEUVE / WEDUWE,
CA. 1890**

"...Agenouillée sur la tombe de son mari, elle serre ses enfants contre elle et cherche dans leur affection un refuge et une consolation à son malheur. L'exécution un peu raide, s'harmonise, à mon avis, parfaitement avec le sujet."

(H... Jean, 1892, p. 548-549)

Object en materiaal:

Groep, gips met donkere patina.

Opschriften:

Gesigneerd P. Braecke vooraan rechts.

Afmetingen:

H. 128 cm, B. 100 cm, D. 132 cm.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 23 augustus 1928.

Toestand:

Vrij gaaf.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

- 1890, Brussel, Salon.
- 1 juni - eind oktober 1892, München, *VIième Exposition Internationale des Beaux-Arts*
- 10 mei 1893, Parijs, *Champ-de-Mars, Exposition Nationale des Beaux-Arts*, groep in gips.
- 1894, Antwerpen, *Exposition Universelle des Beaux-Arts*, gips (seconde medaille, brief Braecke d.d. 17 september 1899).
- 1897, Brussel, *Exposition Internationale*, nr. 606.
- 29 juli 1898 - oktober 1898, Krefeld, *Vlämische Kunstausstellung*, Kaiser Wilhelm-Museum, Weduwe. Reizende tentoonstelling in Krefeld, vervolgens naar Eberfeld, Düsseldorf, Dresden, Leipzig, Breslau (na 2 april 1899), Berlijn, Planen, Chemnitz, Zwickau, Keulen en Aix-la-Chapelle.
- 26 april - 3 november 1913, Gent, wereldtentoonstelling.
- 1938 - 1940, Nieuwpoort, stadhuis-stadshalle, Museum Pieter Braecke, inv. museum nr. 45.
- 1956 - 1972, Nieuwpoort, *Hôtel de l'Espérance*, thans 't Kasteeltje, Pieter Braecke-museum, zaal 2, nr. 19.

Bronnen:

VERDAVAINNE G., *Salon de Bruxelles, VI, La Sculpture*, in *La Fédération Artistique*, jg. 18, nr. 1, 26 oktober 1890, p. 5.
H... JEAN, *Exposition des Beaux-Arts à Munich, I, La Sculpture*, in *La Fédération Artistique*, jg. 19, nr. 46, 4 september 1892, p. 548-549.
ANONIEM, *Société Nationale des Beaux-Arts, Exposition Nationale des Beaux-Arts, Catalogue Illustré des Ouvrages de Peinture, Sculpture, Dessins, Gravures, Objets d'Art et Architecture exposés au Champ-de-Mars Le 10 Mai 1893*, Evreux, 1893, p. XLII, nr. 29.
ANONIEM, *Société Royale d'encouragement des Beaux-Arts à Anvers, Exposition Universelle des Beaux-Arts 1894, Catalogue Général Illustré*, Antwerpen, 1894, p. 38, nr. 453.
ANONIEM, *Catalogue illustré de l'exposition internationale de Bruxelles 1897*, p. 17, nr. 606.

FLY, *Exposition d'Art flamand à Krefeld*, in *La Fédération Artistique*, jg. 25, nr. 44, 14 augustus 1898, p. 348.
CROUS L., *Vlämische Kunstausstellung in Krefeld*, in *Deutsche Kunst und Dekoration*, deel IV, april-september 1899, Alexander Koch, Darmstadt, p. 586.
ARA Brussel, Fonds Art Belge, nr. 745, brief P. Braecke d.d. 17 september 1899.
ANONIEM, *Exposition universelle et internationale de Gand en 1913, Group II, Beaux-Arts, Œuvres modernes*, 1ste uitgave, Brussel, 1913, p. 66, nr. 575, zaal 20.
SAN, oude foto door P. Becker, s.d., 'don de Monsieur L. Bogaert, Bruxelles'.
SAN, BRAECKE P., lijst met 33 objecten, s.d. (1928), nr. 5.
VANHILLE L., *In Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst, Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide*, zondag 20 november 1938, p. 8, nr. 18.
Archieven Hortamuseum, Sint-Gillis, BRAECKE G., manuscript, 16 januari 1939, XV.B.6.5, p. 15, nr. 18.
SAN, *Stedelijk Museum Nieuwpoort, Inventaris October 1939, Beeldhouwwerken, Verzameling Pieter Braecke*, nr. 45.
BERQUIN K.R., *Beknopte levensbeschrijving van Pieter-Jan Braecke, beeldhouwer, gevolgd door een lijst van zijn werken*, Nieuwpoort, 1956.
SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00733, neg. BB8/1/6, BB4/4/10.

Illustratie:

Foto O. Pauwels

103. L'AVEUGLE MENDIANT/ DE BLINDE BEDELAAR, 1890

"The Blind Beggar well renders the attitude of a poor helpless wretch stationed at his corner from morning till night in all weathers. Tall and lean, his ragged garments clinging to his bony frame, his open hand resting on a staff, he seems to be rooted at his post like a tree."
(ANONIEM, *Salon of Champ de Mars*, in *The New York Times*, 21 april 1895)

Object en materiaal:

Staande figuur, gekleurd gips.

Afmetingen:

H. 70 cm.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 23 augustus 1928.

Schade WO II:

Licht beschadigd.

Toestand:

In 1956 nog aanwezig met kop; ca. 1988 in kelder zonder kop, armen en stok; inmiddels verdwenen.

Definitieve uitvoering:

Brons, H. 85 cm, B. 25 cm, D. 34 cm, gesigneerd *P. Braecke*, gedateerd 1890 bij voet; opschrift J. PETERMANN, FONDEUR/BRUXELLES op rechterzijde van basis.

Voorheen: verzameling Henri Van Cutsem, heden: *Musée des Beaux-Arts* in Doornik, evenwel spoorloos.

Tentoonstellingen:

- 1891, Brussel, *Musée ancien*, XVe exposition annuelle de l'Essor,

Aveugle mendiant, statuette.

- 25 april 1895, Parijs, *Salon du Champ de Mars*, figurine in gips.
- 1938 - 1940, Nieuwpoort, stadhuis-stadshalle, Museum Pieter Braecke, inv. museum nr. 50, gips.
- Ca. 1950 - 1963, Nieuwpoort, stadhuis, Volkenkundig museum, gips.
- 1990, Brussel, De 19de-eeuwse Belgische Beeldhouwkunst, nr. 6, brons.

Bronnen:

ANONIEM, *Catalogue de la XVe exposition annuelle de l'Essor, Bruxelles, Musée ancien*, 1891, Pierre Braecke, nr. 1.
 VERDAVAINE G., *L'exposition de l'ESSOR, II*, in *La Fédération Artistique*, jg. 18, nr. 24, 5 april 1891, p. 284.
 ANONIEM, *Société Nationale des Beaux-Arts, Exposition Nationale des Beaux-Arts, Catalogue illustré des Ouvrages de Peinture, Sculpture, Dessins, Gravures, Objets d'Art et Architecture exposés au Champ-de-Mars le 25 Avril 1895*, Parijs, 1895, *Sculpture*, nr. 9.
 SAN, BRAECKE P., lijst met 33 objecten, s.d. (1928), nr. 9.
 VANHILLE L., *In Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst. Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide*, Zondag 20 november 1938, p. 8, *Kunstwerken te Nieuwpoort* nr. 20.
 Archieven Hortamuseum, Sint-Gillis, BRAECKE G., manuscript, 16 januari 1939, XV.B.6.5, p. 15, nr. 20.
 SAN, Stedelijk Museum Nieuwpoort, *Inventaris October 1939, Beeldhouwwerken, Verzameling Pieter Braecke*, nr. 50.
 SAN, DE CREUS J., *Schatting en vaststelling der schade veroorzaakt door beschieting en door Duitse bezetting aan de verzameling Museum te Nieuwpoort*, 30 april 1946, nr. 11.
 SAN, foto d.d. 1954, Volkenkundig museum, stadhuis, Nieuwpoort.
 SAN, brief d.d. 24 april 1956 van War Van Asten, bijhorende lijst, nr. 11.
 SAN, VAN ASTEN W., *Schatting en vaststelling der schade aan de kunstwaarde der beeldhouwwerken in het P. Braecke museum te Nieuwpoort*, 27 juni 1956, nr. 11.
 BOURGOIS P., *Braecke, Pieter-Jan*, in VAN LENNEP J. e.a., *De 19de-eeuwse Belgische beeldhouwkunst*, Tentoonstellings-catalogus, Gemeentekrediet, Brussel, 1990, p. 308.

Illustratie:

Gips: foto d.d. 1954, Volkenkundig museum, SAN en foto ca. 1988 door P. Bourgois, SAN; brons in *Musée des Beaux-Arts*, Doornik, © KIK, Brussel foto m111211.

104. FAIM ET FROID / HONGER EN KOUDE, 1891

"Another victim of the struggle for life. Wan and emaciated, he is bent up and shivering, and at his feet a dog - almost a skeleton - is howling and seems to emphasize the idea of suffering conveyed by the statue." (ANONIEM, *Salon of Champ de Mars*, in *The New York Times*, 21 april 1895)

Object en materiaal:

Staande figuur met hond, gekleurd gips.

Afmetingen:

H. 70 cm.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 23 augustus 1928.

Schade WO II:

Licht beschadigd.

Definitieve uitvoering:

War van Asten wist niet of het werk definitief werd uitgevoerd (cf. brief van 24 april 1956).

Toestand:

Nog aanwezig in 1956; heden spoorloos.

Tentoonstellingen:

- 14 maart - 13 april 1891, Brussel, *Musée ancien, XVe exposition annuelle de l'Essor*.
- 25 april 1895, Parijs, *Salon du Champ de Mars*, figurine in gips.
- 1938 - 1940, Nieuwpoort, stadhuis-stadshalle, Museum Pieter Braecke, inv. museum nr. 51.
- Ca. 1950 - 1963, Nieuwpoort, stadhuis, Volkenkundig museum.

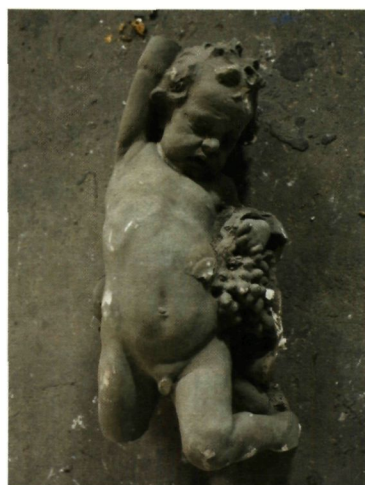
Bronnen:

Faim et Froid, Lithografie gesigneerd P. Braecke, 1891 (Koninklijke Bibliotheek van België, Brussel, S.I 9240).
 ANONIEM, *Catalogue de la XVe exposition annuelle de l'Essor, Bruxelles, Musée ancien*, 1891, Pierre Braecke, nr. 2.
 VERDAVAINE G., *L'exposition de l'ESSOR, II*, in *La Fédération Artistique*, jg. 18, nr. 24, 5 april 1891, p. 284.
 ANONIEM, *Société Nationale des Beaux-Arts, Exposition Nationale des Beaux-Arts, Catalogue illustré des Ouvrages de Peinture, Sculpture, Dessins, Gravures, Objets d'Art et Architecture exposés au Champ de Mars le 25 Avril 1895*, Parijs, 1895, *Sculpture*, nr. 10.
 ANONIEM, *Salon of Champ de Mars*, in *The New York Times*, 21 april 1895.
 PICA V., *Artisti contemporanei: Pierre Braecke*, in *Emporium*, vol. XIX, januari 1904, nr. 109, p. 16 (Pl.).
 ARA Brussel, Fonds Art Belge, nr. 745, brief P. Braecke d.d. 17 september 1899.
 SAN, BRAECKE P., lijst met 33 objecten, s.d. (1928), nr. 10.
 VANHILLE L., *In Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst, Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide*, zondag 20 november 1938, p. 8, nr. 16.
 Archieven Hortamuseum, Sint-Gillis, BRAECKE G., manuscript, 16 januari 1939, XV.B.6.5, p. 15, nr. 16.
 SAN, Stedelijk Museum Nieuwpoort, *Inventaris October 1939, Beeldhouwwerken, Verzameling Pieter Braecke*, nr. 51.
 SAN, DE CREUS J., *Schatting en vaststelling der schade veroorzaakt door beschieting en door Duitse bezetting aan de verzameling Museum te Nieuwpoort*, 30 april 1946, nr. 10.
 SAN, brief d.d. 24 april 1956 van War Van Asten, bijhorende lijst, nr. 10.
 SAN, VAN ASTEN W., *Schatting en vaststelling der schade aan de kunstwaarde der beeldhouwwerken in het P. Braecke museum te Nieuwpoort*, 27 juni 1956, nr. 10.
 ANONIEM, *Gedenboek Karel-Romaan Berquin, Heemkring Bachten de Kupe en familie Berquin*, 1963, p. 165, Pl.

Illustratie:

PICA V., *Artisti contemporanei: Pierre Braecke*, in *Emporium*, vol. XIX, januari 1904, nr. 109, p. 16 (Pl.).
Faim et Froid, lithografie gesigneerd P. Braecke, 1891, © Prentenkabinet, Koninklijke Bibliotheek van België, Brussel, S.I 9240.

**105. GROUPE D'ENFANTS
VOOR ELEKTRISCHE MAST,
CA. 1891**

Object en materiaal:

Model voor elektrische mast, gips.

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

Kind: H. 74 cm, B. 36 cm,
D. 24 cm.

Herkomst:

Schenking.

Toestand:

Slechts één kind met druiventros is
bewaard gebleven (in 1988 toestand
identiek).

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

- 1891, Antwerpen, Tentoonstelling van Schone Kunsten, *Groupe d'enfants*.
- Januari - februari 1894, Brussel, *Pour l'Art, Seconde exposition annu-*

elle, Groupe (pour application de la lumière électrique).

- 1 juni - eind oktober 1894, München, *Glas Palast, Münchner Kunstlergenossenschaft*.
- 1895, Oostende, *Salon des Beaux-Arts*, voorgesteld als een elektrische mast voor de dijk van Oostende.

Bronnen:

(DE TAEYE) E.L., *Salon d'Anvers, V*, in *La Fédération Artistique*, jg. 18, nr. 50, 4 oktober 1891, p. 569.

ANONIEM, *Pour l'Art, 1894, Catalogue de la seconde exposition annuelle, Janvier-février 1894*, Brussel, s.p., Pierre Braecke, nr. 5.

GRIMM, *Pour l'Art*, in *La Fédération Artistique*, jg. 21, nr. 14, 21 januari 1894, p. 160.

FRANS H., *Les expositions à Munich*, in *La Fédération Artistique*, jg. 21, nr. 45, 26 augustus 1894, p. 492.

ANONIEM, in *L'Echo d'Ostende*, jg. 31, nr. 68, 29 augustus 1895, p. 1.

ANONIEM, in *La Saison d'Ostende*, jg. 18, 29 augustus 1895, p. 1.

SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00835, neg. BB21/4/28.

Illustratie:

SAN, oude foto; gips, foto O. Pauwels.

**106. L'ABANDONNÉE /
DE VERLATENE,
PETITE ABANDONNÉE,
EEN ITALIAANSE BEDELARES,
1888-1892***

"A poor little girl dragging herself along, desolate and starving amid the plenty of the city."

(ANONIEM, *Salon of Champ de Mars*, in *The New York Times*, 21 april 1895)

Object en materiaal:

Staande figuur, model/studie, gips.

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

H. 60 cm.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 1925: Een Italiaanse bedelares/Verlatene, schets, toebehorende aan prins S uit Venetië.

In 1928 staat dit beeld opnieuw op de schenkingslijst: *L'Abandonnée*, brons behoort toe aan prins x uit Venetië. Het is niet duidelijk of het hier om twee verschillende versies gaat. Later komt alleen *L'Abandonnée* nog op de inventarislijsten voor.

Schade WO II:

Geen vermelding van schade.

Toestand:

Spoorloos.

Definitieve uitvoering:

Brons, H. 66,5 cm, B. 34,5 cm, D. 23 cm. Donker olijfbroene patina, gesigeneerd P. Braecke en Petermann Fondevur Bruxelles. Binnenin label van tentoonstelling in Venetië. Destijds toebehorende aan Prins S... uit Venetië. Verkocht bij Sotheby's Jabbeke in 2004, lot 540 onder de verkeerde titel *L'approche du printemps*; vervolgens verkocht bij Koller Auktionen AG, Zürich in juni 2005 (A133), lot 1376, eveneens onder de benaming *L'approche du printemps*.

Tentoonstellingen:

- November 1892, Brussel, *Musée Moderne, Pour l'Art, première exposition annuelle, Abandonnée*, brons.
- 1893, Chicago, *Columbian World Fair (hors concours), Deserted*, bronzen beeld.
- 1894, Antwerpen, *Exposition Universelle des Beaux-Arts, Enfant abandonnée*, bronzen figurine.
- 25 april 1895, Parijs, *Salon du Champ de Mars, Abandonnée*, figurine in gips.
- 22 april - 31 oktober 1901, Venetië, IV. *Esposizione Internazionale*

d'Arte, nr. 345, *Abbandonata*, brons.

- 6 april - 15 mei 1905, Brussel, *Exposition des peintres et sculpteurs de l'enfant*, Musée moderne, nr. 16, *Petite Abandonnée*, *Don pour la tombola*.
- 1938 -1940, Nieuwpoort, stadhuis-stadshalle, Museum Pieter Braecke, inv. museum nr. 52.

Bronnen:

ANONIEM, *Pour l'Art, Musée Moderne à Bruxelles, Catalogue de la première exposition annuelle, Novembre 1892*, s.p., Pierre Braecke, nr. 2.

HALSEY C. JVES, *World's Columbian Exposition, 1893, Official Catalogue, Part X, Department K, Fine Arts*, Chicago, 1893, p. 39, Group 139, nr. 1; p. 72, Group 139, nr. 1.

ANONIEM, *Société royale d'encouragement des Beaux-Arts à Anvers, Exposition Universelle des Beaux-Arts 1894, Catalogue Général Illustré*, Antwerpen, 1894, p. 38, nr. 455.

ANONIEM, *Société Nationale des Beaux-Arts, Exposition Nationale des Beaux-Arts, Catalogue illustré des Ouvrages de Peinture, Sculpture, Dessins, Gravures, Objets d'Art et Architecture exposés au Champ de Mars le 25 Avril 1895*, Parijs, 1895, *Sculpture*, nr. 11.

ANONIEM, *Salon of Champ de Mars*, in *The New York Times*, 21 april 1895. ARA Brussel, Fonds Art Belge, nr. 745, Pierre Braecke, brief van P. Braecke d.d. 17 september 1899.

ANONIEM, *Exposition des peintres et sculpteurs de l'enfant, sous la présidence d'honneur de S.A.R. Madame la Princesse Albert de Belgique, Musée moderne, 6 avril-15 mai 1905, Catalogue*, Brussel, p. 10, nr. 16.

SAN, notulen gemeenteraad 19 januari 1924 - 22 december 1925, zitting 8 september 1925, p. 367 (voorstel om bedanking te stemmen aan Pieter Braecke voor schenking).

SAN, brief d.d. 10 september 1925 van burgemeester en schepenen aan Pieter Braecke.

SAN, BRAECKE P., lijst met 33 objecten, s.d. (1928), nr. 11.

VANHILLE L., *In Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst, Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide*, zondag 20 november 1938, p. 8, nr. 17. Archiven Hortamuseum, Sint-Gillis, BRAECKE G., manuscript, 16 januari 1939, XV.B.6.5, p. 15, nr. 17.

SAN, *Stedelijk Museum Nieuwpoort, Inventaris October 1939, Beeldhouwwerken, Verzameling Pieter Braecke*, nr. 52.

BERQUIN K.R., *Beknopte levensbeschrijving van Pieter-Jan Braecke, beeldhouwer, gevolgd door een lijst van zijn werken*, Nieuwpoort, 1956.

http://212.239.25.12/sitomostramostrel/scheda_opera.cfm?WorkID=3302

Illustratie:

Brons, foto Koller Auktionen, Zürich.

* K.R. Berquin dateert dit beeld in 1888, P. Braecke in 1892 (ARA Brussel, 1899).

107. PARADIS PERDU- DÉSESPÉRANCE / VERLOREN PARADIJS, BONHEUR PERDU / VERLOREN GELUK, POËZIE*, 1892

“Le Paradis Perdu de M. Braecke est cousin germain de la Francesca da Rimini (i.e. De Kus) de Rodin” (ANONIEM, *Pour l'Art*, in *L'Art Moderne*, 20 nov. 1892, p. 370). “Braecke, Paradis perdu, groupe d'un aimable enlancement” (in *L'Ermitage*, vol. 3, 1892, p. 419).

Object en materiaal:

Groep, gips (?).

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

Ongekend.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 23 augustus 1928.

Schade WO II:

Geen melding van schade.

Toestand:

Ca 1959/1963 verplaatst van museumzaal naar kelder van 't Kasteeltje; ca. 1988 besmeurd en gebroken; vernield.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

- 1892, Gent, *Salon de Gand*, XXX-Ve tentoonstelling, 1892, (Honderdjarig bestaan Koninklijke Maatschappij ter aanmoediging van Schoone Kunsten te Gent), *Le Paradis perdu*/Verloren Paradijs, nr. 1051, groep.
- November 1892, Brussel, *Pour l'Art, première exposition annuelle, Paradis perdu – Désespérance*, gipsen groep.
- 25 april 1894, Parijs, *Le Salon du Champ-de-Mars*, groep, gips
- 1938 -1940, Nieuwpoort, stadhuis-stadshalle, Museum Pieter Braecke, inv. museum nr. 47, Verloren geluk/ *Bonheur perdu*, gips.
- 1956 - 1959/1963, Nieuwpoort, *Hôtel de l'Espérance*, thans 't Kasteeltje, Pieter Braecke-museum, zaal 1, Poëzie, gips.

Bronnen:

ANONIEM, *Pour l'Art, Musée Moderne à Bruxelles, Catalogue de la première exposition annuelle, novembre 1892*, s.p., Pierre Braecke, nr. 1.

ANONIEM, “Pour l'Art”, in *L'Art Moderne*, jg. 12, nr. 47, 20 november 1892, p. 370. ANONIEM, *Salon de Gand, XXXVe tentoonstelling, 1892, Catalogue Illustré* (Honderdjarig bestaan Koninklijke Maatschappij ter aanmoediging van Schoone Kunsten te Gent), Braecke P., nr. 1051.

ANONIEM, *Société Nationale des Beaux-Arts, Exposition Nationale des Beaux-Arts, Catalogue Illustré des Ouvrages de Peinture, Sculpture, Dessins, Gravures, Objets d'Art et Architecture exposés au Champ-de-Mars le 25 Avril 1894*, Paris, 1894, *Sculpture*, nr. 23.

ANONIEM, *Le Salon du Champ-de-Mars, Second article*, in *L'Art Moderne*, jg. 14, nr. 18, 6 mei 1894, p. 140.

SAN, BRAECKE P., lijst met 33 objecten, s.d. (1928), nr. 7.

VANHILLE L., *In Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst, Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide*, Zondag 20 november 1938, p. 8, nr. 22 (Verloren geluk).

Archiven Hortamuseum, Sint-Gillis, BRAECKE G., manuscript, 16 januari 1939, XV.B.6.5, p. 15, nr. 22 (*Bonheur perdu*).

SAN, *Stedelijk Museum Nieuwpoort, Inventaris October 1939, Beeldhouwwerken, Verzameling Pieter Braecke*, nr. 47 (Verloren geluk).

ANONIEM, *Gedenkboek Karel-Romaan Berquin, Heemkring Bachten de Kupe en familie Berquin*, p. 36 (foto maart 1959) en p. 94 (Poëzie).

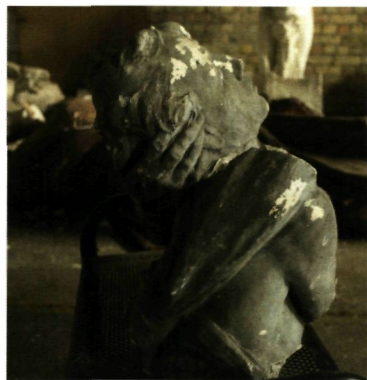
SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00734, neg. BB8/5/0, BB8/6/5, BB8/7/6. (Poëzie).

Illustratie:

Foto 'Poëzie' uit ANONIEM, *Gedenkboek Karel-Romaan Berquin*, Heemkring *Bachten de Kupe* en familie Berquin, p. 94.

* De titel *Paradis Perdu*/Verloren Paradijs is de oorspronkelijke titel. In de catalogus van *Pour l'Art* 1892 wordt de titel gecombineerd met *Désespérance* maar het lijkt ook hier om één enkele groep te gaan. Vanaf 1938 gebruikt men in Nieuwpoort de titel *Bonheur perdu*/Verloren geluk. De juiste benaming blijkt na WO II niet meer gekend te zijn en men betitelt het werk als 'Poëzie'.

108. LE PARDON / DE VERZOENING OF DE VERGIFFENIS, 1893

Object en materiaal:

Groep, gips met grijze patina.

Opschriften:

Niet bewaard (ca. 1988 nog fragment met signatuur *P. Braecke* en jaartal 1893).

Afmetingen:

Romp: H. 50 cm, B. 48 cm, D. 40 cm.

Handen: H. 14 cm, B. 10 cm, D. 14 cm.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 1905.

Schade WO I en II:

Geen vermeldingen van schade; het beeld werd evenwel niet opgenomen in de museuminventaris van 1939.

Toestand:

Totaal vernield, slechts 2 fragmenten bewaard: handen van de zoon en romp met kop eveneens van de verloren zoon.

Definitieve uitvoeringen:

• Witte marmer:

Koninklijke musea voor Schone Kunsten, Brussel: inv. nr. 3343. Marmeren versie besteld bij de kunstenaar naar het gipsen exemplaar op de "Algemeene tentoonstelling van schoone kunsten" in Brussel in 1893, opgenomen in de museumcollectie in 1895, aankoopprijs 12.000 frank. H. 147,5 cm, B. 70,5 cm, D. 126 cm.

Signatuur en jaartal op de bovenkant van het voetstuk rechts, *P. Braecke / 1893*.

• Brons:

Museu d'art modern, (heden *Museu Nacional d'Art de Catalunya*), Barcelona, H. 145 cm, B. 61 cm, D. 172 cm, inv. nr. 10012. Het museum kocht in 1898 een gipsen model, maar liet het, in 1906, afgieten in brons.

Tentoonstellingen:

• 1893, Brussel, *Algemeene Tentoonstelling van Schoone Kunsten*, nr. 1074.

- 1894, Antwerpen, *wereldtentoonstelling der schoone kunsten* (gips), nr. 455, *Le Pardon*/De Verzoening.
- 1895, München, *Kunstlergenossenschaft*, "goldene Medaille II° Klasse", *Die Vergebung*.
- 1897, Brussel, *Exposition internationale*, gips, nr. 608.
- 15 april - 31 oktober 1897, Venetië, 2. *Esposizione internazionale d'arte della Città di Venezia*, (Grote Prijs van de beeldhouwkunst).
- 23 april - 29 juni 1898, Barcelona, *IV. Exposición de Bellas-Artes é Industrias Artísticas*, *El Perdón*, gips, nr. 1024 (verkoopprijs 500 ptas).
- 3 juni - 1 oktober 1900, Parijs, *Exposition universelle*, marmer, nr. 132.
- 1901, Dresden, *Internationale Kunstausstellung*, *Vergebung*, groep in gips, nr. 1510.
- 26 april - 3 november 1913, Gent, wereldtentoonstelling, nr. 569.
- 17 mei - 1 juli 1973, Brussel, Koninklijk Museum voor Schone Kunsten, Van Ingres tot Paul Delvaux, marmer, nr. 19.

Bronnen:

ANONIEM, 1893, *Salon Brussel, Algemeene Tentoonstelling van Schoone Kunsten*, catalogus, Brussel, p. 145, nr. 1074.
ANONIEM, *Société Royale d'encouragement des Beaux-arts à Anvers, Exposition Universelle des Beaux-Arts 1894, Catalogue Général Illustré*, Antwerpen, 1894, p. 38, nr. 455.
ANONIEM, *Catalogue illustré de l'exposition internationale de Bruxelles 1897, Beaux-Arts*, p. 17, nr. 608.
ANONIEM, *Ayuntamiento de Barcelona, IV. Exposición de Bellas-Artes é Industrias Artísticas, Catalogo Ilustrado*, 1898, p. 170, nr. 1024.
ARA Brussel, *Fonds Art Belge*, nr. 745, brief P. Braecke d.d. 17 september 1899.
ANONIEM, *Exposition universelle internationale, Paris 1900, Section Belge des Beaux-Arts*, Brussel-Luik, p. 23, nr. 132, Pl. LVII.
ANONIEM, *Offizieller Katalog der Internationalen Kunstausstellung, Dresden, 1901, II. Auflage* uitgegeven an 18. Mai 1901, Dresden, p. 96, nr. 1510.
SAN, brief d.d. (onleesbaar) november 1905 van P. Braecke aan stad Nieuwpoort, ontvangen op 10 november 1905.
ANONIEM, *Exposition universelle et internationale de Gand en 1913, Group II, Beaux-Arts, Œuvres modernes*, 1ste uitgave, Brussel, 1913, p. 66, nr. 569, zaal 20.
PICA V., *L'Esposizione internazionale d'arte*

della città di Venezia dal 1895 al 1914, in *Emporium*, vol. LI, mei 1920, nr. 305, p. 213.
 DEVIGNE M., *Musée royal des Beaux-Arts de Belgique, Catalogue de la Sculpture*, Brussel, 1923, p. 10, nr. 32/31, illustratie 32.
 ANONIEM, *Van Ingres tot Paul Delvaux, Tentoonstelling ingericht ter gelegenheid van het tweehonderdjarig bestaan van de Koninklijke Academie der Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België*, 17 mei 1973-1 juli 1973, Brussel, p. 6, nr. 19.
 ANONIEM, *Publications du deuxième centenaire, N° 3, De Ingres à Paul Delvaux*, Brussel, Palais des Académies, 1973, p. 52 en 80, Pl. 126.
 SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00805.
 VAN LENNEP J., *Catalogus van de beeldhouwkunst, Kunstenaars geboren tussen 1750 en 1880, Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België*, Gent, 1992, p. 120.
 BORONAT I TRILL M.J., *La política d'adquisicions de la Junta de Museus, 1890-1923, Monografies de la Junta de Museus de Catalunya*, 1999, p. 55, 275-277.
 Inventaris Vlaamse Overheid, Kunsten en Erfgoed, d.d. 28 oktober 2003, inv. nr. 1029 (dup).
http://212.239.25.12/sitomostramostre/elenco_opere.cfm?startFrom=63&letter=B&SectionID=0.

Illustratie:

Gips, foto's O. Pauwels; marmer in Koninklijk Museum voor Schone Kunsten, Brussel, © KIK, Brussel, foto N 14923.

109. OISEAU DE PROIE / ROOFVOGEL, VÓÓR JANUARI 1894

"M. Pierre Braecke expose un buste de femme dont l'arrangement original n'est pas le seul mérite:

dans une pose pleine d'abandon, le menton reposant sur la main, elle tourne vers le spectateur une moue ironique et un sourire alangui sûr de sa puissance: cela est largement et sainement exécuté."

(in *Revue de Belgique*, 1898, vol. 22, p. 199).

Object en materiaal:

Buste ten halve lijve, gips.

Opschriften:

Gesignd P. Braecke rechtsonder.

Afmetingen:

H. 80 cm, B. 56 cm, D. 40 cm.

Herkomst:

Schenking Elodea Braecke-Romeo, 1951 (?).

Toestand:

Barst in arm waarboven roestvlek; een aantal vingers zijn afgebroken.

Definitieve uitvoering:

Bronzen buste d.d. 31 januari 1899 op marmeren sokkel, in 1900 in verzameling van Arthur Boitte (uitgever en kunstverzamelaar) uit Brussel en nog als dusdanig vermeld door Léonce du Castillon in 1937.

Op de voorzijde onder de elleboog het opschrift:

*"Pierre Braecke - Oiseau de Proie
Bronze unique*

*Les modèles ont été anéantis
après la fonte le 31 janvier 1899"*

Tentoonstellingen:

- Januari - februari 1894, Brussel, *Pour l'Art, Seconde exposition annuelle*.
- 13 augustus - ? 1898, Antwerpen, *Exposition par la Société Royale*

d'Encouragement des Beaux-Arts / Tentoonstelling door de Koninklijke Maatschappij van Aanmoediging der Schoone Kunsten, gipsen borstbeeld.

Bronnen:

ANONIEM, *Pour l'Art*, 1894, *Catalogue de la seconde exposition annuelle, Janvier-février 1894*, s.p., Pierre Braecke, nr. 1.
 ANONIEM, *Société Royale d'Encouragement des Beaux-Arts Anvers, Exposition 1898, Catalogue explicatif, Koninklijke Maatschappij van Aanmoediging der Schoone Kunsten Antwerpen, Tentoonstelling 1898, Verklarende catalogus*, p. 90, nr. 634.
Revue de Belgique, 1898, vol. 22, p. 199.
 DU JARDIN J., *L'Art flamand. Les artistes anciens et modernes, leur vie et leurs œuvres*, vol. VI, *Les artistes contemporains*, Arthur Boitte, Brussel, 1900, Pl. L.5, tgo. p. 112.
 PICA V., *Artisti contemporanei: Pierre Braecke*, in *Emporium*, vol. XIX, januari 1904, nr. 109, p. 4 (Pl.).
 DU CASTILLON L., *Chronique artistique. Pierre Braecke*, in *L'Expansion Belge & Exportation Réunies*, jg. 30, nr. 8, augustus 1937, p. 599.
 SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00793, neg. BB18/7/17.

Illustratie:

Gips, foto O. Pauwels; brons, DU JARDIN J., o.c., Pl. L.5, tgo. p. 112.

110. ENIVRANCE / BEDWELMING, VÓÓR JANUARI 1894

Object en materiaal:

Buste, gips.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 23 augustus 1928.

Schade WO II:

Geen vermelding.

Toestand:

Niet geïdentificeerd of spoorloos.

Definitieve uitvoering:

Marmer, destijds in bezit van graaf de Kerckhove.

Tentoonstellingen:

- Januari-februari 1894, Brussel, *Pour l'Art, Seconde exposition annuelle*.
- Januari 1898, Leuven, *Exposition des Beaux-Arts organisée par la Société Royale de la Table Ronde*.
- 1938 -1940, Nieuwpoort, stad-

huis-stadshalle, Museum Pieter Braecke, inv. museum nr. 12.

Bronnen:

ANONIEM, *Pour l'Art*, 1894, *Catalogue de la seconde exposition annuelle, Janvier-février 1894*, s.p., Pierre Braecke, nr. 3.

(DE TAEYE) ED.-L., *Les expositions, Le Salon de Louvain*, in *La Fédération Artistique*, jg. 25, nr. 14, 16 januari 1898, p. 107.

ARA Brussel, Fonds Art Belge, nr. 745, brief van P. Braecke d.d. 17 september 1899.

SAN, BRAECKE P., lijst met 33 objecten, s.d. (1928), nr. 32/1.

VANHILLE L., *In Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst. Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide*, Zondag 20 november 1938, p. 8, nr. 23. SAN, *Stedelijk Museum Nieuwpoort, Inventaris October 1939, Beeldhouwwerken, Verzameling Pieter Braecke*, nr. 12.

Illustratie:

Ongekend.

111. L'ENFANT MALADE / HET ZIEKE KIND, MATER DOLOROSA, CA. 1895

"'The Group' (sic) shows a poor woman, worn out with sorrows and privation, holding her little girl. The child is in the clutches of the terrible malady. Lying in her mother's arms, stiffened out with pain, her face contorted and her mouth open, she is struggling in an effort to breathe. With one hand she holds tight to her mother, and with the other pulls at her throat as though trying to tear it open.

The mother is in despair, her tears suffocate her, and she turns her eyes upward as though invoking Divine pity for her suffering child."

(ANONIEM, *Salon of Champ de Mars in The New York Times*, 21 april 1895)

Object en materiaal:

Groep, gekleurd gips.

Van deze groep – een vrouw met een doodziek kind – bestonden er drie versies:

- *Le Croup / De Kroep* (vrouw met hoofddoek die op de borst gekruist is; kind op grafzerk met de titel *Le Croup*)

- Vrouw met hoofddoek, die wijd openvalt

- Vrouw zonder hoofddoek

Het is niet duidelijk om welke versie het hier gaat.

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

H. 60 cm.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 23 augustus 1928.

Schade WO II:

Volgens De Creus beschadigd, volgens Van Asten gedeeltelijk vernield, onherstelbaar.

Toestand:

Spoorloos.

Definitieve uitvoering:

Vroeg werk; War van Asten wist niet of het definitief werd uitgevoerd (cf. brief van 24 april 1956).

Tentoonstellingen:

Versie 1: *Le Croup / De Kroep*:

- 25 april 1895, *Parijs, Exposition nationale des Beaux-Arts, Champ de Mars, Le croup, groupe plâtre.*

Gips Nieuwpoort:

- 1938 -1940, Nieuwpoort, stadshuis-stadshalle, Museum Pieter Braecke, inv. museum nr. 53.

Bronnen:

- *Gips Nieuwpoort*:

SAN, BRAECKE P., lijst met 33 objecten, s.d. (1928), nr. 12.

SAN, *Stedelijk Museum Nieuwpoort, Inventaris October 1939, Beeldhouwwerken, Verzameling Pieter Braecke*, nr. 53.

VANHILLE L., *In Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst. Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide*, Zondag 20 november 1938, p. 8, *Kunstwerken te Nieuwpoort* nr. 19.

Archieven Hortamuseum, Sint-Gillis,

BRAECKE G., manuscript, 16 januari 1939, XV.B.6.5, p. 15, nr. 19.

SAN, DE CREUS J., *Schatting en vaststelling der schade veroorzaakt door beschieting en door Duitse bezetting aan de verzameling Museum te Nieuwpoort*, 30 april 1946, nr. 9.

SAN, brief d.d. 24 april 1956 van War Van Asten, bijhorende lijst, nr. 9.

SAN, VAN ASTEN W., *Schatting en vaststelling der schade aan de kunstwaarde der beeldhouwwerken in het P. Braecke museum te Nieuwpoort*, 27 juni 1956, nr. 9.

• Versie 1: *Le Croup / De Kroep*:

ANONIEM, *Société Nationale des Beaux-Arts, Exposition Nationale des Beaux-Arts, Catalogue illustré des Ouvrages de Peinture, Sculpture, Dessins, Gravures, Objets d'Art et Architecture exposés au Champ de Mars Le 25 Avril 1895, Parijs, 1895, Sculpture*, nr. 8.

ANONIEM, *Salon of Champ de Mars*, in *The New York Times*, 21 april 1895.

CASTILLON L., *Chronique artistique. Pierre Braecke, in L'Expansion Belge & Exportation Réunies, Revue mensuelle*, jg. 30, nr. 8, augustus 1937, p. 598-599.

SAN, oude foto.

• Versie 2:

SAN, oude foto.

• Versie 3:

Privéverzameling, atelierfoto ca. 1899.

Illustratie:

SAN, oude foto's en privéverzameling, atelierfoto ca. 1899 (detail).

112. LE CHRIST ENTRE LES DEUX LARRONS / CHRISTUS TUSSEN DE TWEE MOORDENAARS, 1895*

"Ce groupe est vraiment trop naturaliste. Au surplus le Christ a l'air d'un pasteur protestant malade.

L'un des larrons est purement bestial et le second -dont la ligne est connue- fait songer aux insensés de Leempoels. Cet ensemble n'est pas religieux."

((DE TAEYE) EDMOND-LOUIS, *La 7e de "Pour l'Art"*, in *La Fédération Artistique*, jg. 26, nr. 17, 5 februari 1899, p. 129).

Object en materiaal:

Groep, gips.

Afmetingen:

H. 80 cm.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 23 augustus 1928, voor de 'Vierschaere van het Vredegerecht'.

Schade WO II:

Geheel vernield.

Toestand:

Verdwenen.

Definitieve uitvoering:

Ongekend. Er was ook geen ander exemplaar bekend aan War Van Asten (cf. brief van 24 april 1956).

Tentoonstellingen:

- 16 januari - 15 februari 1897, Brussel, *Pour l'Art, Cinquième exposition*, nr. 1, gipsen groep.
- 14 januari - februari 1899, Brussel, *Pour l'Art, Septième exposition annuelle*, nr. 1, groep.
- 16 december 1899 - 15 januari 1900, Brussel, *Musée Moderne, Salon d'art religieux de Durendal*, nr. 25.
- 26 april - 3 november 1913, Gent, wereldtentoonstelling, nr. 570, zaal 20.
- 1938 -1940, Nieuwpoort, stad-huis-stadshalle, Museum Pieter Braecke, inv. museum nr. 44.

Bronnen:

ANONIEM, *Pour l'Art, Catalogue de la Cinquième exposition, Bruxelles, 16 janvier-15 février 1897*, s.p. Pierre Braecke, nr. 1.

ANONIEM, *Pour l'Art, Catalogue de la 7e exposition 1899, Catalogue de la septième exposition annuelle, 14 janvier-février 1899*, s.p., Pierre Braecke, nr. 1.

((DE TAEYE) EDMOND-LOUIS, *La 7e de "Pour l'Art"*, in *La Fédération Artistique*, jg. 26, nr. 17, 5 februari 1899, p. 129. ARA Brussel, Fonds Art Belge, nr. 745, brief van P. Braecke d.d. 17 september 1899.

ANONIEM, *Salon d'Art religieux de Durendal sous le Haut patronage de S. A. R. Madame la Comtesse de Flandre, Catalogue, Musée Moderne, (Du 16 Décembre 1899 au 15 Janvier 1900)*, Brussel, p. 17, nr. 25.

HESSLING E., *La Sculpture Belge contemporaine. Les œuvres les plus remarquables des statuaires belges. Avec notices biographiques par Fernand Symons*, uitg. Bruno Hessling, Berlijn - New York, 1903, p. 2.

PICA V., *Artisti contemporanei: Pierre Braecke*, in *Emporium*, vol. XIX, januari 1904, nr. 109, p. 14 (Pl.).

ANONIEM, *Exposition universelle et internationale de Gand en 1913, Group II, Beaux-Arts, Œuvres modernes*, 1re uitgave, Brussel, 1913, p. 66, nr. 570, zaal 20.

SAN, BRAECKE P., lijst met 33 objecten, s.d. (1928), nr. 2.

VANHILLE L., *In Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst, Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide*, Zondag 20 november 1938, p. 8, nr. 2.

Archieven Hortamuseum, Sint-Gillis, BRAECKE G., manuscript, 16 januari 1939, XV.B.6.5, p. 15, nr. 2.

SAN, *Stedelijk Museum Nieuwpoort, Inventaris October 1939, Beeldhouwwerken, Verzameling Pieter Braecke*, nr. 44.

SAN, DE CREUS J., *Schatting en vaststelling der schade veroorzaakt door beschieting en door Duitsche bezetting aan de verzameling Museum te Nieuwpoort*, 30 april 1946, nr. 22.

SAN, brief d.d. 24 april 1956 van War Van Asten, bijhorende lijst, nr. 22.

SAN, VAN ASTEN W., *Schatting en vaststelling der schade aan de kunstwaarde der beeldhouwwerken in het P. Braecke museum te Nieuwpoort*, 27 juni 1956, nr. 22.

Illustratie:

PICA V., *Artisti contemporanei: Pierre Braecke*, in *Emporium*, vol. XIX, januari 1904, nr. 109, p. 14 (Pl.).

* Datering P. Braecke, brief d.d. 17 september 1899 (ARA Brussel).

113. HARPAGON (DE VREK), VÓÓR 13 AUGUSTUS 1898

Object en materiaal:

Buste ten halve lijve, gips.

Deze buste is een onderdeel van *Le Christ entre les larrons* uit 1895.

Opschriften:

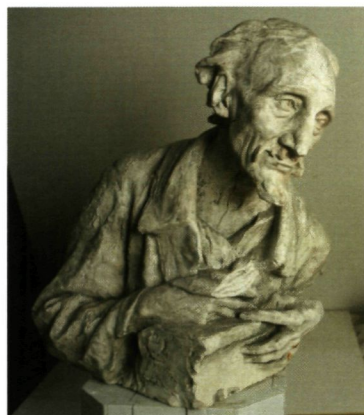
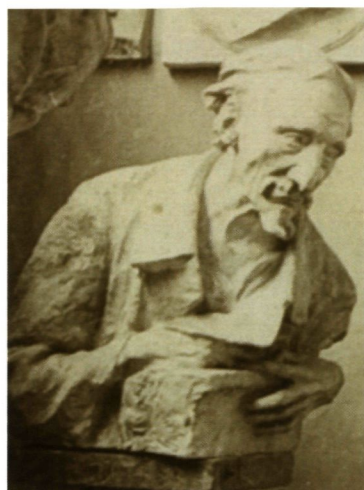
Gesigneerd P. Braecke links op leuning (?).

Afmetingen:

H. 64 cm, B. 60 cm, D. 50 cm.

Herkomst:

Schenking Elodea Braecke-Romeo, 1951 (?).

Toestand:

Barsten doorheen bovendee van buste, deel van kraag afgebroken, oxidatie armatuur, oppervlakteschade.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

- 13 augustus - 16 oktober 1898, Antwerpen, *Exposition par la Société Royale d'Encouragement des Beaux-Arts / Tentoonstelling door de Koninklijke Maatschappij van Aan-*

moediging der Schoone Kunsten, gipsen borstbeeld, Harpagon.

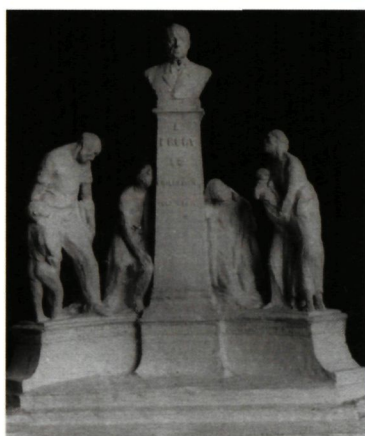
Bronnen:

ANONIEM, *Société Royale d'Encouragement des Beaux-Arts Anvers, Exposition 1898, Catalogue explicatif, Koninklijke Maatschappij van Aanmoediging der Schoone Kunsten Antwerpen, Tentoonstelling 1898, Verklarende catalogus*, p. 90, nr. 635.
(DE TAEYE) EDMOND-LOUIS, *Le Salon d'Anvers, VI, in La Fédération Artistique*, jg. 25, nr. 52, 9 oktober 1898, p. 411.
Privéverzameling, atelierfoto ca. 1899.
SAN, atelierfoto van Braecke met buste.
SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00784, neg. BB18/4/5.

Illustratie:

Privéverzameling, atelierfoto (detail);
SAN, atelierfoto; gips, foto O. Pauwels.

114. MONUMENT EDOUARD REMY, LEUVEN, VÓÓR 1 JULI 1897

Deze paternalistische ondernemer (1813-1890) zette mensen aan het werk in zijn rijst- en stijfselfabriek in Wijnmaal en schonk jaarlijks een groot bedrag aan de stad om arbeiders werk te verschaffen. Hij

financierde ondermeer een nachtasiel en een hospitaal voor ongeheelrijke zieken.

Object en materiaal:

Schets (*esquisse*), gips.
Allicht gaat het hier om het wedstrijdontwerp.

Afmetingen:

H. 100 cm, B. 80 cm, D. 70 cm.

Opschriften:

Op het wedstrijdontwerp stond het merkteken X met horizontale streep boven- en onderaan.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 23 augustus 1928. In 1905 had Braecke een groter model beloofd maar hij moest dit afstaan aan de stad Luik.

Schade WO II:

Geheel vernield.

Toestand:

Verdwenen.

Definitieve uitvoering:

Monument van Edouard Remy in Leuven, ingehuldigd op 8 oktober 1899. Het monument op blauwhardstenen bodemplaat, ligt binnen een plantsoen dat door een smeedijzeren art-nouveauekwerk omgeven is. Op een hoge, centrale sokkel van roze graniet, ontworpen door Victor Horta, staat de bronzen buste van Remy. Links en rechts staan levensgrote, bronzen figuren.

Tentoonstellingen:

Model van het monument op ware grootte (?):

- 3 juni - 1 oktober 1900, Parijs, *Exposition Universelle*.
- 1 mei - 15 november 1905, Luik, *Exposition Internationale, "Diplôme d'Honneur/ première médaille"*.

Vrouw rechts met twee kinderen:

- 22 april - 31 oktober 1901, Venetië, 4. *Esposizione Internazionale d'Arte della Città di Venezia, Supplimente* (De smekeling).

Man links met dochter:

- 22 april - 31 oktober 1903, Venetië, 5. *Esposizione Internazionale d'Arte della Città di Venezia*, gipsen figuur, *Senza lavoro* of *Sans travail* (De werkloze).

Gips Nieuwpoort:

- 1938-1940, Nieuwpoort, stadhuisstadshalle, Museum Pieter Braecke, inv. museum nr. 20.

Bronnen:

ARA Brussel, Archief van het Ministerie van Openbaar Onderwijs-bestuur der Schone Kunsten, nr. 676, Leuven, Monument Edouard Remy (onder meer 4 foto's van wedstrijdmodel).
Archieven Hortamuseum, Sint-Gillis, foto van wedstrijdmodel.
ANONIEM, *Exposition universelle internationale, Paris 1900, Section Belge des Beaux-Arts*, Brussel-Luik, p. 23, nr. 133, Pl. CXLV (= eigenlijk monument).
VENTURI A. (o.l.v.), MODIGLIANI E. (hoofdredacteur), *L'Arte, periodico di storia dell'arte medievale e moderna e d'arte decorativa*, Rome-Milaan, jg. 4, vol. IX-X, september-oktober 1901, p. 335 (pl.).
ANONIEM, *Quinta Esposizione Internazionale d'Arte della città di Venezia, 1903, catalogo illustrato*, terza edizione, Venezia, 1903, p. 36, Sala C, nr. 22.
PICA V., *L'Arte Mondiale alla V. Esposizione di Venezia*, Bergamo, 1903, p. 78-79, Pl. p. 80.
ANONIEM, *Exposition Internationale de Liège 1905 Beaux-Arts, Catalogue général*, Brussel, 1905, p. 43, nr. 297.
SAN, brief d.d. (onleesbaar) november 1905 van P. Braecke aan stad Nieuwpoort, ontvangen op 10 november 1905.
SAN, brief d.d. 23 november 1905 van P. Braecke aan burgemeester.
SAN, BRAECKE P., lijst met 33 objecten, s.d. (1928), nr. 14.
VANHILLE L., *In Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst. Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide*, Zondag 20 november 1938, p. 8, nr. 52.
SAN, *Stedelijk Museum Nieuwpoort. Inventaris October 1939, Beeldhouwwerken, Verzameling Pieter Braecke*, nr. 20.
SAN, DE CREUS J., *Schatting en vaststelling der schade veroorzaakt door beschieting en door Duitse bezetting aan de verzameling Museum te Nieuwpoort*, 30 april 1946, nr. 6.
SAN, brief d.d. 24 april 1956 van War Van Asten, bijhorende lijst, nr. 6.
SAN, VAN ASTEN W., *Schatting en vaststelling der schade aan de kunstwaarde der beeldhouwwerken in het P. Braecke museum te Nieuwpoort*, 27 juni 1956, nr. 6.

Illustratie:

Gipsen wedstrijdontwerp, Archieven Hortamuseum, Sint-Gillis; monument, © KIK, Brussel, foto c1585.

**115. GEDENKTEKEN VAN
SERGEANT DE BRUYNE,
BLANKENBERGE,
17 NOVEMBER 1897 -
30 APRIL 1898**

Standbeeld in Blankenberge,
ter ere van de in het Congolese
Kasongo vermoorde sergeant
Henri De Bruyne (Blankenberge
1868-Kasongo 1892) en zijn meer-
dere, luitenant Jozef Lippens uit
Brussel (Brussel 1855-Kasongo
1892).

Object en materiaal:

Schaalmodel, wedstrijdontwerp,
gips.

Afmetingen:

H. 1,30 m.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 1925.

Schade WO II:

Beschadigd.

Geen tweede exemplaar gekend door
War Van Asten (cf. brief d.d. 24 april
1956).

Toestand:

Verdwenen.

Definitieve uitvoering:

De wedstrijd werd gewonnen door
Guillaume Charlier die het monu-
ment voor Sergeant De Bruyne
mocht uitvoeren. Het werd in 1900
ingehuldigd op de zeedijk van Blan-
kenberge.

Tentoonstellingen:

- Na 20 juni 1898, Blankenberge,
tentoonstelling wedstrijdmodellen (?),
cf. ARA Brussel, nr. 2443, brief d.d.
20 juni 1898 aan de minister.
- 1938 -1940, Nieuwpoort, stad-
huis-stadshalle, Museum Pieter
Braecke, inv. museum nr. 38.

Bronnen

ARA Brussel, Archief van het Ministerie
van Openbaar Onderwijs, bestuur der
Schone Kunsten, nr. 2443, Monument
Sergeant De Bruyne.

SAN, notulen gemeenteraad 19 januari
1924 - 22 december 1925, zitting 8 sep-
tember 1925, p. 367 (voorstel om bedan-
king te stemmen aan Pieter Braecke voor
schenking).

SAN, brief d.d. 10 september 1925,
van burgemeester en schepenen aan Pieter
Braecke.

VANHILLE L., *In Memoriam Pieter Brae-
cke*, in *De Toekomst. Katholiek Vlaamsch
weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmui-
de*, Zondag 20 november 1938, p. 8, nr. 32.
SAN, *Stedelijk Museum Nieuwpoort, Inven-
taris October 1939, Beeldhouwwerken, Verza-
meling Pieter Braecke*, nr. 38.

SAN, DE CREUS J., *Schatting en vaststel-
ling der schade veroorzaakt door beschieting
en door Duitse bezetting aan de verzame-
ling Museum te Nieuwpoort*, 30 april 1946,
nr. 2.

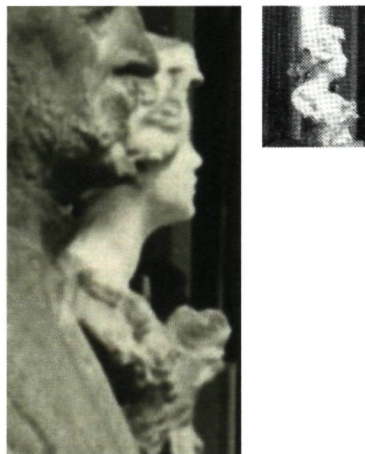
SAN, brief d.d. 24 april 1956 van War Van
Asten, bijhorende lijst, nr. 2.

SAN, VAN ASTEN W., *Schatting en vast-
stelling der schade aan de kunstwaarde der
beeldhouwwerken in het P. Braecke museum
te Nieuwpoort*, 27 juni 1956, nr. 2.

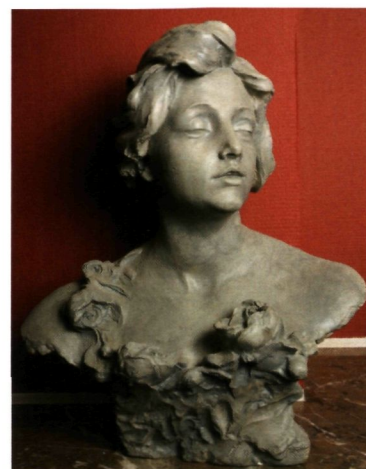
Illustratie:

Ongekend.

**116. MACHT DER BLOEMEN,
ELODEA AUX ROSES,
VÓÓR 29 JULI 1898**

*“Die Macht der bloemen nennt er
die Marmorkopf eines jungen
Mädchens, welches mit leicht
rückwärts gebeugtem Haupt und
geöffneten Lippen, wie beraupst*

*den Duft der Rosen an ihrer Brust
trinkt.”* (CROUS L., 1899,
p. 586).

Elodea Romeo, Braecke's latere
echtgenote, stond model voor deze
kop.

Object en materiaal:

Buste, gips.

Opschriften:

Niet bewaard

Afmetingen:

Bewaard: H. 26 cm, B. 19 cm,
D. 24 cm.

Herkomst:

Schenking Elodea Braecke-Romeo,
1951 (?).

Toestand:

Alleen kop bewaard, het haar aan de
voorzijde is beschadigd, haarlokken
op zijkanten en achteraan zijn ver-
dwenen.

Definitieve uitvoering:

Marmer, bewaarplaats ongekend.
Er bleef een gips bewaard in familie-
bezit.

Tentoonstellingen:

- 29 juli 1898 - ?, Krefeld, Kaiser
Wilhelm-Museum, *Vlämische Kunst-
ausstellung*.
Reizende tentoonstelling gestart in
Krefeld, vervolgens naar Eberfeld,
Dusseldorf, Dresden, Leipzig,
Breslau na 2 april 1899, Berlijn,
Planen, Chemnitz, Zwickau, Keulen,
Aix-la-Chapelle.
- 1956 - 1972, Nieuwpoort, *Hôtel de
l'Espérance*, thans 't Kasteeltje, Pieter
Braecke-museum, zaal 1.

Bronnen:

FLY, *Exposition d'Art flamand à Crefeld*, in *La Fédération Artistique*, jg. 25, nr. 44, 14 augustus 1898, p. 348.

CROUS L., *Vlämische Kunstausstellung in Krefeld*, in *Deutsche Kunst und Dekoration*, deel IV, april-september 1899, uitg. Alexander Koch, Darmstadt, p. 586.

Privéverzameling, atelierfoto ca. 1899

ANONIEM, *Gedenkboek Karel-Romaan Berquin*, Heemkring *Bachten de Kupe* en familie Berquin, 1963, p. 36 (foto maart 1959)

SAN, foto Pieter Braecke-museum, *Hôtel de l'Espérance*, thans 't Kasteeltje, zaal 1, ca. 1963-1972.

SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00826, neg. BB21/2/20.

Illustratie:

SAN, Pieter Braecke-Museum tussen 1963-1972; ANONIEM, *Gedenkboek Karel-Romaan Berquin*, Heemkring *Bachten de Kupe* en familie Berquin, 1963, p. 36 (foto maart 1959); foto's O. Pauwels (huidige toestand gips Nieuwpoort en identiek gips in privéverzameling).

117. LASSITUDE / AFMATTING OF VERMOEIDHEID, 1899

Object en materiaal:

Buste, gips met bruine patina.

Opschriften:

Gesigneerd P. Braecke en gedateerd 99 (rechtsonder).

Afmetingen:

H. 48 cm, B. 54 cm, D. 30 cm.

Herkomst:

Schenking Elodea Braecke-Romeo, 1951 (?).

Toestand:

Linkerkant beschadigd, verticale barst ter hoogte van kop, veel oppervlaktreschade.

Definitieve uitvoering:

Witte marmer, eigendom van de Vlaamse Overheid, Kunsten en Erfgoed, inv. nr. 1246 (voorheen Ministerie van Cultuur, Administratie voor Schone Kunsten, inv. 822).

Aangekocht door de regering in 1900 (vóór 15 september) voor 2.000 frank. In 1914 gedeponneerd in het Stedelijk Museum Vanderkelen-Mertens te Leuven, heden M Leuven.

De buste werd door de *Société des anciens établissements de F. Mommen* uit de *Rue de la Charité* 37 in Brussel op 25 mei 1914 ingepakt en verstuurd naar het *Musée des Beaux Arts* in Leuven op vraag van dhr. Lambert, directeur van het Ministerie van de Wetenschappen en Kunsten. Signatuur en datering rechtsonder moeilijk leesbaar wegens beschadiging maar P. Braecke nog duidelijk zichtbaar op foto KIK. Datering allicht 99, cf. foto KIK en gips.

H. 48 cm, B. 55 cm.

Tentoonstellingen:

- 20 januari - 18 februari 1900, Brussel, *Pour l'Art*, 8me exposition.
- 15 september - 2 november 1900, Brussel, *Driejaarlijkse tentoonstelling van Schoone Kunsten*, *Lassitude*, marmeren borstbeeld, eigendom van de regering.
- 1902, Parijs, *Société Nationale des Beaux-Arts*.
- 1902, Gent, Nieuw Museum, Salon, XXXVIIIe tentoonstelling, *Lassitude/Afmatting*, pleister.
- 26 april - 3 november 1913, Gent, wereldtentoonstelling, *Lassitude*. Allicht ook tentoongesteld in Nieuwpoort:
- 1956 - 1972, Nieuwpoort, *Hôtel de l'Espérance*, thans 't Kasteeltje, Pieter Braecke-museum, zaal 1, (cf. foto maart 1959, ANONIEM, *Gedenkboek K.R. Berquin*, 1963, p. 136, Pl.)

Bronnen:

ANONIEM, *Pour l'Art 1900, Catalogue de la 8me exposition 1900, Catalogue de la huitième exposition annuelle, 20 janvier - 18 février 1900*, s.p., Pierre Braecke, nr. 2.

ANONIEM, *Driejaarlijkse tentoonstelling van Schoone Kunsten*, Brussel 1900, *Catalogus*, Brussel, 1900, p. 94, nr. 816.

ANONIEM, 1902, *Catalogue Illustré de la société nationale des Beaux-Arts*, Parijs, p. XLV, nr. 31.

ANONIEM, *Ville de Gand, XXXVIIIe exposition, Salon de 1902, Catalogue des tableaux et objets d'art exposés au nouveau Musée, Stad Gent, XXXVIIIe Tentoonstelling, 1902, Aanwijzing der schilderijen en kunstvoorwerpen*, In het Nieuw Museum tentoongesteld, Gent, 1902, s.p., Braecke Pierre, nr. 820.

PICA V., *Artisti contemporanei: Pierre Braecke*, in *Emporium*, vol. XIX, januari 1904, nr. 109, p. 6 (Pl.).

ANONIEM, *Exposition universelle et internationale de Gand en 1913, Group II, Beaux-Arts, Œuvres modernes*, 1re uitgave, Brussel, 1913, p. 66, nr. 570, zaal 18.

Dossier M-Museum Leuven, met museumfiche en correspondentie uit 1914 betreffende bruikleen.

ANONIEM, *Gedenkboek Karel-Romaan Berquin*, Heemkring *Bachten de Kupe* en familie Berquin, 1963, p. 136, Pl.

SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00755, neg. BB21/1/4. Inventaris Vlaamse Overheid, Kunsten en Erfgoed, d.d. 6 december 2004, inv. nr. 1246.

Foto KIK, Brussel, M 176839.

Illustratie:

Gips, foto O. Pauwels; marmer, © KIK, Brussel, foto M 176839.

118. FEMMES DE PÊCHEURS / VISSERSVROUWEN, VÓÓR 19 JANUARI 1901

"De vrouwen, de een tegen de andere gedrongen, de angstoogen wijd opengesperd, zien hun echtgenooten en zoonen meegesleept worden door de woeste baren en verzwolgen worden door de zee."
(BRAECKE G., 21 mei 1939)

Object en materiaal:

Groep, gips met donkere patina.

Opschriften:

Gesigneerd *P. Br* (...) op benedenhoek rechts.

Afmetingen:

H. 118 cm, B. 78 cm, D. 42 cm.

Herkomst:

Schenking Elodea Braecke-Romeo, 1951 (?).

Toestand:

Onderaan beschadigd, uitstekende delen afgesleten.

Definitieve uitvoering:

Marmer *bleu turquin*, H. 115,5 cm, gesigneerd P. Braecke.

Glasgow Art Gallery and Museum collection (tentoongesteld in *Kelvingrove Art Gallery and Museum* in Glasgow). Eind 1923 aangekocht, volgens telegram d.d. 28 september 1923 en brief d.d. 3 oktober 1923 werd het bedrag van "one hundred pound" geboden.

Tentoonstellingen:

- 19 januari - 18 februari 1901, Brussel, *Pour l'Art, Neuvième Exposition Annuelle*, gipsen groep.
- 10 augustus - 6 oktober 1901, Antwerpen, *Salon triennal*/Driejaarlijks salon.
- 1902, Gent, Nieuw Museum, Salon, XXXVIIIe tentoonstelling, *plâtre*/pleister.
- 1902, Parijs, *Société Nationale des Beaux-Arts*.
- 22 april - 31 oktober 1905, Venetië, *Sesta Esposizione Internazionale d'Arte della Città di Venezia, Donne di pescatori*, gips.
- 1909, Gent, Salon.
- 5 februari - 6 maart 1910, Brussel, *Pour l'Art, XVIIIe Exposition Annuelle, marbre bleu turquin*.
- 22 april - ? 1911, Antwerpen, *Driejaarlijkse tentoonstelling van de Koninklijke Maatschappij van aan-*

moediging van Schoone Kunsten, grijze marmer.

- 26 april - 3 november 1913, Gent, wereldtentoonstelling, *Femmes de pêcheurs*.
- 1914, Edinburgh, *Royal Scottish Academy, RSA Galleries, 88th Annual Exhibition*, nr. 66, *Femmes de Pêcheurs*.
- 3 oktober - 12 december 1914, Glasgow, *Royal Glasgow Institute of Fine Arts, McLeillan Galleries, 53rd Annual Exhibition*, nr. 58, *Femmes de Pecheurs*, prijs £200 sterling.
- 26 april - juli 1915, Brighton, *Public Art Galleries, Exhibition of Work by modern Belgian Artists*, steen.
- 21 april - 20 mei 1923, Brussel, *Pour l'Art, XXVe salon Exposition anniversaire 1893-1923*.
- 21 april - 25 august 1923, Edinburgh, *Royal Scottish Academy, RSA Galleries, 97th Annual Exhibition*, nr. 40, *Femmes de Pêcheurs*, (*Groupe Marbre*), prijs 10.000 frank.
- 29 september - 8 december 1923, Glasgow, *Royal Glasgow Institute of the Fine Arts, McLellan Galleries, 62nd Annual Exhibition*, nr. 59, Pl. 14, *Femmes de Pêcheurs*, materiaal niet vermeld, maar foto toont het marmeren beeld, prijs 10.000 frank.
- 4 - 16 maart 1928, Gent, *Cercle artistique et littéraire, Œuvres de C. Montald, E. Fabry, P. Braecke*, nr. 4, gips.
- 25 juni - september 1949, Glasgow, Kelvingrove Park, *Sculpture in the Open Air*, nr. 4, *Femmes de Pecheurs*, marmer, eigenaar Glasgow Art Gallery, 28.026 bezoekers.
- 1956 - 1972, Nieuwpoort, *Hôtel de l'Espérance*, thans 't Kasteeltje, Pieter Braecke-museum, zaal 1, nr. 10, gips.
- 29 oktober - 13 november 1988, Nieuwpoort, Feestzaal Vismijn, *Te gast in het atelier*, nr. A, gips ontwerp (verzameling museum Nieuwpoort).

Bronnen:

ANONIEM, *Pour l'Art, IXe exposition, Bruxelles, 19 Janvier - 18 Février 1901, Catalogue de la Neuvième Exposition annu-*

elle 19 janvier - 18 février 1901, s.p., Pierre Braecke, nr. 1.

ANONIEM, *Chronique artistique: "Pour l'Art"*, in *L'Art Moderne*, jg. 21, nr. 5, 3 februari 1901, p. 37.

(DE TAEYE) E.L., *Le Salon d'Anvers, VIII, La sculpture*, in *La Fédération Artistique*, jg. 28, nr. 52, 6 oktober 1901.

ARA Brussel, Fonds Sander Pierron, I 286, nr. 61 *Pieter Braecke* (kaartje uit 1902, van P. Braecke aan Sander Pierron).

ANONIEM, 1902, *Catalogue Illustré de la société nationale des Beaux-Arts, Paris*, p. XLIV, nr. 29.

ANONIEM, *Ville de Gand, XXXVIIIe exposition, Salon de 1902, Catalogue des tableaux et objets d'art exposés au nouveau Musée, Stad Gent, XXXVIIIe Tentoonstelling, 1902, Aanwijzing der schilderijen en kunstvoorwerpen, In het Nieuw Museum tentoongesteld*, Gent, 1902, s.p. Braecke Pierre, nr. 821.

PICA V., *Artisti contemporanei: Pierre Braecke*, in *Emporium*, vol. XIX, januari 1904, nr. 109, (Pl.).

ANONIEM, *Sesta Esposizione Internazionale d'Arte della città di Venezia, 1905, Catalogo Illustrato*, 3de uitgave, Venetië, 1905, p. 32.

DE TAEYE ED. L., *Le Salon de Gand, I*, in *La Fédération Artistique*, jg. 36, nr. 50, 12 september 1909, p. 394.

ANONIEM, *Pour l'Art, Catalogue, XVIIIe exposition annuelle Bruxelles, 5 Février - 6 Mars 1910*, p. 10, nr. 3.

ANONIEM, *Société Royale d'Encouragement des Beaux-Arts d'Anvers, Exposition Triennale, Catalogue, 1911, Koninklijke Maatschappij van Aanmoediging van Schoone Kunsten Antwerpen, Driejaarlijkse Tentoonstelling, Catalogo*, p. 42, nr. 319.

ANONIEM, *Exposition universelle et internationale de Gand en 1913, Group II, Beaux-Arts, Œuvres modernes*, 1ste uitgave, Brussel, 1913, p. 66, nr. 573, zaal 20.

ANONIEM, *The Royal Glasgow Institute of Fine Arts, Fifty-Third Annual Exhibition, McLellan Galleries Glasgow, 1914, Catalogue*, p. 20, nr. 58, p. 58.

ANONIEM, *Public Art Galleries Brighton, Catalogue of an Exhibition of Work by modern Belgian Artists, April to July 1915*, p. 35, 156.

ANONIEM, *Belgian Art in Exile, A representative gallery of modern Belgian art*, 1916, p. 25, Pl.

ANONIEM, *Pour l'Art. Catalogue du XXVe salon, Exposition anniversaire 1893-1923, Cercle Artistique et Littéraire de Bruxelles [Waux-Hall], 21 avril 1923-20 mai 1923*, p. 11, nr. 26.

Privéverzameling, telegram d.d. 28 september 1923 gericht aan Pieter Braecke, ontvangen op het postkantoor Brussel centraal en brieven d.d. 3 oktober 1923 en 8 november 1923 van Lawrence Scobie, *Acting Secretary* van de *Royal Glasgow Institute of the Fine Arts* aan P. Braecke.

ANONIEM, *Section des Arts plastiques du*

Cercle artistique et littéraire, Gand, Exposition des œuvres de C. Montald, E. Fabry -artistes peintres- P. Braecke -sculpteur- du 4 au 16 mars 1928, Catalogue, nr. 5.
 BRAECKE G. (vrij naar het Fransch door L. Vanhille), Nieuwpoort's Roem. Pieter Braecke, Tweede bijdrage, in *De Toekomst*, 21 mei 1939. Privéverzameling.
 BERQUIN K.R., *Beknopte levensbeschrijving van Pieter-Jan Braecke, beeldhouwer, gevolgd door een lijst van zijn werken*, Nieuwpoort, 1956.
 SAN, brief d.d. 9 mei 1958 van War Van Asten.
 BOURGOIS P., *Te gast in het atelier in het kader van de culturele veertiendaagse*, 29 oktober - 13 november 1988, Feestzaal Vismijn, Nieuwpoort, nr. A.
 SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00723, neg. BB12/2/9, BB4/4/10, BB3/3/13.
 STEVENSON H., *Braecke: exhibition details for 'Femmes de Pecheurs' (Wives of Fishermen)*, 24 juni 2010, ongepubliceerde nota.

Illustratie:

Foto O. Pauwels.

119. FRÈRE ET SŒUR / BROEDER EN ZUSTER, VÓÓR 19 JANUARI 1901

Object en materiaal:

Groep, gips.

Opschriften:

Gesigneerd P. Braecke op rechterzijde van basis.

Afmetingen:

Ongekend.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 23 augustus 1928.

Schade WO II:

Volgens J. De Creus erg beschadigd en herstelbaar, volgens War Van Asten half vernield.

Toestand:

Vernield of spoorloos.

Definitieve uitvoering:

Marmer, cf. tentoonstelling Venetië 1912.

Tentoonstellingen:

- 19 januari - 18 februari 1901, Brussel, *Pour l'Art, Neuvième exposition annuelle*, gipsen groep.
- 1902, Gent, Nieuw Museum, XXXVIIIe Tentoonstelling, 'pleister'.
- 1902, Parijs, *Société Nationale des Beaux-Arts*.
- 2 of 6 augustus - ? 1904, Antwerpen, *Exposition Triennale I Driejaarlijkse tentoonstelling*, gipsen groep.
- 6 april - 15 mei 1905, Brussel, *Musée de l'Art Moderne, Les Peintres et les Sculpteurs de l'Enfant*, gips.
- 23 april - 31 oktober 1912, Venetië, 10. *Esposizione Internazionale d'Arte della Città di Venezia, Fratello e sorella*, marmer.
- 26 april - 3 november 1913, Gent, wereldtentoonstelling, *Frère et sœur*.
- 1938 - 1940, Nieuwpoort, stadhuis-stadshalle, Museum Pieter Braecke, inv. museum nr. 46.

Bronnen:

ANONIEM, *Pour l'Art, IXe exposition, Bruxelles, 19 Janvier-18 Février 1901, Catalogue de la Neuvième Exposition annuelle 19 janvier - 18 février 1901*, s.p., Pierre Braecke, nr. 2.
 ANONIEM, 1902, *Catalogue Illustré de la société nationale des Beaux-Arts*, Parijs, p. XLV, nr. 30.
 ANONIEM, *Ville de Gand, XXXVIIIe exposition, Salon de 1902, Catalogue des tableaux et objets d'art exposés au nouveau Musée, Stad Gent, XXXVIIIe Tentoonstelling, 1902, Aanwijzing der schilderijen en kunstvoorwerpen*, In het Nieuw Museum tentoongesteld, Gent, 1902, s.p., Braecke Pierre, nr. 819.
 PICA V., *Artisti contemporanei: Pierre Braecke*, in *Emporium*, vol. XIX, januari 1904, nr. 109, p. 12 (Pl.).
 ANONIEM, *Société Royale d'Encouragement des Beaux-Arts d'Anvers, Exposition Triennale, Catalogue/Koninklijke Maatschappij van Aanmoediging van Schoone Kunsten Antwerpen, Driejaarlijkse Tentoonstelling*, Catalogus, 1904, p. 64, nr. 591.
 MAUS O., *Le Salon d'Anvers, II Les Peintres bruxellois et gantois - Le Paysage. Les Sections étrangères - La sculpture*, in *L'Art Moderne*, jg. 24, nr. 35, 28 augustus 1904, p. 281.
 DE TAEYE Ed.-L., *Le Salon d'Anvers, IV*, in *La Fédération Artistique*, jg. 31, nr. 49, 11 september 1904, p. 387.

ANONIEM, *Exposition des peintres et sculpteurs de l'enfant, sous la présidence d'honneur de S.A.R. Madame la Princesse Albert de Belgique, Musée moderne, 6 avril-15 mai 1905, Catalogue*, Brussel, p. 10, nr. 10.
 (DE TAEYE) Edmond-Louis, *Les Peintres et Sculpteurs de l'Enfant*, in *La Fédération Artistique*, 16 april 1905, jg. 32, nr. 28, p. 219.
 ANONIEM, *Brüssel - Ausstellung de l'enfance in Musée Moderne (6.April bis 15.Mai)*, in *Die Kunst*, Elfert Band, 1905, p. 459.
 ANONIEM, *Exposition universelle et internationale de Gand en 1913, Group II, Beaux-Arts, Œuvres modernes*, 1re uitgave, Brussel, 1913, p. 66, nr. 572, zaal 20.
 SAN, BRAECKE P., lijst met 33 objecten, s.d. (1928), nr. 6.
 VANHILLE L., *In Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst*, Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide, Zondag 20 november 1938, p. 8, nr. 24.
 Archieven Hortamuseum, Sint-Gillis, BRAECKE G., manuscript, 16 januari 1939, XV.B.6.5, p. 15, nr. 24.
 SAN, *Stedelijk Museum Nieuwpoort, Inventaris October 1939, Beeldhouwwerken. Verzameling Pieter Braecke*, nr. 46.
 SAN, DE CREUS J., *Schatting en vaststelling der schade veroorzaakt door beschieting en door Duitse bezetting aan de verzameling Museum te Nieuwpoort*, 30 april 1946, nr. 3.
 SAN, brief d.d. 24 april 1956 van War Van Asten, bijhorende lijst, nr. 3.
 SAN, VAN ASTEN W., *Schatting en vaststelling der schade aan de kunstwaarde der beeldhouwwerken in het P. Braecke museum te Nieuwpoort*, 27 juni 1956, nr. 3.

Illustratie:

PICA V., *Artisti contemporanei: Pierre Braecke*, in *Emporium*, vol. XIX, januari 1904, nr. 109, p. 12 (Pl.).

120-121. DE VIER EVANGELISTEN, SINT-PETRUS EN PAULUSKERK, OOSTENDE, 1904

P. Braecke schonk twee gipsen modellen van de reeks van de Vier Evangelisten aan Nieuwpoort.

120. SINT-LUCAS DE EVANGELIST, OOSTENDE, 1904

Object en materiaal:

Staande figuur (schaalmodel), gips.

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

H. 80 cm.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 23 augustus 1928.

Oorlogsschade WO II:

Beschadigd aan onderzijde, cf. foto Volkenkundig museum uit 1954, waarbij de onderzijde van het beeld verdwenen is.

Toestand:

Nog aanwezig in 1956, heden spoorloos.

Definitieve uitvoering:

Steen van Saint-Jone, tegen vieringpijler in Sint-Petrus en Pauluskerk te Oostende.

Tentoonstellingen:

- 1938 - 1940, Nieuwpoort, stadhuis-stadshalle, Museum Pieter Braecke, inv. museum nr. 28.
- Ca. 1950 - 1963, Nieuwpoort, stadhuis, Volkenkundig museum.

Bronnen

ANONIEM, *Commission Royale des Monuments, Résumé des procès-verbaux, Séances des 2, 9, 16, 23 et 30 juillet; des 6, 13 et 20 août 1904*, in *Bulletin des Commissions Royales d'art et d'archéologie*, jg. 43, 1904, p. 12.

GEVAERT E., in *Le Carillon*, jg. 10, nr. 150, 21-22 oktober 1905, p. 2 (het artikel geciteerd in *Le Carillon* verscheen eerst in *XXe Siècle*).

SAN, BRAECKE P., lijst met 33 objecten, s.d. (1928), nr. 20.

LOONTIENS C., *Guide du Touriste, Ostende monumentale et pittoresque*, Oostende, s.d. (1936), p. 26.

VANHILLE L., in *Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst, Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide*, Zondag 20 november 1938, p. 8, nr. 3.

Archieven Hortamuseum, Sint-Gillis, BRAECKE G., manuscript, 16 januari 1939, XV.B.6.5, p. 15, nr. 3.

SAN, *Stedelijk Museum Nieuwpoort. Inventaris October 1939. Beeldhouwwerken. Verzameling Pieter Braecke*, nr. 28.

SAN, DE CREUS J., *Schatting en vaststelling der schade veroorzaakt door beschieting en door Duitse bezetting aan de verzameling Museum te Nieuwpoort*, 30 april 1946, nr. 13.

SAN, foto Volkenkundig museum in 1954.

SAN, brief d.d. 24 april 1956 van War Van Asten, bijhorende lijst, nr. 13.

SAN, VAN ASTEN W., *Schatting en vaststelling der schade aan de kunstwaarde der beeldhouwwerken in het P. Braecke museum te Nieuwpoort*, 27 juni 1956, nr. 13.

Illustratie:

Gips, SAN, foto Volkenkundig museum in 1954; steen, foto O. Pauwels.

121. SINT-MATTHEUS DE EVANGELIST, OOSTENDE, 1904

Object en materiaal:

Staande figuur (schaalmodel), gips.

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

Naar analogie met Sint-Lucas, ca. 80 cm.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 1925.

Oorlogsschade WO II:

Geen melding van schade.

Toestand:

Spoorloos.

Definitieve uitvoering:

Steen van Saint-Jone, tegen vieringpijler in Sint-Petrus en Pauluskerk te Oostende.

Tentoonstellingen:

- 1938 - 1940, Nieuwpoort, stadhuis-stadshalle, Museum Pieter Braecke, inv. museum nr. 27.

Bronnen:

ANONIEM, *Commission Royale des Monuments, Résumé des procès-verbaux, Séances des 2, 9, 16, 23 et 30 juillet; des 6, 13 et 20 août 1904*, in *Bulletin des Commissions Royales d'art et d'archéologie*, jg. 43, 1904, p. 12.

GEVAERT E., in *Le Carillon*, jg. 10, nr. 150, 21-22 oktober 1905, p. 2 (het artikel geciteerd in *Le Carillon* verscheen eerst in *XXe Siècle*).

SAN, brief d.d. 10 september 1925, van burgemeester en schepenen aan Pieter Braecke.

SAN, notulen gemeenteraad 19 januari 1924 - 22 december 1925, zitting 8 september 1925, p. 367 (voorstel om bedanking te stemmen aan Pieter Braecke voor schenking).

LOONTIENS C., *Guide du Touriste, Ostende monumentale et pittoresque*, Oostende, s.d. (1936), p. 26.

VANHILLE L., in *Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst, Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide*, zondag 20 november 1938, p. 8, nr. 4.

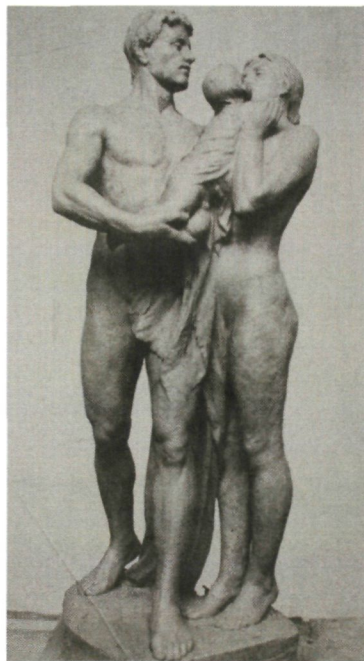
Archieven Hortamuseum, Sint-Gillis, BRAECKE G., manuscript, 16 januari 1939, XV.B.6.5, p. 15, nr. 4.

SAN, *Stedelijk Museum Nieuwpoort, Inventaris October 1939, Beeldhouwwerken, Verzameling Pieter Braecke*, nr. 27.

Illustratie:

Steen, foto O. Pauwels.

122-123. L'HUMANITÉ / DE MENSHEID OF MENSDOM

122. L'HUMANITÉ / DE MENSHEID OF MENSDOM (BEELD 1), 1900-1906

Object en materiaal:

Groep, gekleurd gips.

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

H. 2,00 m; B. 1,50 m.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 1925.

Schade WO II:

Geheel vernield, volgens War Van Wasten één afgietsel vernield.

Toestand:

Verdwenen.

Definitieve uitvoering:

Het is niet duidelijk of het om identiek hetzelfde beeld ging als het nr. 123, daar er verschillende versies van het beeld waren. De definitieve versie in marmer stond in het in 1949 gesloopte herenhuis van Octave Aubecq in Brussel. Ca. 1979

in het bezit van Mevr. Vanderperre in Antoing, vervolgens in verzameling in New Jersey (U.S.A.).

Tentoonstellingen:

- 1906, Gent, Driejaarlijks salon (niet duidelijk welke versie). 25 januari - 27 februari 1908, Brussel, *Pour l'Art, XVe exposition annuelle* (niet duidelijk welke versie).
- 26 april - 3 november 1913, Gent, wereldtentoonstelling, *Humanité* (niet duidelijk welke versie).
- 1938 - 1940, Nieuwpoort, stadhuis-stadshalle, Museum Pieter Braecke, inv. museum nr. 16.

Bronnen:

PIERRON S., *L'Année artistique 1906*, Brussel, 1907, p. 239-241.
 ANONIEM, *Pour l'Art, Catalogue, XVe exposition annuelle, Bruxelles, 25 janvier-27 février MCMVIII*, p. 11.
 ANONIEM, *Exposition universelle et internationale de Gand en 1913, Group II, Beaux-Arts, Œuvres modernes*, 1ste uitgave, Brussel, 1913, p. 66, nr. 574, zaal 20.
 SAN, brief d.d. 10 september 1925 van burgemeester en schepenen aan Pieter Braecke.
 SAN, notulen gemeenteraad 19 januari 1924 - 22 december 1925, zitting 8 september 1925, p. 367 (voorstel om bedanking te stemmen aan Pieter Braecke voor schenking).
 VANHILLE L., *In Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst, Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide*, zondag 20 november 1938, p. 8, nr. 6.
 Archieven Hortamuseum, Sint-Gillis, BRAECKE G., manuscript, 16 januari 1939, XV.B.6.5, p. 15, nr. 6.
 SAN, *Stedelijk Museum Nieuwpoort, Inventaris October 1939, Beeldhouwwerken, Verzameling Pieter Braecke*, nr. 14.
 SAN, DE CREUS J., *Schatting en vaststelling der schade veroorzaakt door beschieting en door Duitse bezetting aan de verzameling Museum te Nieuwpoort*, 30 april 1946, nr. 17.
 SAN, brief d.d. 24 april 1956 van War Van Asten, bijhorende lijst, nr. 17.
 SAN, VAN ASTEN W., *Schatting en vaststelling der schade aan de kunstwaarde der beeldhouwwerken in het P. Braecke museum te Nieuwpoort*, 27 juni 1956, nr. 17.
 DULIERE C., *L'Équerre et le Compas: Horta et l'Idéalisme*, in DRAGUET M., e.a., *Splendeurs de l'Idéal, Rops, Knopff, Delville et leur temps*, tentoonstellingscatalogus, Luik, 1997, p. 219.
 SAN, oude foto.

Illustratie:

SAN, oude foto.

123. L'HUMANITÉ / DE MENSHEID OF MENSDOM (BEELD 2), 1900-1906

Object en materiaal:

Groep, ongekleurd gips.

Opschriften:

Gesigeneerd P. Braecke op sokkel.

Afmetingen:

H. 2,20 m; B. 95 cm., Diam. basis 82 cm.

Herkomst:

Door Paul Saintenoy beschreven als zijnde nog aanwezig in het atelier van Pieter Braecke na zijn dood. Schenking Elodea Braecke-Romeo, 1951 (?).

Toestand:

Boomstronk is verdwenen, barst in stronk al zichtbaar op oude foto. Op ruwe wijze gips op breukvlak aangebracht.

Definitieve uitvoering:

Marmeren beeld in een nis in het in 1949 gesloopte herenhuis Aubecq in Brussel. Ca. 1979 in het bezit van Mevr. Vanderperre in Antoing, vervolgens in verzameling in New Jersey (U.S.A.).

Tentoonstellingen:

- 1906, Gent, Driejaarlijks salon (niet duidelijk welke versie).
- 26 april - 3 november 1913, Gent, wereldtentoonstelling, *Humanité* (niet duidelijk welke versie).

Bronnen:

PIERRON S., *L'Année artistique 1906*, Brussel, 1907, p. 239-241.
 ANONIEM, *Exposition universelle et internationale de Gand en 1913, Group II, Beaux-Arts, Œuvres modernes*, 1ste uitgave, Brussel, 1913, p. 66, nr. 574, zaal 20.
 SAINTENOY P., *Notice sur Pierre Jean*

Braecke, membre de l'Académie, in *Annuaire de l'Académie royale de Belgique*, deel CVIII, 1942, p. 215-216.

SAN, brief d.d. 24 april 1956 van War Van Asten, bijhorende lijst, nr. 17.

VIGNE G., *Victor Horta et l'Hôtel Aubecq à Bruxelles*, in *La revue du Louvre et des Musées de France*, 1, 1983, *Acquisitions, Musée d'Orsay*, p. 28.

SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00732.

Illustratie:

© KIK, Brussel, foto c1582;
foto O. Pauwels.

124-125-126. FILLES DE L'INSPIRATION (DOCHTERS VAN DE INSPIRATIE), ENSEMBLE AAN DE HOOFDINGANG VAN DE SECTION BELGE D'ART DÉCORATIF MODERNE OP DE ESPOSIZIONE INTERNAZIONALE DEL SEPIONE IN MILAAN IN 1906

124. BEELDENGROEP L'IDÉAL: L'INSPIRATION, LA NATURE, LE SENTIMENT / BEZIELING, NATUUR, GEVOEL, PAVILJOEN VAN MILAAN, 1906

Object en materiaal:

Groep. Centraal *L'inspiration*, links *La nature*, rechts *Le sentiment*. Gips.

Afmetingen:

H. 2,1 m, B. 2 m (?), D. 1 m.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 23 augustus 1928.

Schade WO II:

Volgens De Creus geheel vernield, volgens Van Asten onherstelbaar.

Toestand:

Verdwenen.

Definitieve uitvoering:

Er werd slechts één afgietsel gemaakt voor het paviljoen in Milaan; niet uitgevoerd in een ander materiaal (cf. Van Asten, 24 april 1956).

Tentoonstellingen:

- 1906, Milaan, *Esposizione Internazionale del Sepione*, bekroning van de hoofdingang van de *Section Belge d'art décoratif moderne*.
- 26 januari - 19 februari 1907, Brussel, *Pour l'Art, XVme salon*.
- 28 augustus - 10 november 1907, Brussel, *Exposition Générale des Beaux-Arts* in de 'Hall du Cinquante-naire' (linkervleugel), in de afdeling *Arts Décoratifs*.
- 1938 - 1940, Nieuwpoort, stadhuis-stadshalle, Museum Pieter Braecke, inv. museum nr. 41.

Bronnen:

ANONIEM, *Exposition Internationale de Milan 1906, Section Belge, Catalogue officiel*, Brussel, 1906, p. 95.

DU CATILLON L., *Onze moderne kunst te Milaan*, in *Vlaamse Gazet*, 5 juli 1906.

ANONIEM, *Pour l'Art, XVme salon, 26 janvier-19 février 1907, Catalogue de la XVme exposition annuelle, 26 janvier-19 février 1907*, s.p.

MAUS O., "Pour l'Art", in *L'Art Moderne*, jg. 26, nr. 8, 24 februari 1907, p. 58.

ANONIEM, *Exposition Générale des Beaux-Arts, Catalogue*, Brussel, 1907, 3de uitgave, p. 86.

Foto P. Becker, KIK, Brussel, 1584 C, s.d. (ca. 1906-1907).

SAN, BRAECKE P., lijst met 33 objecten, s.d (1928), nr. 1.

VANHILLE L., *In Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst, Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide*, zondag 20 november 1938, p. 8, nr. 8. Archieven Hortamuseum, Sint-Gillis, BRAECKE G., manuscript, 16 januari 1939, XV.B.6.5, p. 15, nr. 8.

SAN, *Stedelijk Museum Nieuwpoort, Inventaris October 1939, Beeldhouwwerken, Verzameling Pieter Braecke*, nr. 41.

SAN, brief d.d. 24 april 1956 van War Van Asten, bijhorende lijst, nr. 1.

SAN, DE CREUS J., *Schatting en vaststelling der schade veroorzaakt door beschieting*

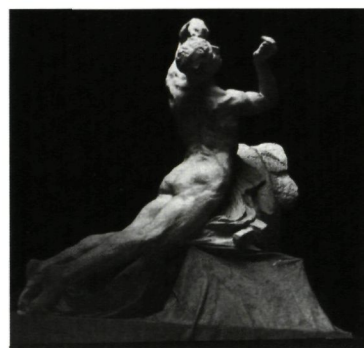
en door Duitse bezetting aan de verzameling Museum te Nieuwpoort, 30 april 1946, nr. 1.

SAN, VAN ASTEN W., *Schatting en vaststelling der schade aan de kunstwaarde der beeldhouwwerken in het P. Braecke museum te Nieuwpoort*, 27 juni 1956, nr. 1.

Illustratie:

Foto P. Becker, © KIK, Brussel, foto 1584 C.

125. LA SCULPTURE / DE BEELDHOEWKUNST, PAVILJOEN VAN MILAAN, 1906

Object en materiaal:

Figuur, gips.

Afmetingen:

1,50 m x 2,50 m.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 1937.

Schade WO II:

Beschadigd en onherstelbaar.

Toestand:

Verdwenen.

Definitieve uitvoering:

Er werd slechts één afgietsel gemaakt voor het paviljoen in Milaan; niet uitgevoerd in een ander materiaal (cf. Van Asten, 24 april 1956).

Tentoonstellingen:

- 1906, Milaan, *Esposizione Internazionale del Sepione*, bekroning van de hoofdingang van de *Section Belge d'art décoratif moderne*.
- 26 januari - 19 februari 1907, Brussel, *Pour l'Art, XVme salon*.
- 28 augustus - 10 november 1907, Brussel, *Hall du Cinquante-naire* (linkervleugel), *Exposition Générale des Beaux-Arts*, in de afdeling *Arts Décoratifs*.

• 1938 -1940, Nieuwpoort, stad-huis-stadshalle, Museum Pieter Braecke, inv. museum nr. 43.

Bronnen:

ANONIEM, *Exposition Internationale de Milan 1906, Section Belge, Catalogue officiel*, Brussel, 1906, p. 95.

DU CATILLON L., *Onze moderne kunst te Milaan*, in *Vlaamse Gazet*, 5 juli 1906.

ANONIEM, *Pour l'Art, XVme salon, 26 janvier-19 février 1907, Catalogue de la XVme exposition annuelle*, 26 janvier-19 février 1907, s.p.

MAUS O., "Pour l'Art", in *L'Art Moderne*, jg. 26, nr. 8, 24 februari 1907, p. 58.

ANONIEM, *Exposition Générale des Beaux-Arts, Catalogue*, Brussel, 1907, 3de uitgave, p. 86.

Foto P. Becker, KIK, Brussel, 1577 C, s.d. (ca. 1906-1907).

VANHILLE L., *In Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst, Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide*, zondag 20 november 1938, p. 8, nr. 10. Archieven Hortamuseum, Sint-Gillis, BRAECKE G., manuscript, 16 januari 1939, XV.B.6.5, p. 15, nr. 10.

SAN, *Stedelijk Museum Nieuwpoort, Inventaris October 1939, Beeldhouwwerken, Verzameling Pieter Braecke*, nr. 43.

SAN, brief d.d. 24 april 1956 van War Van Asten, bijhorende lijst, nr. 5.

SAN, DE CREUS J., *Schatting en vaststelling der schade veroorzaakt door beschieting en door Duitse bezetting aan de verzameling Museum te Nieuwpoort*, 30 april 1946, nr. 5.

SAN, VAN ASTEN W., *Schatting en vaststelling der schade aan de kunstwaarde der beeldhouwwerken in het P. Braecke museum te Nieuwpoort*, 27 juni 1956, nr. 5.

Illustratie:

Foto P. Becker, © KIK, Brussel, foto 1577 C.

126. LA PEINTURE / DE SCHILDERKUNST, PAVILJOEN VAN MILAAN, 1906

Object en materiaal:

Zittende figuur, gips.

Afmetingen:

1,50 m x 2,50 m.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 1937.

Schade WO II:

Beschadigd, onherstelbaar.

Toestand:

Verdwenen.

Definitieve uitvoering:

Er werd slechts één afgietsel gemaakt voor het paviljoen in Milaan; niet uitgevoerd in een ander materiaal (cf. Van Asten, 24 april 1956).

Tentoonstellingen:

• 1906, Milaan, *Esposizione Internazionale del Sepione*, bekroning van hoofdingang van de *Section Belge d'art décoratif moderne*.

• 26 januari - 19 februari 1907, Brussel, *Pour l'Art, XVme salon*.

• 28 augustus - 10 november 1907, Brussel, *Hall du Cinquantenaire* (linkervleugel), *Exposition Générale des Beaux-Arts*, in de afdeling *Arts Décoratifs*.

• 1938 -1940, Nieuwpoort, stad-huis-stadshalle, Museum Pieter Braecke, inv. museum nr. 42.

Bronnen:

ANONIEM, *Exposition Internationale de Milan 1906, Section Belge, Catalogue officiel*, Brussel, 1906, p. 95.

DU CATILLON L., *Onze moderne kunst te Milaan*, in *Vlaamse Gazet*, 5 juli 1906.

ANONIEM, *Pour l'Art, XVme salon, 26 janvier-19 février 1907, Catalogue de la XVme exposition annuelle*, 26 janvier-19 février 1907, s.p., Pl.

MAUS O., "Pour l'Art", in *L'Art Moderne*, jg. 26, nr. 8, 24 februari 1907, p. 58.

ANONIEM, *Exposition Générale des Beaux-Arts, Catalogue*, Brussel, 1907, 3de uitgave, p. 86.

Foto P. Becker, KIK, Brussel, 1578 C, s.d. (ca. 1906-1907).

SAN, *Stedelijk Museum Nieuwpoort, Inventaris October 1939, Beeldhouwwerken, Verzameling Pieter Braecke*, nr. 42.

SAN, brief d.d. 24 april 1956 van War Van Asten, bijhorende lijst, nr. 4.

SAN, DE CREUS J., *Schatting en vaststelling der schade veroorzaakt door beschieting en door Duitse bezetting aan de verzameling Museum te Nieuwpoort*, 30 april 1946, nr. 4.

SAN, VAN ASTEN W., *Schatting en vaststelling der schade aan de kunstwaarde der*

beeldhouwwerken in het P. Braecke museum te Nieuwpoort, 27 juni 1956, nr. 4.

Illustratie:

Foto P. Becker, © KIK, Brussel, foto 1578 C.

127. FOLLE JEUNESSE / DOLLE JEUGD OF BLIJDE JEUGD, JEUNESSE / JEUGD, NAIADES, LE PRINTEMPS INCESSANT / DE NAKENDE LENTE, VÓÓR 28 AUGUSTUS 1907

Object en materiaal:

Groep bestaande uit 2 vrouwenfiguren, gips met houten armatuur.

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

Bewaard: H. 210 cm, B. 120 cm, D. 50 cm.

Herkomst:

Schenking Elodea Braecke-Romeo, 1951 (?).

Toestand:

In 1988 nog vrij gaaf, heden voetstuk zwaar beschadigd, één arm en bloemenslinger los.

Definitieve uitvoering:

Tussen 1920 en 1924 probeerde Braecke het stadsbestuur van Brussel te overhalen een bronzen versie aan te kopen voor het kleine bassin in het Park van Brussel maar deze werd bij geldgebrek niet uitgevoerd. Uiteindelijk werd een versie in witte marmer (H. 180 cm) uitgevoerd die zich in 1937 in de verzameling van juffrouw Jeanne Pipyn in Ukkel bevond, heden privéverzameling.

Tentoonstellingen:

- 28 augustus - 10 november 1907, Brussel, *Exposition Générale des Beaux-Arts, Hall du Cinquantenaire* (linkervleugel), afdeling *Arts Décoratifs, Folle Jeunesse*, gips.
- 22 april - 31 oktober 1909, Venetië, *Ottava Esposizione Internazionale d'Arte della Città di Venezia, Giovinità folle, gesso*.
- 23 april - 15 november 1910, Brussel, *Exposition Universelle et Internationale de Bruxelles 1910, Ministère des sciences et des arts, Groupe II Œuvres d'art modernes, Folle Jeunesse*, (gipsen groep).
- Begin mei - 1 november 1911, Charleroi *Exposition Groupe I Beaux-Arts, Salon d'Art Moderne, Folle Jeunesse*, gips.
- 4 april - 21 april 1920, Brussel, *Première Foire Commerciale de Bruxelles*, geplaatst op de centrale rotspartij van het kleine bassin van het Park in Brussel, *Folle Jeunesse* of *Naiades*, gips. Het beeld werd na de handelsbeurs niet onmiddellijk verwijderd. Op 30 juni 1920 stond het er nog steeds.
- Tot in 1920 bestond het model uit twee nimfen die naar een zwemmende jongeling keken. De zwemmer werd verwijderd kort na de handelsbeurs in Brussel, toen het beeld nog steeds in het stadspark stond, omdat het gips in het water begon te ontbinden.

Bronnen:

ANONIEM, *Salon Bruxelles, Exposition Générale des Beaux-Arts, Catalogue*, Brussel, 1907, nr. 22.
 V., *Au Salon, La sculpture*, in *La Fédération Artistique*, jg. 34, nr. 49, 8 september 1907, p. 377.
 ANONIEM, *Ottava Esposizione Internazionale d'Arte della città di Venezia 1909, catalogo*, 3de uitgave, Venetië, 1909, p. 164.
 ANONIEM, *Exposition Universelle et Internationale de Bruxelles 1910, Ministère des sciences et des arts, Groupe II Œuvres d'art modernes, Catalogue général*, p. 110, nr. 821.
 DE TAEYE ED.-L., *L'Exposition des Beaux-Arts, XI, La Sculpture*, in *La Fédération Artistique*, jg. 37, nr. 48, 28 augustus 1910, p. 379.
 ANONIEM, *Exposition de Charleroi 1911, Groupe I Beaux-Arts, Les Arts Anciens du Hainaut - Salon d'Art Moderne, Catalogue Général*, Brussel, 1911, p. 491, nr. 442.
 ARA Brussel, Archief van het Ministerie van Openbaar Onderwijs, bestuur der Schone Kunsten, nr. 479, Brussel, Park, *Décoration- bassins-Groupe en bronze*.
 MERCURIUS, *L'ouverture officielle de la première foire commerciale de Bruxelles*, in *L'événement Illustré*, jg. 6, nr. 233, 10 april 1920, p. 228 (Pl.).
 ANONIEM, *La Foire Commerciale Annuelle*, in *L'événement Illustré*, jg. 6, nr. 234, 17 april 1920, p. 248 (Pl.).
 Stadsarchief Brussel, Archief van het Openbaar Onderwijs-Schone Kunsten, Serie II, 2569, dossier 233 b.
 Privéverzameling, inv. nr. 101, ontwerp van antwoord (minuut) geschreven door Braecke op de brief van de stad Brussel d.d. 24 juli 1920.
 DU CASTILLON L., *Chronique artistique. Pierre Braecke, in L'Expansion Belge & Exportation Réunies, Revue mensuelle*, jg. 30, nr. 8, augustus 1937, p. 599.
 Archief van Hortamuseum, Sint-Gillis, BRAECKE G., manuscript, 16 januari 1939, XV.B.6.5, p. 6.
 BRAECKE G. (vrij naar het Fransch door L. Vanhille), *Nieuwpoort's Roem. Pieter Braecke, Tweede bijdrage*, in *De Toekomst*, 11 juni 1939.
 SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00744.
 ANONIEM, *Kunstveilingen M. Bernaerts, Mechelen, Veiling - Auction - Vente publique*, 3 oktober 1988, p. 10, lot nr. 21 onder de titel *Twee naakten*.
 HEIRMAN G., *Gerecht geeft topstuk Braecke na twaalf jaar aan veilinghuis*, in *Gazet Van Antwerpen*, Kempen, Mechelen, Metropool, Spanje, Waasland, 27 april 2001, p. 38.
 ANONIEM, *Kunstveilingen M. Bernaerts, Antwerpen, 1 mei 2001*, onder de titel *Nakende lente*.

Illustratie:

Gips, foto O. Pauwels; marmer, foto Veilinghuis Bernaerts

128. GRAFMONUMENT VERTONGEN-PICKANCE, EVERE, AUGUSTUS 1906 - 28 AUGUSTUS 1907

Object en materiaal:

Staande figuur (maquette/schets), gips.

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

Ongekend.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 23 augustus 1928.

Schade WO II:

Geen vermelding.

Toestand:

Spoorloos.

Definitieve uitvoering:

Blauwe hardsteen, begraafplaats Evere.

Tentoonstellingen:

- 28 augustus - 10 november 1907, Brussel, *Exposition Générale des Beaux-Arts* in de *Hall du Cinquante-naire* (linkervleugel) in de afdeling *Arts Décoratifs*
- 26 april - 3 november 1913, Gent, wereldtentoonstelling, *figure tombale* (mogelijks dit beeld).
- 1938 -1940, Nieuwpoort, stadhuis-stadshalle, Museum Pieter Braecke, inv. museum nr. 25.

Bronnen:

ANONIEM, *Exposition Générale des Beaux-Arts, Catalogue*, 3de uitgave, Brussel, 1907, p. 86, ill.
 ANONIEM, *Exposition universelle et internationale de Gand en 1913, Group II, Beaux-Arts, Œuvres modernes*, 1ste uitgave, Brussel, 1913, p. 66, nr. 571, zaal 20.
 SAN, BRAECKE P., lijst met 33 objecten, s.d. (1928), nr. 18.
 VANHILLE L., *In Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst, Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide*, Zondag 20 november 1938, p. 8, nr. 55.
 SAN, *Stedelijk Museum Nieuwpoort, Inventaris October 1939, Beeldhouwwerken, Verzameling Pieter Braecke*, nr. 25.

Illustratie:

Gips, ANONIEM, *Exposition Générale des Beaux-Arts, Catalogue*, 3de uitgave, Brussel, 1907, p. 86, ill.
 Steen, foto auteurs.

129. OCÉANIDE (?), VÓÓR 30 JANUARI 1909

“Une Océanide émerge des eaux et des herbes marines, couchée dans une attitude pleine de volupté et de grâce”
 (ANONIEM, *Bruxelles exposition, organe officielle de l'exposition, 1910, vol. I, p. 307*)

Object en materiaal:

Tors van vrouw met vogel
 (cf. Bourgois), gips.

Opschriften:

Niet meer zichtbaar.

Afmetingen:

Oorspronkelijk: H. 1,10 m,
 B. 1,20 m, D. 60 cm.
 Bewaard: H. 94 cm, B. 60 cm,
 D. 38 cm.

Herkomst:

Schenking Elodea Braecke-Romeo,
 1951 (?).

Toestand:

Rechterzijde en onderzijde beschadigd.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

Mogelijks:
 • 30 januari - 1 maart 1909, Brussel,
Pour l'Art, XVIIme Exposition, Musée Moderne, Océanide.

Bronnen:

ANONIEM, *Pour l'Art, XVIIme Exposition au Musée Moderne à Bruxelles du 30 Janvier au 1er Mars 1909, Catalogue*, p. 7, nr. 1.
 ANONIEM, *Bruxelles exposition, organe officielle de l'exposition, 1910, vol. I, p. 307*.
 SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00803, neg. BB19/4/34.

Illustratie:

Foto ca. 1988 door P. Bourgois, SAN, neg. BB19/4/34; foto in 2008 door O. Pauwels.

130. SAINTE VÉRONIQUE / HEILIGE VERONICA, SAINTE FACE, VÓÓR NOVEMBER 1911

Object en materiaal:

Staande figuur, gips.

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

Ongekend.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 23 augustus 1928, voor de Onze-Lieve-Vrouwekerk in Nieuwpoort.

Schade WO II:

In 1928 geplaatst in de rechter kruisbeuk in de Onze-Lieve-Vrouwekerk van Nieuwpoort en vernield in de brand op 29 mei 1940.

Toestand:

Vernield.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

• November - december 1911, Parijs,
Pavillon de Marsan, Exposition Internationale de l'Art Chrétien Moderne, nr. 79, *Sainte Face*, gips.

Bronnen:

ANONIEM (met voorwoord van COCHIN H.), *Union Centrale des Arts Décoratifs, Exposition Internationale de l'Art Chrétien Moderne organisée par la Société de Saint-Jean, Paris, Novembre-Décembre 1911*, p. 31, nr. 79.
 DE RUDDER A., *Een tentoonstelling van Hedendaagse Christelijke Kunst*, in *Onze Kunst*, Deel XXI, jg. 11, januari-juni 1912, p. 87, foto p. 85.

La Terre Wallonne, Catholique et Régionaliste, vol. 2, 1920, p. 201.

SAN, BRAECKE P., lijst met 33 objecten, s.d. (1928), nr. 4.

VANHILLE L., *In Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst, Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide*, Zondag 20 november 1938, p. 8, *Kunstwerken te Nieuwpoort* nr. 5.

BERQUIN K.R., *Beknopte levensbeschrijving van Pieter-Jan Braecke, beeldhouwer, gevolgd door een lijst van zijn werken*, Nieuwpoort, 1956.

DEMERRÉ G., *Nieuwpoort, Pieter Braecke-wandeling*, Nieuwpoort, 1989.

Illustratie:

DE RUDDER A., o.c., p. 87, foto p. 85.

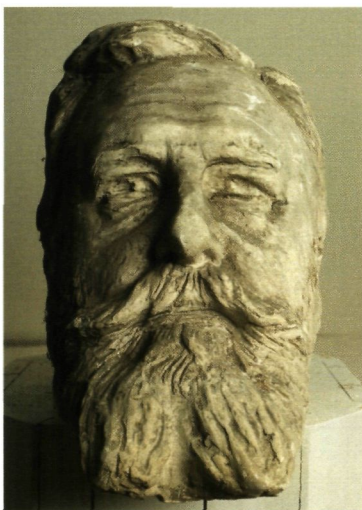
131-132. MONUMENT EDOUARD VAN BENEDEN, 1913-1920

(Leuven 1846-Luik 1910)

Edouard Van Beneden bekleedde vanaf 1870 de leerstoel Zoölogie aan de universiteit te Luik.

Hij stichtte er het Zoölogisch Instituut. Hij was een aanhanger van de evolutietheorie van Darwin, dit in tegenstelling tot zijn vader Pierre-Joseph Van Beneden.

131. KOP VAN EDOUARD VAN BENEDEN, 1913

Object en materiaal:

Kop, gips.

Opschriften:

Niet bewaard of afwezig.

Afmetingen:

H. 36 cm, B. 26 cm, D. 46 cm.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 1925.

Toestand:

Oppervlakteschade.

Definitieve uitvoering:

Bronzen beeld ten voete uit, tegen de gevel van het Zoölogisch Instituut in Luik.

Op 24 mei 1920, 7 jaar na de goedkeuring van het gipsmodel, werd het bronzen beeld ingehuldigd.

Tentoonstellingen:

- 1938 -1940, Nieuwpoort, stadhuis-stadshalle, Museum Pieter Braecke, inv. museum nr. 22.
- Ca. 1950 - 1963, Nieuwpoort, stadhuis, Volkenkundig museum.

Bronnen:

ARA Brussel, Archief van het Ministerie van Openbaar Onderwijs, bestuur der Schone Kunsten, nr. 1579, Luik, Monument Edw. Van Beneden.

SAN, notulen gemeenteraad 19 januari 1924 - 22 december 1925, zitting 8 september 1925, p. 367 (voorstel om bedanking te stemmen aan Pieter Braecke voor schenking).

SAN, brief d.d. 10 september 1925 van burgemeester en schepenen aan Pieter Braecke.

VANHILLE L., *In Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst. Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide*, Zondag 20 november 1938, p. 8, nr. 40. SAN, *Stedelijk Museum Nieuwpoort, Inventaris October 1939, Beeldhouwwerken, Verzameling Pieter Braecke*, nr. 22.

SAN, foto d.d. 1954, Volkenkundig museum in het stadhuis in Nieuwpoort.

SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00800, neg. BB19/2/25.

HAMOIR G., *La révolution évolutionniste en Belgique: Du fixiste Pierre-Joseph Van Beneden à son fils darwiniste Edouard Van Beneden*, Luik, 2002, p. 141.

Illustratie:

Foto O. Pauwels.

132. MONUMENT EDOUARD VAN BENEDEN, LUIK, 1913

Object en materiaal:

Staande figuur, ontwerp/schets, gips.

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

Ongekend.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 23 augustus 1928.

Schade WO II:

Niet vermeld.

Toestand:

Spoorloos.

Definitieve uitvoering:

Bronzen beeld ten voete uit, tegen de gevel van het Zoölogisch Instituut in Luik.

Op 24 mei 1920, 7 jaar na de goedkeuring van het gipsmodel, werd het beeld ingehuldigd.

Tentoonstellingen:

- 1938 -1940, Nieuwpoort, stadhuis-stadshalle, Museum Pieter Braecke, inv. museum nr. 23.

Bronnen:

ARA Brussel, Archief van het Ministerie van Openbaar Onderwijs, bestuur der Schone Kunsten, nr. 1579, Luik, Monument Edw. Van Beneden.

SAN, BRAECKE P., lijst met 33 objecten, s.d. (1928), nr. 15.

VANHILLE L., *In Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst, Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide*, Zondag 20 november 1938, p. 8, nr. 41. SAN, *Stedelijk Museum Nieuwpoort, Inventaris October 1939, Beeldhouwwerken, Verzameling Pieter Braecke*, nr. 23.

HAMOIR G., *La révolution évolutionniste en Belgique: Du fixiste Pierre-Joseph Van Beneden à son fils darwiniste Edouard Van Beneden*, Luik, 2002, p. 141.

Illustratie:

Gips, ongekend; brons, foto O. Pauwels.

133. EN 1915, 1915-1921

Object en materiaal:

Buste, terracotta.

Opschriften:

Getekend linksonder.

Afmetingen:

H. 41 cm; B. 32 cm, D. 23 cm.

Herkomst:

Schenking Elodea Braecke-Romeo, 1951 (?).

Toestand:

Nog aanwezig in 1988, heden spoorloos.

Definitieve uitvoering:

In 1921 brons aangekocht door Ministerie van Wetenschappen en Kunsten, voor 2500 frank.

H. 40 cm, B. 31 cm, D. 22 cm. Gesigneerd recto, linksonder *P. Braecke*.

Sinds 1986 in het Medisch centrum Noord-Oost Limburg, in Bree.

Tentoonstellingen:

Ongekend.

Bronnen:

Privéverzameling, brief d.d. 1 september 1921 van minister J. Destrée aan Braecke

omtrent afgifte van bronzen buste op het secretariaat van het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten in Brussel en het recht van de staat om een tweede exemplaar te vervaardigen voor openbaar nut.

Le Portrait de la Femme 1830-1930, in *L'Eventail*, Noël 1931, p. 32.

SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00720.

Inventaris Vlaamse Overheid, Kunsten en Erfgoed, d.d. 30 oktober 2003, inv. nr. 1920.

KIK, Brussel, foto E6004.

Illustratie:

© KIK, Brussel, foto E6004 en foto O. Pauwels (brons, Bree).

134-135. MONUMENT
CAMILLE LEMONNIER,
BRUSSEL,
PROJECT VAN 1914-1922

(1844-1913)

Franstalige naturalistische romanschrijver, verhaler en kunstcriticus. Gepassioneerd door kunst en schilderkunst in het bijzonder, begon hij zijn loopbaan als saloncriticus, waarbij hij de realistische kunst verdedigde tegen het academisme. De oorlog van 1870 inspireerde hem tot de tekst *Sedan*. Hij stichtte meerdere tijdschriften, waaronder *L'Art universel* (1873) en was medewerker bij *L'Art Moderne*. Hij schreef meer dan 70 werken. Zijn vertelkunst kwam onder meer tot uiting in *Contes flamands et wallons*. Belangrijke romans zijn *Un Mâle* (1881) en *Le Mort* (1882). In het monumentale werk *La Belgique* beschrijft hij de steden en provincies.

135. ONTWERP MONUMENT
CAMILLE LEMONNIER,
BRUSSEL OF *UN MÂLE*,
CA. 1919-1920**Object en materiaal:**

Ontwerp, gips. Het is hier niet duidelijk om welke versie het gaat.

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

H. 2,50 m.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 23 augustus 1928.

Schade WO II:

Volgens De Creus geheel vernield, volgens Van Asten onherstelbaar, gedeeltelijk vernield.

Toestand:

Verdwenen.

Definitieve uitvoering:

Monument Camille Lemonnier ingehuldigd op 29 oktober 1922. Stenen beeld in Brussel, oorspronkelijk ingeplant op het einde van de Louizalaan, vóór het Terkamerenbos, wordt het gedenkteken in 1962 verplaatst naar de nabijgelegen tuinen van de voormalige Ter Kamerenabdij.

Bronzen exemplaar in de verzameling van juffrouw Pipyn (Ukkel), cf. brief d.d. 24 april 1956 van War Van Asten.

Tentoonstellingen:

- 4 mei - 30 juni 1928, Brussel, Paleis voor Schone Kunsten, *Exposition Générale des Beaux-Arts* (= openingstentoonstelling Paleis voor Schone Kunsten), nr. 229, *Un mâle, figure plâtre*.
- 1938 -1940, Nieuwpoort, stadshuis-stadshalle, Museum Pieter Braecke, inv. museum nr. 23.

Bronnen:

ARA Brussel, Archief van het Ministerie van Openbaar Onderwijs, bestuur der Schone Kunsten, nr. 632, La Hulpe, Monument Camille Lemonnier.

SAN, atelierfoto (s.d.).

ANONIEM, *Palais des Beaux-Arts de*

Bruxelles, Exposition Générale des Beaux-Arts, organisée par le Ministère des Sciences et des Arts avec le concours de la Société Royale des Beaux-Arts - Exposition d'art français contemporain organisée par le Comité permanent des expositions françaises à l'étranger sous le haut patronage du gouvernement belge, catalogue, (1928), p. 47, nr. 229.

ANONIEM, *L'Inauguration du Nouveau Palais des Beaux Arts*, in *Le Soir Illustré*, jg. 1, nr. 12, 12 mei 1928, p. 4-5.

SAN, BRAECKE P., lijst met 33 objecten, s.d. (1928), nr. 16.

VANHILLE L., *In Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst, Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide*, Zondag 20 november 1938, p. 8, nr. 43.

SAN, *Stedelijk Museum Nieuwpoort, Inventaris October 1939, Beeldhouwwerken. Verzameling Pieter Braecke*, nr. 23.

SAN, DE CREUS J., *Schatting en vaststelling der schade veroorzaakt door beschieting en door Duitse bezetting aan de verzameling Museum te Nieuwpoort*, 30 april 1946, nr. 8.

SAN, brief d.d. 24 april 1956 van War Van Asten, bijhorende lijst, nr. 8.

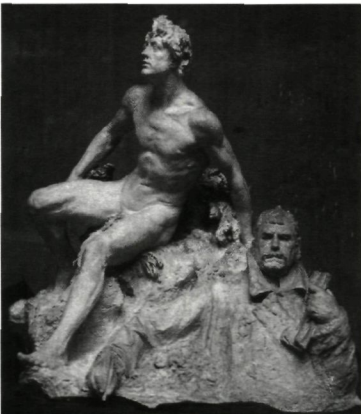
SAN, VAN ASTEN W., *Schatting en vaststelling der schade aan de kunstwaarde der beeldhouwwerken in het P. Braecke museum te Nieuwpoort*, 27 juni 1956, nr. 8.

DENOËL T. (o.l.v.), *Lemonnier, Camille*, in *Le nouveau Dictionnaire des Belges*, Gembloux-Brussel, 1992, p. 454.

Illustratie:

SAN, atelierfoto.

136. CAMILLE LEMONNIER, CA. 1919-1920

Object en materiaal:

Kop, gips met okerkleurige patina. Een foto omstreeks 1988 toont ook de aanwezigheid van de tors van de schrijver, evenwel zonder kop. Het is niet duidelijk of de tors en deze kop tot eenzelfde gipsmodel hoorden. De figuur was in oorsprong bedoeld voor het monument van Camille Lemonnier in Brussel; het borstbeeld van de schrijver werd echter geweid en Braecke diende het monument te beperken tot het beeld van *Un Mâle* en een reliëf met de kop van Lemonnier.

Opschriften:

Niet bewaard.

Afmetingen:

Kop: H. 45 cm, B. 30 cm, D. 40 cm.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, jaar ongekend.

Toestand:

Ca. 1988 kop en beschadigd lichaam afzonderlijk bewaard, heden rest alleen nog de kop.

Definitieve uitvoering:

Kop: graniet van de Vogezen, H. 49 cm, B. 35 cm, D. 32 cm, signatuur op snijrand links: P. BRAECKE.

Verworven van de kunstenaar op de tentoonstelling *Œuvres de C. Montald, E. Fabry, P. Braecke, Cercle artistique et littéraire*, Gent, 1928, nr. 13, voor 10.000 frank.

Opgenomen in het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten in Brussel in 1929, inv. 4792, neg. 119 517B.

Tentoonstellingen:

• 15 april - 31 oktober 1920, Venetië, 12. *Esposizione internazionale d'arte della Città di Venezia*, steen, nr. 158.

• 21 april - 20 mei 1923, Brussel, *Pour l'Art, XXVe salon, Exposition anniversaire 1893-1923*.

• 1923, Antwerpen, *Driejaarlijkse Tentoonstelling ingericht door de Koninklijke Maatschappij tot aanmoediging der Schoone Kunsten*, nr. 380, Pleister.

• 1926, Bern, *Ausstellung alter und neuer Belgische Kunst, Kunsthalle*, nr. 329.

• 4 - 16 maart 1928, Gent, *Cercle artistique et littéraire, Œuvres de C. Montald, E. Fabry, P. Braecke*, nr. 13, *Granit des Vosges*.

• 1930, Leuven, Tentoonstelling retrospectieve en hedendaagse kunst, Academie voor schone kunsten, 1930, gips.

• 1938 -1940, Nieuwpoort, stadhuis-stadshalle, Museum Pieter Braecke, inv. museum.

Bronnen:

ARA Brussel, Archief van het Ministerie van Openbaar Onderwijs, bestuur der Schone Kunsten, nr. 632, La Hulpe, Monument Camille Lemonnier.

L'Événement illustré, 12 juli 1919, nr. 194, p. 373 (Pl.).

Foto's KIK, Brussel, A102796 (ca. 1919) en B119517.

ANONIEM, *Pour l'Art. Catalogue du XXVe salon Exposition anniversaire 1893-1923, Cercle Artistique et Littéraire de Bruxelles* [Waux-Hall], 21 avril 1923-20 mai 1923, p. 11, nr. 27.

ANONIEM, *Driejaarlijkse Tentoonstelling ingericht door de Koninklijke Maatschappij tot aanmoediging der Schoone Kunsten, Catalogus*, 1923, BRAECKE, Pieter, 380, Camille Lemonnier.

ANONIEM, *Section des Arts plastiques du Cercle artistique et littéraire, Gand, Exposition des œuvres de C. Montald, E. Fabry -artistes peintres- P. Braecke -sculpteur- du 4 au 16 mars 1928, Catalogue*, nr. 13.

VANHILLE L., *In Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst, Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide*, Zondag 20 november 1938, p. 8, nr. 42.

SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00823, neg. B22/1/33 en BB19/3/30.

VAN LENNEP J., *Catalogus van de beeldhouwkunst, Kunstenaars geboren tussen 1750 en 1880, Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België*, Gent, 1992, p. 120.

Inventaris Vlaamse Overheid, Kunsten en Erfgoed, d.d. 28 oktober 2003, inv. nr. 2345.

Illustratie:

Gipsen kop Nieuwpoort, foto O. Pauwels; stenen kop KMSK, © KIK, Brussel, foto B119517; ontwerp van monument Lemonnier, foto Devolder © KIK, Brussel, A102796; gipsen lichaam, foto ca. 1988 door P. Bourgois, SAN, BB19/3/30.

137. OORLOGSMONUMENT, COURT-SAINT-ETIENNE, MOGELIJKS *LIBERTÉ*, VÓÓR 15 AUGUSTUS 1920

Object en materiaal:

Staande figuur, model voor monument, gips.

Afmetingen:

H. 3 m.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 23 augustus 1928.

Schade WO II:

Geheel vernield.

Toestand:

Verdwenen.

Definitieve uitvoering:

Bronzen monument in Court-Saint-Étienne. De bestelling voor het bronzen beeld werd pas op 9 juli 1920 geplaatst door het *Comité central du monument des combattants et déportés de Court St. Etienne*; Braecke ontving hiervoor 16.000 frank.

Het monument werd ingehuldigd op 15 augustus 1920; een tweede gipsen exemplaar heeft er tijdelijk gediend volgens War Van Asten (cf. brief van 24 april 1956), allicht in afwachting van het definitieve beeld.

Tentoonstellingen:

Oorlogsmonument Court-Saint-Étienne

• 1938-1940, Nieuwpoort, stadhuis-stadshalle, Museum Pieter Braecke, inv. museum nr. 24.

Mogelijks ook tentoongesteld onder de titel *Liberté*:

• 7 juni - 20 juli 1919, Brussel, *Cercle artistique: VIe salon du printemps, Liberté*, gips.

• 5 juni - 8 augustus 1920, Antwerpen, Feesten van Antwerpen 1920, Driejaarlijksche tentoonstelling, ingericht door de Koninklijke Maatschappij tot Aanmoediging der Schoone Kunsten en "Kunst van heden", *Vrijheid/Liberté*, plaasteren standbeeld.

Bronnen:

• **Oorlogsmonument Court-Saint-Étienne** Privéverzameling, brief d.d. 16 juli 1920 van P. Braecke aan het *Comité central du monument des combattants et déportés de Court St. Etienne*.

SAN, BRAECKE P., lijst met 33 objecten, s.d. (1928), nr. 17.

VANHILLE L., *In Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst, Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide*, Zondag 20 november 1938, p. 8, nr. 54. SAN, *Stedelijk Museum Nieuwpoort, Inventaris October 1939, Beeldhouwwerken, Verzameling Pieter Braecke*, nr. 24.

SAN, DE CREUS J., *Schatting en vaststelling der schade veroorzaakt door beschieting en door Duitse bezetting aan de verzameling Museum te Nieuwpoort*, 30 april 1946, nr. 7.

SAN, brief d.d. 24 april 1956 van War Van Asten, bijhorende lijst, nr. 7.

SAN, VAN ASTEN W., *Schatting en vaststelling der schade aan de kunstwaarde der beeldhouwwerken in het P. Braecke museum te Nieuwpoort*, 27 juni 1956, nr. 7.

• **Liberté:**

ANONIEM, *Société Royale des Beaux-Arts, VIe salon de printemps, Bruxelles 7 juin-20 juillet 1919, catalogue, Cercle artistique*, p. 40, nr. 160.

ANONIEM, *Feesten van Antwerpen 1920, Driejaarlijksche tentoonstelling, ingericht door de Koninklijke Maatschappij tot Aanmoediging der Schoone Kunsten en "Kunst van heden", Catalogus 1920*, nr. 309.

Illustratie:

Foto O. Pauwels.

138. STEDELIJK OORLOGSGEDENKTEKEN, NIEUWPOORT, 1922

Object en materiaal:

Staande figuur, schaalmodel, gips.

Opschriften:

1914-1918

Linksonder 1922.

Afmetingen:

H. 92 cm,

B. 36, D. 28 cm.

Herkomst:

Het beeld werd in opdracht van de stad uitgevoerd. Het is niet duidelijk of dit model in het bezit van het stadsbestuur kwam tijdens de uitvoering der werken of later geschenken werd door Elodea Braecke-Romeo in 1951.

Toestand:

Vrij gaaf.

Definitieve uitvoering:

Blauwe hardsteen, oorlogsmonument ter hoogte van de Onze-Lieve-Vrouwekerk in Nieuwpoort, ingehuldigd op 9 augustus 1925.

Tentoonstellingen:

• 29 oktober - 13 november 1988, Nieuwpoort, Feestzaal Vismijn, *Té gast in het atelier*, nr. M.

Bronnen:

BOURGOIS P., *Té gast in het atelier in het kader van de culturele veertiendaagse*, 29 oktober - 13 november 1988, Feestzaal Vismijn, Nieuwpoort, nr. M.

SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00725.

JACOBS M., *Zij die vielen als helden... Inventaris van de oorlogsgedenktekens van de twee wereldoorlogen in West-Vlaanderen*, Brugge, 1996, deel 2, p. 270.

Illustratie:

Foto O. Pauwels.

**139. OORLOGSMONUMENT,
AARSCHOT,
VÓÓR 1 JULI 1923**

Object en materiaal:

Model voor monument op halve grootte, gips.

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

Ongekend.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 1925.

Schade WO II:

Geen vermelding van schade.

Toestand:

Spoorloos.

Definitieve uitvoering:

Blauwe hardsteen, oorlogsmonument in Aarschot, ingehuldigd op 1 juli 1923.

Tentoonstellingen:

- 1938-1940, Nieuwpoort, stadhuis-stadshalle, Museum Pieter Braecke, inv. museum nr. 17.

Bronnen:

SAN, notulen gemeenteraad 19 januari 1924 - 22 december 1925, zitting 8 september 1925, p. 367 (voorstel om bedanking te stemmen aan Pieter Braecke voor schenking).

SAN, brief d.d. 10 september 1925 van burgemeester en schepenen aan Pieter Braecke.

VANHILLE L., *In Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst, Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide*, Zondag 20 november 1938, p. 8, nr. 53.

SAN, *Stedelijk Museum Nieuwpoort, Inventaris October 1939, Beeldhouwwerken, Verzameling Pieter Braecke*, nr. 17.

PEETERS R., *De wederopbouw van Aarschot na Wereldoorlog I*, Antwerpen-Borgerhout, 1994, p. 93-94.

Illustratie:

Foto O. Pauwels.

**140. OORLOGSGEDENKTEKEN,
NA 1918**

Object en materiaal:

Bozzetto, gips. De bozzetto vertoont onderaan drie halfbolvormige uitsparingen, allicht om bevestigd te worden op een sokkel.

Opschriften:

1914 en 1918.

Afmetingen:

H. 27 cm, B. 18 cm, D. 10 cm.

Herkomst:

Schenking Elodea Braecke-Romeo, 1951 (?).

Toestand:

Oppervlakteschade.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

Ongekend.

Bronnen:

Foto ca. 1988 door P. Bourgois, SAN, neg. BB21/1/2A.

Illustratie:

Foto O. Pauwels.

**141. OORLOGSGEDENKTEKEN,
NA 1918**

Object en materiaal:

Staaende figuur, ontwerp/schets, gips.

Opschriften:

1914 en 1918.

Afmetingen:

H. 48 cm, B. 22 cm, D. 13 cm.

Herkomst:

Schenking Elodea Braecke-Romeo, 1951 (?).

Toestand:

Nog aanwezig in 1988 in de kelder van 't Kasteeltje, inmiddels spoorloos.

Definitieve uitvoering:

Ongekend, mogelijks een ontwerp voor het oorlogsmonument in Nossese gem.

Tentoonstellingen:

Ongekend.

Bronnen:

SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00785, neg. BB18/4/6.

Illustratie:

Foto ca. 1988, door P. Bourgois, SAN, neg. BB18/4/6.

**142. GISANT, MOGELIJKS
LE SOLDAT INCONNU,
VÓÓR 21 APRIL 1923 (?)**

Object en materiaal:

Gisant, (schaal)model, gips met ijzeren armatuur.

Opschriften:

Niet gevonden.

Afmetingen:

H. 124 cm, B. 42 cm, D. 24 cm.

Herkomst:

Schenking Elodea Braecke-Romeo, 1951 (?).

Toestand:

Rechter bovenhoek afgebroken maar bewaard. Bovenkant vlaggenmast geoxideerd en roestplekken.

Definitieve uitvoering:

Mogelijks voor rondpunt van Woluwe, project Tervurenlaan, niet uitgevoerd.

Tentoonstellingen:

• Mogelijks: 21 april - 20 mei 1923, Brussel, Waux-Hall, *Pour l'Art, XXVe salon, Exposition anniversaire 1893-1923, Cercle Artistique et Littéraire de Bruxelles*, nr. 28, *Le Soldat inconnu*.

Bronnen:

ANONIEM, *Pour l'Art. Catalogue du XXVe salon Exposition anniversaire 1893-1923, Cercle Artistique et Littéraire de Bruxelles [Waux-Hall], 21 avril 1923-20 mai 1923*, p. 11; Pierre Braecke, nr. 28.
SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort-Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00831.

Illustratie:

Foto O. Pauwels.

143. EVOCATION (DE L'ART DÉCORATIF ?), VROUW MET ZONNEBLOEMEN, VÓÓR APRIL 1925 (?)

Object en materiaal:

Staande figuur, gips.

Opschriften:

Gesigeneerd P. Braecke op basis zonnebloemen.

Afmetingen:

H. 178 cm, B. 48 cm, D. 44 cm.

Herkomst:

Schenking Elodea Braecke-Romeo, 1951 (?).

Toestand:

Relatief gaaf.

Definitieve uitvoering:

Mogelijks het beeld dat tentoongesteld werd in de inkomhal van het Belgische paviljoen op de *Exposition internationale des Arts décoratifs et industriels modernes* in Parijs in 1925 dat de decoratieve kunsten of *L'Art décoratif* symboliseerde. Het beeld voor de tentoonstelling van Parijs in 1925 werd in getint gips vervaardigd. Dat exemplaar -aangekocht door de regering- werd op 10 februari 1926 geschonken aan de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis in Brussel, sectie Kunstnijverheid, waar het gedeponeerd werd in het *atelier des moulages*. Omstreeks 1983 werd dit beeld weggegooid, toen het depot hals over kop geruimd moest worden voor het nieuwe museum *Autoworld*.

Tentoonstellingen:

• April - oktober 1925, Parijs, *Exposition Internationale des Arts Décoratifs*, Belgisch Paviljoen, portiek, beeld dat 'L'Art décoratif' symboliseerde, getint gips.
• 10 november - 25 december 1928, Brussel, *Palais des Beaux-Arts, Pour l'Art, XXXe salon de peinture et de sculpture, Evocation*.
• 1956 - 1972, Nieuwpoort, *Hôtel de l'Espérance*, thans 't Kasteeltje, Pieter

Braecke-museum, zaal 1, Vrouw met zonnebloemen.

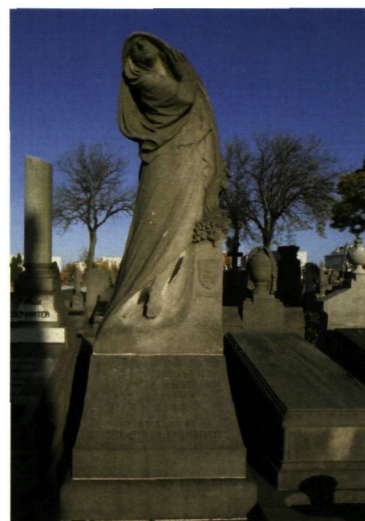
Bronnen:

ANONIEM, *Exposition internationale des arts décoratifs et industriels modernes de Paris 1925, catalogue officiel de la section Belge*, Brussel, 1925, p. 61, 66.
ANONIEM, *Pour l'Art. XXXe salon de peinture et de sculpture, Bruxelles, Palais des Beaux-Arts, 10 novembre 1928 - 25 décembre 1928*, p. 7, nr. 17.
DU CASTILLON L., *Chronique artistique. Pierre Braecke*, in *L'Expansion Belge & Exportation Réunies*, jg. 30, nr. 8, augustus 1937, p. 598 (Pl).
Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis, Brussel, inventarisfiche *Ile sect. Industrie d'Art* nr. 7195.
BERQUIN K.R., *Beknopte levensbeschrijving van Pieter-Jan Braecke, beeldhouwer, gevolgd door een lijst van zijn werken*, Nieuwpoort, 1956.
ANONIEM, *Gedenkboek Karel-Romaan Berquin, Heemkring Bachten de Kupe en familie Berquin*, 1963, p. 36 (foto maart 1959).
SAN, foto Pieter Braecke-museum, *Hôtel de l'Espérance*, thans 't Kasteeltje, zaal 1, ca. 1963-1972.
SAN, BOURGOIS P., negatieven P. Braecke, neg. BB3/1/3.

Illustratie:

Foto O. Pauwels.

144. GRAFMONUMENT GUILLAUME CHARLIER, SINT-JOOST-TEN-NODE, VÓÓR 1 NOVEMBER 1927

Object en materiaal:

Staande figuur, maquette/schets, gips.

Opschriften:

Ongkend.

Afmetingen:

H. 1 m.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 23 augustus 1928.

Schade WO II:

Geheel vernield.

Toestand:

Verdwenen.

Definitieve uitvoering:

Blauwe hardsteen, begraafplaats Sint-Joost-ten-Node. Ingehuldigd op 1 november 1927.

Tentoonstellingen:

- Mogelijks: 18 december 1927 - 3 januari 1928, Verviers, *Société des Beaux-Arts de Verviers*, de groep *l'Art Monumental, figurine funéraire*.
- 1938-1940, Nieuwpoort, stadhuis-stadshalle, Museum Pieter Braecke, inv. museum nr. 26.

Bronnen:

ANONIEM, *Le groupe l'Art Monumental expose des projets d'architecture, de sculpture et de peinture*, Société des Beaux-Arts de Verviers, 18 december 1927-3 januari 1928, p. 19.
 SAN, BRAECKE P., lijst met 33 objecten, s.d. (1928), nr. 19.
 VANHILLE L., *In Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst, Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide*, Zondag 20 november 1938, p. 8, nr. 56.
 SAN, Stedelijk Museum Nieuwpoort, *Inventaris October 1939, Beeldhouwwerken, Verzameling Pieter Braecke*, nr. 26.
 SAN, DE CREUS J., *Schatting en vaststelling der schade veroorzaakt door beschieting en door Duitse bezetting aan de verzameling Museum te Nieuwpoort*, 30 april 1946, nr. 20.
 SAN, brief d.d. 24 april 1956 van War Van Asten, bijhorende lijst, nr. 20.
 SAN, VAN ASTEN W., *Schatting en vaststelling der schade aan de kunstwaarde der beeldhouwwerken in het P. Braecke museum te Nieuwpoort*, 27 juni 1956, nr. 20.

Illustratie:

Foto O. Pauwels.

145. MARCHANDE D'AMOURS, VÓÓR 4 MAART 1928

Object en materiaal:

Staande figuur, gips met ijzeren armatuur.

Opschriften:

Gesigneerd P. Braecke op sokkel zuil.

Afmetingen:

H. 106 cm, B. 58 cm, D. 42 cm.

Herkomst:

Schenking Elodea Braecke-Romeo, 1951 (?).

Toestand:

Voetstuk beschadigd, één been deels verdwenen, corrosie van ijzeren armatuur, roestvlekken.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

- 4 - 16 maart 1928, Gent, *Cercle artistique et littéraire, Œuvres de C. Montald, E. Fabry, P. Braecke*, nr. 5, gips.
- 10 november - 25 december 1928, Brussel, *Palais des Beaux-Arts, Pour l'Art, XXXe salon de peinture et de sculpture*.

Bronnen:

ANONIEM, *Section des Arts plastiques du Cercle artistique et littéraire, Gand, Exposition des œuvres de C. Montald, E. Fabry*

-artistes peintres- P. Braecke -sculpteur- du 4 au 16 mars 1928, *Catalogue*, nr. 5.

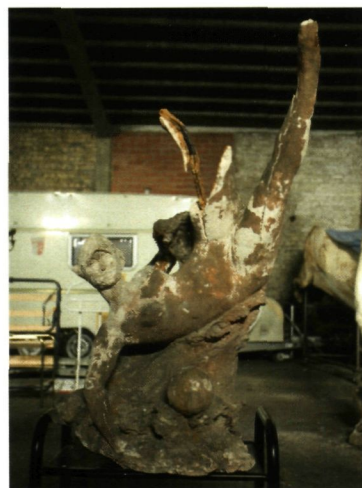
ANONIEM, *Pour l'Art. XXXe salon de peinture et de sculpture, Bruxelles, Palais des Beaux-Arts, 10 novembre 1928 - 25 décembre 1928*, p. 7, nr. 18.

SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00808, neg. BB20/3/1.

Illustratie:

Foto ca. 1988 door P. Bourgois, SAN, neg. BB20/3/1; foto in 2008 door O. Pauwels.

146. REINE DES PLAGES (KONINGIN DER STRANDEN / BADSTEDEN), OSTENDE (OOSTENDE), VÓÓR 4 MAART 1928

Object en materiaal:

Figuur liggend op een golf, gips met okerbruine afwerkingslaag.

Opschriften:

OSTEN, op bal.

Afmetingen:

H. 113 cm, B. 56 cm, D. 36 cm.

Herkomst:

Schenking Elodea Braecke-Romeo, 1951 (?).

Toestand:

Linkerbeen zwaar beschadigd door roestvorming van ijzeren armatuur, rechterbeen gebarsten. Beschadiging van afwerkingslaag door vocht.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

- 4 - 16 maart 1928, Gent, *Cercle artistique et littéraire, Œuvres de C. Montald, E. Fabry, P. Braecke*, nr. 6, *Reine des plages*, gips.
- 28 oktober - 18 november 1934, Brussel, Waux-Hall, Wetstraat, *Pour l'Art. XXXVme salon de peinture et de sculpture, Cercle artistique et littéraire*, nr. 19, *Ostende*, gipsen figuur.

Bronnen:

ANONIEM, *Section des Arts plastiques du Cercle artistique et littéraire, Gand, Exposition des œuvres de C. Montald, E. Fabry -artistes peintres- P. Braecke -sculpteur- du 4 au 16 mars 1928, Catalogue*, nr. 6.
ANONIEM, *Pour l'Art. XXXVme Salon de peinture et de sculpture, Bruxelles, Cercle artistique et littéraire Waux-Hall (Rue de la Loi), 28 octobre 1934 - 18 novembre 1934*, p. 7, nr. 19, *Ostende*.
SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00802, neg. BB19/4/31-32-33.

Illustratie:

Foto ca. 1988 door P. Bourgois, SAN, BB19/4/31 (ca. 1988); foto in 2008 door O. Pauwels.

147. MADONNA MET KIND, ONZE-LIEVE-VROUW, TUSSEN 19 NOVEMBER 1927 EN 16 APRIL 1928

Object en materiaal:

Groep, hol gegoten beton.

Opschriften:

Gesigneerd *P. Braecke* rechts op sokkel.

Afmetingen:

H. 154 cm, B. 58 cm, D. 40 cm.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 23 augustus 1928. Speciaal vervaardigd voor de nis van het Vrederecht te Nieuwpoort.

Toestand:

Door roestvorming diende het beeld in 1988 vervangen te worden door een replica in kunststeen door Françoise Gutman uit Soignies voor 115.430 frank. Het werd ingehuldigd op 5 november 1988. Het oorspronkelijke beeld werd gerestaureerd en in de stadshal geplaatst.

Definitieve uitvoering:

Dit beeld in hol gegoten beton is de definitieve uitvoering.

Tentoonstellingen:

Ongekend.

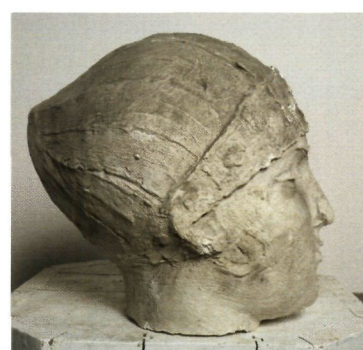
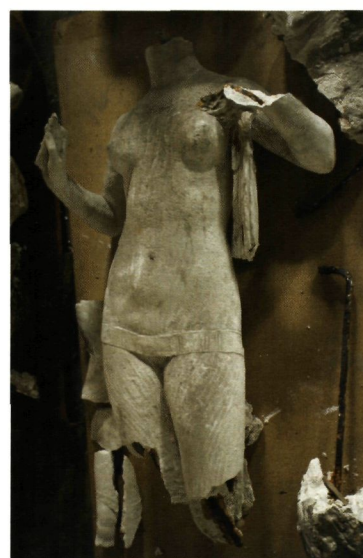
Bronnen:

SAN, brief d.d. 19 november 1927 van burgemeester en schepenen aan Pieter Braecke en antwoord d.d. 25 november 1927 van Pieter Braecke aan burgemeester, brieven d.d. 16 april 1928 en 25 augustus 1928 van Pieter Braecke aan dhr. Dobbelaere.
SAN, BRAECKE P., lijst met 33 objecten, s.d. (1928), nr. 3.
VANHILLE L., *In Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst, Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide*, Zondag 20 november 1938, p. 8, nr. 3 (kunstwerken te Nieuwpoort).
SAN, uittreksel notulenboek van het Schepencollege d.d. 18 april 1988, nr. 23, Kunstwerken Braecke.
ANONIEM, *16^e culturele veertiendaagse staat in het teken van Pieter Braecke*, in *Nieuwpoort*, jg. 16, nr. 4, 1988, p. 7.
ANONIEM, *16^e culturele veertiendaagse, Nieuwpoort 29.10 - 13.11.1988* (programmapfolder).
SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00746, neg. BB8/2/28, BB9/4/14, BB9/4/12.

Illustratie:

Foto O. Pauwels.

148. VROUWENBEELD, NIET GEÏDENTIFICEERD, VÓÓR 4 MEI 1928

Object en materiaal:

Staande figuur, gips met ijzeren armatuur.

Vrouw met vogel (pauw ?) op linkerhand en stokje -mogelijks een fluit- in rechterhand.

Opschriften:

Niet meer te achterhalen.

Afmetingen:

Oorspronkelijk: H. 2,15 m;

B. 85 cm; D. 60 cm.

Bewaarde H. lichaam: 1,30 cm,

B. 80 cm, D. 30 cm.

Kop: H. 26 cm, B. 19 cm,

D. 31 cm.

Herkomst:

Schenking Elodea Braecke-Romeo, 1951 (?).

Toestand:

Ca. 1988 gaaf met uitzondering van de benen gebarsten door roestende bewapening; beeld heden in talrijke stukken, romp, kop, restanten van voetstuk en benen.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

- 4 mei - 30 juni 1928, Brussel, *Palais de Beaux-Arts, Exposition Générale des Beaux-Arts* (= openingstentoonstelling Paleis voor Schone Kunsten), buiten catalogus, wel op foto op trap naast *Une Eve*.

Bronnen:

ANONIEM, *L'Inauguration du Nouveau Palais des Beaux Arts*, in *Le Soir Illustré*, jg. 1, nr. 12, 12 mei 1928, p. 4-5.

Archieven Paleis voor Schone Kunsten (PBA), Brussel, foto openingstentoonstelling Paleis voor Schone Kunsten, Brussel, 1928.

SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00806, neg. BB19/5/35, BB3/2/8, BB3/2/9.

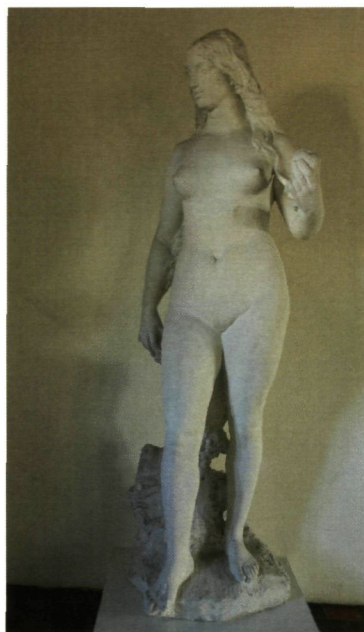
AUBRY F. en VANDENBREEDEN J., *Horta, van art nouveau tot modernisme*, Ludion, Gent, 1996, coverfoto verso.

JACOBS S., *Horta's Megastructure. Het Paleis voor Schone Kunsten als stedelijk knooppunt*, in DAVIGNON e.a., *BOZAR LXXX*, BOZAR Books, Lannoo, Tielt, 2008, p. 99, ill. 10.

Illustratie:

Foto ca. 1988 door P. Bourgois, SAN; foto ca. 1988 door A. Possot; foto in 2008 door O. Pauwels.

149. UNE EVE / EVA, VÓÓR 4 MEI 1928

Object en materiaal:

Staande figuur, gips.

Opschriften:

Niet gevonden.

Afmetingen:

H. 218 cm, B. 62 cm, D. 54 cm.

Herkomst:

Schenking Elodea Braecke-Romeo, 1951 (?).

Toestand:

Teen afgebroken, herschilderd.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

- 4 mei - 30 juni 1928, Brussel, Paleis voor Schone Kunsten, *Exposition Générale des Beaux-Arts* (= openingstentoonstelling Paleis voor Schone Kunsten), nr. 230, *figure plâtre*.
- 1956 - 1972, Nieuwpoort, *Hôtel de l'Espérance*, thans 't Kasteeltje, Pieter Braecke-museum, zaal 1.
- 29 oktober - 13 november 1988, Nieuwpoort, Feestzaal Vismijn, *Te gast in het atelier*, nr. N, Eva, plaaster ontwerp, (museum Nieuwpoort).

Bronnen:

ANONIEM, *Palais des Beaux-Arts de Bruxelles, Exposition Générale des Beaux-Arts, organisée par le Ministère des Sciences et des Arts avec le concours de la Société Royale des Beaux-Arts - Exposition d'art français contem-*

porain organisée par le Comité permanent des expositions françaises à l'étranger sous le haut patronage du gouvernement belge, catalogue, (1928), p. 47, nr. 230.

ANONIEM, *L'Inauguration du Nouveau Palais des Beaux Arts*, in *Le Soir Illustré*, jg. 1, nr. 12, 12 mei 1928, p. 4-5.

Archieven Paleis voor Schone Kunsten (PBA), Brussel, foto openingstentoonstelling Paleis voor Schone Kunsten, Brussel, 1928.

BERQUIN K.R., *Beknopte levensbeschrijving van Pieter-Jan Braecke, beeldhouwer, gevolgd door een lijst van zijn werken*, Nieuwpoort, 1956.

ANONIEM, *Gedenkboek Karel-Romaan Berquin, Heemkring Bachten de Kupe en familie Berquin*, 1963, p. 36, Pl.

SAN, foto Pieter Braecke-museum, *Hôtel de l'Espérance*, thans 't Kasteeltje, zaal 1, ca. 1963-1972.

BOURGOIS P., *Te gast in het atelier in het kader van de culturele veertiendaagse*, 29 oktober - 13 november 1988, Feestzaal Vismijn, Nieuwpoort, nr. N.

SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00726, neg. BB7/1/7, BB13/4/15, BB13/4/17.

AUBRY F. en VANDENBREEDEN J., *Horta, van art nouveau tot modernisme*, Ludion, Gent, 1996, coverfoto verso.

JACOBS S., *Horta's Megastructure. Het Paleis voor Schone kunsten als stedelijk knooppunt*, in DAVIGNON e.a., *BOZAR LXXX*, BOZAR Books, Lannoo, Tielt, 2008, p. 99, ill. 10.

Illustratie:

Foto O. Pauwels.

150-151. PIËTA'S

150. JEZUS AFGEDAAN VAN HET KRUIS EN LIGGEND OP DEN SCHOOT ZIJNER MOEDER, DE NOOD GODS, MOGELIJKS L'EPLORÉE, VÓÓR OF IN 1928

Object en materiaal:

Groep, materiaal niet gekend.

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

Ongekend.

Herkomst:

Om een piëta te vervangen die tijdens WO I verloren ging, schonk Braecke in 1927 of 1928 een nieuw

beeld aan de Onze-Lieve-Vrouwekerk in Nieuwpoort; volgens G. Demerre in 1927 maar dit wordt niet gestaafd door de schenkingslijsten in het SAN. Wel schonk hij op 23 augustus 1928 het beeld *l'Eplorée*, dat nadien niet meer in de museum-inventaris voorkomt.

Schade WO II:

Volgens Berquin verwoest in de kerkbrand van mei 1940.

Toestand:

Verdwenen.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

Ongekend.

Bronnen:

SAN, BRAECKE P., lijst met 33 objecten, s.d. (1928), nr. 13 (*L'Eplorée*).

VANHILLE L., *In Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst*, Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide, Zondag 20 november 1938, p. 8, *kunstwerken te Nieuwpoort*, nr. 4.

BERQUIN K.R., *Beknopte levensbeschrijving van Pieter-Jan Braecke*, beeldhouwer, gevolgd door een lijst van zijn werken, Nieuwpoort, 1956, s.p., in lijst *Werken van Pieter Braecke*.

DEMERRE G., *Pieter Braeckewandeling*, Stadsbestuur Nieuwpoort, mei 1989.

Illustratie:

Ongekend.

151. PIËTA

Object en materiaal:

Groep, terracotta met patina.

Opschriften:

Niet gevonden.

Afmetingen:

H. 86 cm, B. 40 cm, D. 26 cm.

Herkomst:

Schenking.

Toestand:

Een stuk ontbreekt links achter; oppervlakteschade.

Definitieve uitvoering:

Mogelijks dit terracotta werk. Het is niet duidelijk of er enig verband is met de voorgaande piëta.

Tentoonstellingen:

Ongekend.

Bronnen:

SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00769, neg. BB17/5/13 en

BB6/5/14 (oude atelierfoto).

Illustratie:

Foto O. Pauwels.

152. VROUWENBEELD, NIET GEÏDENTIFICEERD*, 1930

Object en materiaal:

Staande figuur, gips.

Opschriften:

Op sokkel links gesigneerd *P. Braecke* en gedateerd 1930.

Op fles LANI (?).

Afmetingen:

H. 204 cm, B. 60 cm, D. 70 cm.

Herkomst:

Schenking Elodea Braecke-Romeo, 1951 (?).

Toestand:

Attribuut (boog ?) verdwenen, herschilderd.

Definitieve uitvoering:

Ongekend

Tentoonstellingen:

• 29 oktober - 13 november 1988, Nieuwpoort, Feestzaal Vismijn, *Te gast in het atelier*, nr. D, Diana (?), plaaster ontwerp (museum Nieuwpoort).

Bronnen

BOURGOIS P., *Te gast in het atelier in het kader van de culturele veertiendaagse*,

29 oktober - 13 november 1988, Feestzaal Vismijn, Nieuwpoort, nr. N.

SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00722, neg. BB4/4/12,

BB13/4/15, BB7/1/6.

Illustratie:

Foto O. Pauwels.

* De figuur wordt door P. Bourgois hypothetisch met Diana geïdentificeerd. Een beeld van Diana werd echter al in 1928 tentoongesteld in Gent, dit kan dus niet dezelfde vrouwenfiguur zijn uit 1930 (ANONIEM, *Section des Arts plastiques du Cercle artistique et littéraire, Gand, Exposition des œuvres de C. Montald, E. Fabry -artistes peintres- P. Braecke -sculpteur- du 4 au 16 mars 1928, Catalogue*, nr. 11).

153-154-155-156-157-

158. ENSEMBLE: IJZER- MONUMENT, NIEUWPOORT, LANGDURIG PROJECT GEFINALISEERD IN 1930

153. LA DAME DE L'YSER, FEMME À LA COURONNE, GARDIENNE DE LA COURONNE- NE, LA BELGIQUE SAUVEGAR- DANT LA COURONNE ROYALE, MOGELIJKS OOK NIEUWPORT, OKTOBER 1914

Object en materiaal:

Staande figuur, schaalmodel/schets, gekleurd gips.

Opschriften:

Niet bewaard.

Afmetingen:

H. 86 cm, B. 26 cm, D. 24 cm.

Herkomst:

Schenking.

Toestand:

Basis met kanonnen verdwenen, bruine patina op talrijke plaatsen weg.

Definitieve uitvoering:

Blauwe hardsteen (in spiegelbeeld), IJzermonument in Nieuwpoort ingehuldigd op 26 oktober 1930.

Tentoonstellingen:

Mogelijks tentoongesteld onder de titel *Nieuport*:

- 1919, Brussel, *VIe salon du printemps*, Cercle artistique, Nieuport, figure allégorique, plâtre.

Bronnen:

• **La dame de l'Yser:**

DE RUDDER I., *Prélude d'une vie laborieuse*, onuitgegeven manuscript, s.d., Archieven Hortamuseum, Sint-Gillis (kopie; oorspronkelijk exemplaar in privébezit). Prentbriefkaart (verzameling auteurs). SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00768, neg. BB17/5/12.

• **Nieuport:**

ANONIEM, *Société Royale des Beaux-Arts, VIe salon de printemps, Bruxelles 7 juin-20 juillet 1919, catalogue*, Cercle artistique, p. 40, nr. 161 (*Nieuport*).

Illustratie:

Prentbriefkaart, verzameling auteurs; foto O. Pauwels.

154. LA DAME DE L'YSER, FEMME À LA COURONNE, GARDIENNE DE LA COURONNE, LA BELGIQUE SAUVEGARDANT LA COURONNE ROYALE, MET ANDERE KOP, VOÓR 26 OKTOBER 1930

Object en materiaal:

Staande figuur, schaalmodel op halve uitvoeringsgrootte, gipsen met bruinrode afwerkingslaag en houten structuur.

Opschriften:

Gesigneerd *P. Braecke* op sokkel rechts.

Afmetingen:

H. 250 cm, B. 70 cm, D. 50 cm.

Herkomst:

Schenking Elodea Braecke-Romeo, 1951 (?).

Toestand:

Ca. 1988 nog bijna volledig op attribuit na en beschadiging aan mouw. Heden basis grotendeels verdwenen.

Definitieve uitvoering:

Blauwe hardsteen (met andere kop en met kanonnen), IJzermonument in Nieuwpoort ingehuldigd op 26 oktober 1930.

Tentoonstellingen:

Ongekend.

Bronnen:

PARKES K., *Sculpture of To-Day, Volume II: Continent of Europe*, New York, 1921, p. 113.

DIERKENS-AUBRY F., *Victor Horta, architecte de Monuments civils et funéraires*, in *Bulletin de la Commission royale des Monuments et des Sites*, deel 13, 1986, p. 67-69 en 72-75, fig. 78-84.

SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), neg. BB19/5/36 en BB21/7/35 A.

JACOBS M., *Zij die vielen als helden...*

Inventaris van de oorlogsgedenktekens van de twee wereldoorlogen in West-Vlaanderen, Brugge, 1996, deel 2, p. 273-274.

PARKES K., *Sculpture of To-Day, Volume II: Continent of Europe*, New York, 1921, p. 113.

Illustratie:

Foto ca. 1988 door P. Bourgois, SAN, neg. BB21/7/35 A; foto's in 2008 door O. Pauwels en auteurs.

155. KOP VAN LA DAME DE L'YSER, FEMME À LA COURONNE, GARDIENNE DE LA COURONNE, LA BELGIQUE SAUVEGARDANT LA COURONNE ROYALE, VOÓR 26 OKTOBER 1930

Object en materiaal:

Kop, gips.

Opschriften:

Geen.

Afmetingen:

H. 46 cm, B. 40 cm, D. 40 cm.

Herkomst:

Schenking Elodea Braecke-Romeo, 1951 (?).

Toestand:

Alleen kop bewaard.

Definitieve uitvoering:

Blauwe hardsteen, IJzermanument in Nieuwpoort ingehuldigd op 26 oktober 1930.

Tentoonstellingen:

Ongekend.

Bronnen:

DIERKENS-AUBRY F., *Victor Horta, architecte de Monuments civils et funéraires*, in *Bulletin de la Commission royale des Monuments et des Sites*, deel 13, 1986, p. 67-69 en 72-75, fig. 78-84.

SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00829.

JACOBS M., *Zij die vielen als helden... Inventaris van de oorlogsdenkenstekens van de twee wereldoorlogen in West-Vlaanderen*, Brugge, 1996, deel 2, p. 273-274.

Illustratie:

Foto O. Pauwels.

156. SOLDAAT MET DECORATIES, VÓÓR 26 OKTOBER 1930

Object en materiaal:

Buste, gips met natuursteenkleurige patina.

Opschriften:

Gesigneerd *P. Braecke* (vooraan rechtsonder).

Afmetingen:

H. 60 cm, B. 58 cm, D. 34 cm.

Herkomst:

Schenking Elodea Braecke-Romeo, 1951 (?).

Toestand:

Relatief gaaf.

Definitieve uitvoering:

Blauwe hardsteen, in aangepaste versie, IJzermanument in Nieuwpoort ingehuldigd op 26 oktober 1930.

Tentoonstellingen:

Ongekend.

Bronnen:

DIERKENS-AUBRY F., *Victor Horta, architecte de Monuments civils et funéraires*, in *Bulletin de la Commission royale des Monuments et des Sites*, deel 13, 1986, p. 67-69 en 72-75, fig. 78-84.

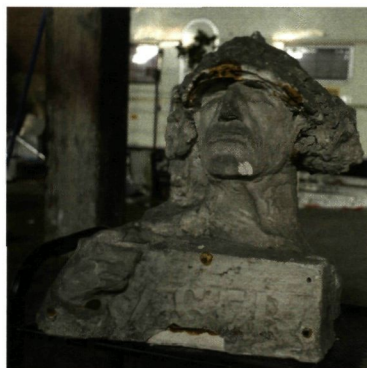
BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00837.

JACOBS M., *Zij die vielen als helden... Inventaris van de oorlogsdenkenstekens van de twee wereldoorlogen in West-Vlaanderen*, Brugge, 1996, deel 2, p. 273-274.

Illustratie:

Foto's O. Pauwels (gips) en auteurs (monument).

157. ZIEKE SOLDAAT, VÓÓR 26 OKTOBER 1930

Object en materiaal:

Buste, gips met ijzeren armatuur.

Opschriften:

YZER

Gesigneerd *PB* op linkerzijde.

Afmetingen:

H. 56 cm, B. 43 cm, D. 42 cm.

Herkomst:

Schenking Elodea Braecke-Romeo, 1951 (?).

Toestand:

Veel schade door corrosie van ijzer, o.m. langs rand van de helm en aan sokkel, stukje van de kin weg.

Definitieve uitvoering:

Blauwe hardsteen, IJzermanument in Nieuwpoort ingehuldigd op 26 oktober 1930.

Tentoonstellingen:

Ongekend.

Bronnen:

DIERKENS-AUBRY F., *Victor Horta, architecte de Monuments civils et funéraires*, in *Bulletin de la Commission royale des Monuments et des Sites*, Deel 13, 1986, p. 67-69 en 72-75, fig. 78-84.

SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00818.

JACOBS M., *Zij die vielen als helden... Inventaris van de oorlogsdenkenstekens van de twee wereldoorlogen in West-Vlaanderen*, Brugge, 1996, deel 2, p. 273-274.

Illustratie:

Foto's O. Pauwels (gips) en auteurs (monument).

158. BLINDE SOLDAAT, VÓÓR 26 OKTOBER 1930

Object en materiaal:

Buste, gips met ijzeren armatuur.

Opschriften:

YSER

Gesigneerd PB op linkerzijde.

Afmetingen:

H. 56 cm, B. 38 cm, D. 24 cm.

Herkomst:

Schenking Elodea Braecke-Romeo, 1951 (?).

Toestand:

Veel schade door corrosie van ijzer, o.m. langs rand van de helm en aan sokkel.

Definitieve uitvoering:

Blauwe hardsteen, IJzermonument in Nieuwpoort ingehuldigd op 26 oktober 1930.

Tentoonstellingen:

Ongekend.

Bronnen:DIERKENS-AUBRY E., *Victor Horta, architecte de Monuments civils et funéraires*, in *Bulletin de la Commission royale des Monuments et des Sites*, deel 13, 1986, p. 67-69 en 72-75, fig. 78-84.SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00817.JACOBS M., *Zij die vielen als helden...* *Inventaris van de oorlogsgedenktekens van de twee wereldoorlogen in West-Vlaanderen*, Brugge, 1996, deel 2, p. 273-274.**Illustratie:**

Foto's O. Pauwels (gips) en auteurs (monument).

159. NOTRE-DAME D'ORVAL (ONZE-LIEVE-VROUW VAN ORVAL), ABDIJ VAN ORVAL, CA. 1931

Object en materiaal:

Groep, gips.

Opschriften:

Niet gevonden.

Afmetingen:

H. 190 cm, B. 49 cm, D. 41 cm.

Herkomst:

Schenking Elodea Braecke-Romeo, 1951 (?).

Toestand:

Vrij gaaf.

Definitieve uitvoering:

Bedoeld als ontwerp voor de bekroning van de toren van de abdijkerk van Orval, maar niet uitgevoerd. Het beeld werd geplaatst in de abdijkerk van Orval op het Maria-altaar.

Tentoonstellingen:

- 1956 - 1972: Nieuwpoort, *Hôtel de l'Espérance*, thans 't Kasteeltje, Pieter Braecke-museum, zaal 1.

Bronnen:

Privéverzameling, brieven d.d. 7 en 31 december 1930 van Henry Vaes aan P. Braecke.

Archief Orval, brief en tekeningen Henry Vaes. ARTIFEX, SMITZ M., *Le grand œuvre d'Orval*, in *L'Artisan et les arts liturgiques*, *Revue trimestrielle d'art sacré publiée par les Bénédictins de l'abbaye de Saint-André*, jg. 16, nrs. 2-3, 1947, p. 126 (foto).SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00740, neg. BB3/1/3, BB3/1/4.POSSOT A., *Projet d'exposition des oeuvres du sculpteur Pierre-Jean Braecke (1858-1938)*, s.d. (ca. 1995).**Illustratie:**

Foto O. Pauwels.

160. AMOUR MATERNEL / MOEDERLIJKE LIEFDE, 3 GESLACHTEN*, 1933

Object en materiaal:

Groep, gips.

Opschriften:

Gesigneerd P. Braecke en gedateerd 1933 op sokkel rechts.

Afmetingen:

H. 196 cm, B. 52 cm, D. 66 cm.

Herkomst:

Schenking Elodea Braecke-Romeo, 1951 (?).

Toestand:

Herschilderd.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

- 27 april - (?) november 1935, Brussel, *Algemeene wereldtentoonstelling*, Internationale tentoonstelling voor moderne kunst, nr. 248, gips (H. 180 cm).
- 1956 - 1972, Nieuwpoort, *Hôtel de l'Espérance*, thans 't Kasteeltje, Pieter Braecke-museum, zaal 1.
- 29 oktober - 13 november 1988, Nieuwpoort, Feestzaal Vismijn, *Té gast in het atelier*, nr. N, Groep, plaaster ontwerp, (museum Nieuwpoort).

Bronnen:ANONIEM, *Exposition universelle de Bruxelles, 1935, Algemeene wereldtentoonstelling, Exposition internationale d'art moderne, Catalogue, Internationale tentoonstelling voor moderne kunst, Catalogus*, Brussel, p. 54-55, nr. 248.

BERQUIN K.R., *Beknopte levensbeschrijving van Pieter-Jan Braecke, beeldhouwer, gevolgd door een lijst van zijn werken*, Nieuwpoort, 1956.

ANONIEM, *Gedenkboek Karel-Romaan Berquin, Heemkring Bachten de Kupe en familie Berquin*, 1963, p. 36 (foto maart 1959).

SAN, foto Pieter Braecke-museum, *Hôtel de l'Espérance*, thans 't Kasteeltje, zaal 1, ca. 1963-1972.

BOURGOIS P., *Te gast in het atelier in het kader van de culturele veertiendaagse*, 29 oktober - 13 november 1988, Feestzaal Vismijn, Nieuwpoort, nr. N.

SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00721.

Illustratie:

Foto O. Pauwels.

* Recente naam, inventaris P. Bourgois.

161. GROEP, MOGELIJKS L'ESPRIT DE LA GUERRE VOOR EMIEL VERHAEREN, LAAT WERK - NA WO I

"Son dernier grand groupe en plâtre "L'Esprit de la Guerre" semble être l'apogée de son art. Il a dédié ce groupe à la gloire du poète Emile Verhaeren, l'auteur des "Ailes rouges". Espérons que ce groupe pourra être exécuté."
(DU CASTILLON L., 1937, p. 600)

Object en materiaal:

Groep, schaalmodel, gips met ijzeren armatuur op houten basis.

Opschriften:

Niet gevonden.

Afmetingen:

H. 130 cm, B. 282 cm, D. 40 cm.

Herkomst:

Schenking.

Toestand:

Alle koppen afgebroken, maar nog aanwezig, dier rechts gebroken, roestvorming (o.m. aan vlag).

Definitieve uitvoering:

Ongekend, allicht niet uitgevoerd.

Tentoonstellingen:

Ongekend.

Bronnen:

DU CASTILLON L., *Chronique artistique. Pierre Braecke*, in *L'Expansion Belge & Exportation Réunies, Revue mensuelle*, jg. 30, nr. 8, augustus 1937, p. 600.

Illustratie:

Foto O. Pauwels.

162. EIGEN GRAFMONUMENT, LAAT WERK

Object en materiaal:

Groep, model op ware grootte, gips.

Opschriften:

PB (op stele).

Afmetingen:

H. 112 cm, B. 63 cm, D. 90 cm.

Herkomst:

Schenking Elodea Braecke-Romeo, 1951 (?).

Toestand:

Staf en attributen afgebroken, oppervlakteschade.

Definitieve uitvoering:

Blauwe hardsteen. Begraafplaats Nossegem. Uitvoering door de firma Dejonckheere, ontwerp sokkel door Victor Horta.

Tentoonstellingen:

Ongekend.

Bronnen:

Privéverzameling, ontwerptekeningen door P. Braecke, uitgewerkt plan sokkel en briefwisseling.

SAINTENOY P., *Notice sur Pierre Jean Braecke, membre de l'Académie*, in *Annuaire de l'Académie royale de Belgique*, deel CVIII, 1942, p. 215.

DIERKENS-AUBRY E., *Victor Horta, architecte de Monuments civils et funéraires*, in *Bulletin de la Commission royale des Monuments et des Sites*, deel 13, 1986, p. 72.
SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00745, neg. BB20/2/6, BB20/4/2.

Illustratie:

Foto O. Pauwels.

> B. NIET GEDATEERD

163. BUSTE VAN EEN KINDJE MET DRUIVENTROS, NIET GEÏDENTIFICEERD

Object en materiaal:

Buste, gekleurd gips (?).

Afmetingen:

Ongekend.

Herkomst:

Allicht schenking vóór WO II.

Toestand:

Spoorloos.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

Ca. 1950 - 1963, Nieuwpoort, stadhuis, Volkenkundig museum.

Bronnen:

SAN, foto d.d. 1954 van het Volkenkundig museum in het stadhuis van Nieuwpoort.

Illustratie:

SAN, foto d.d. 1954 van het Volkenkundig museum in het stadhuis van Nieuwpoort.

164. VROUWENKOP, NIET GEÏDENTIFICEERD

Object en materiaal:

Kop, model, ongebakken klei, onafgewerkt.

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

Ca. 1988: H. 47 cm, B. 25 cm, D. 24 cm; heden H. 20 cm, B. 20 cm, D. 20 cm.

Herkomst:

Schenking Elodea Braecke-Romeo, 1951 (?).

Toestand:

Nog buste ca. 1988, inmiddels blijft alleen het gezicht over.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

Ongekend.

Bronnen:

SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00790, neg. BB18/6/11.

Illustratie:

Foto ca. 1988 door P. Bourgois, SAN, neg. BB18/6/11; foto in 2008 door O. Pauwels.

165. FIGURINE, NIET GEÏDENTIFICEERD

Object en materiaal:

Figurine, staande vrouw (?) met rechterhand aan het hoofd en geheven linkerarm; gips.

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

Ongekend.

Schenking:

Elodea Braecke-Romeo, 1951 (?).

Toestand:

Spoorloos.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

- 1956 - 1972: Nieuwpoort, *Hôtel de l'Espérance*, thans 't Kasteeltje, Pieter Braecke-museum, zaal 1.

Bronnen:

ANONIEM, *Gedenkboek Karel-Romaan Berquin*, Heemkring *Bachten de Kupe* en familie Berquin, 1963, p. 36 (foto maart 1959).

Illustratie:

ANONIEM, *Gedenkboek Karel-Romaan Berquin*, Heemkring *Bachten de Kupe* en familie Berquin, 1963, p. 36 (foto maart 1959), detail.

166. FIGURINE, NIET GEÏDENTIFICEERD

Object en materiaal:

Figurine, naakte vrouw met lange sluier op hoofd en rugzijde; gips.

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

H. 73 cm; B. 20 cm; D. 20 cm.

Schenking:

Elodea Braecke-Romeo, 1951 (?).

Toestand:

Ca. 1988 rechter- en linkerhand

samen aan het hoofd, terwijl de rechterarm tussen de schouder en hand afgebroken is. Heden spoorloos.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

Ongekend.

Bronnen:

SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00819, neg. BB21/1/14.

Illustratie:

Foto ca. 1988 door P. Bourgois, SAN, neg. BB21/1/14.

167. VROUW STAANDE IN DE WIND, EEN GROTE BOS BLOE- MEN (?) AAN DE VOETEN, NIET GEÏDENTIFICEERD

Object en materiaal:

Staande figuur, klei.

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

Ongekend.

Herkomst:

Schenking.

Toestand:

Ca. 1988 kop afgebroken en linker-voet beschadigd; heden spoorloos.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

Ongekend.

Bronnen:

SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00786, neg. BB18/5/7.

Illustratie:

Foto ca. 1988 door P. Bourgois, SAN, neg. BB18/5/7.

**168. VROUW MET KIND
IN DE ARMEN EN MAN AAN DE
VOETEN,
NIET GEÏDENTIFICEERD**

Object en materiaal:

Groep, gips.

Opschriften:

Niet gevonden.

Afmetingen:

H. 80 cm, B. 42 cm, D. 30 cm.

Herkomst:

Schenking Elodea Braecke-Romeo, 1951 (?).

Toestand:

Kleine beschadigingen en oppervlakteschade.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

Ongekend.

Bronnen:

SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00792, neg. BB18/6/13, BB18/6/14, BB18/7/15, BB18/7/16.

Illustratie:

Foto O. Pauwels.

**169. TWEE VROUWEN MET
SCHELP, OPRIJZEND UIT HET
WATER,
NIET GEÏDENTIFICEERD**

Object en materiaal:

Twee identieke torso's, gips met ijzeren armatuur.

Opschriften:

Niet meer te achterhalen.

Afmetingen:

Oorspronkelijk: H. 95 cm;

B. 45 cm; D. 60 cm.

H. 88 cm, B. 44 cm, D. 44 cm.

Herkomst:

Schenking Elodea Braecke-Romeo, 1951 (?).

Toestand:

Ca. 1988: één exemplaar (810) volledig gaaf met alleen één roestvlek onder linkerarm, ander exemplaar gebarsten door roestende bewapening en wrijfschade op linkerarm. In 2008: geoxideerde ijzeren armatuur, basis met watergolven afgebroken, barstvorming.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

Ongekend.

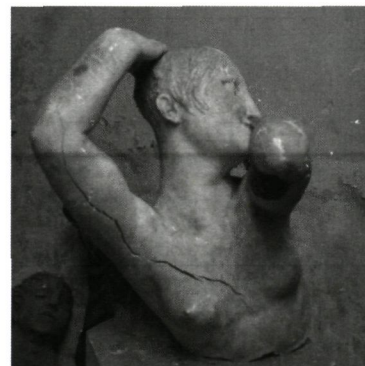
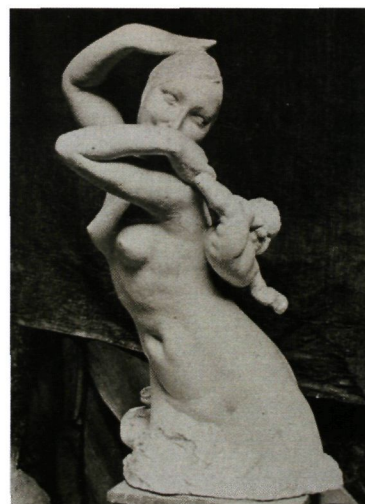
Bronnen:

SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nrs. 00788 en 00810, neg. BB18/5/9, BB20/4/4.

Illustratie:

Foto ca. 1988 door P. Bourgois, SAN, BB18/5/9 en foto in 2008 door O. Pauwels.

170. MOEDERGELUK*

Object en materiaal:

Torso, gips met ijzeren armatuur.
P. Bourgois stelde twee catalogusfiches op (dus twee gipsen), de foto's tonen echter hetzelfde beeld.

Opschriften:

Niet meer te achterhalen.

Afmetingen:

H. 58 cm, B. 40 cm, D. 38 cm.

Herkomst:

Schenking Elodea Braecke-Romeo, 1951 (?).

Toestand:

Zwaar beschadigd, enkel bovenstuk bewaard, kind spoorloos.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

Ongekend.

Bronnen:

SAN, atelierfoto.
SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00830 en 00742, neg. BB21/3/23, BB3/1/6 en BB6/5/14.

Illustratie:

SAN, atelierfoto; foto ca. 1988 door P. Bourgois, SAN, neg. BB21/3/23; foto in 2008 door auteurs.

* Vermoedelijk recente titel.

171. MEISJE SPELEND MET HOND (?), NIET GEÏDENTIFICEERD

Object en materiaal:

Zittende figuur, gips met okerbruine afwerkingslaag.

Opschriften:

Gesigneerd P. Braecke linksonder.

Afmetingen:

H. 76 cm, B. 56 cm, D. 54 cm.

Herkomst:

Schenking Elodea Braecke-Romeo, 1951 (?).

Toestand:

Voorhoofd, rechterhand en voeten beschadigd; oppervlakteschade.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

Ongekend.

Bronnen:

SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00798, neg. BB19/1/22.

Illustratie:

Foto O. Pauwels.

172. FRAGMENT MET LIGGENDE OF SLUIPENDE HOND/POES EN VOET, NIET GEÏDENTIFICEERD

Object en materiaal:

Figuur, gips met donkere, bruine patina, eronder sporen van roodachtige laag.

Opschriften:

Niet bewaard.

Afmetingen:

H. 46 cm, B. 60, D. 24 cm.

Herkomst:

Schenking.

Toestand:

Fragment bovenaan rechts een voet en onderaan een sluipende kat of hond (toestand identiek als ca. 1988).

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

Ongekend.

Bronnen:

SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00794, neg. BB18/7/18.

Illustratie:

Foto O. Pauwels.

173. BASIS VAN EEN BEELD, NIET GEÏDENTIFICEERD

Object en materiaal:

Figuur (fragment), gebakken klei.

Afmetingen:

H. 10 cm, B. 22 cm, D. 11 cm.

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

Ongekend.

Herkomst:

Schenking.

Toestand:

Bewaarde basis.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

Ongekend.

Bronnen:

Ongekend.

Illustratie:

Foto O. Pauwels.

**174. ROMEINSE/GRIEKSE
GOD,
NIET GEÏDENTIFICEERD**

Object en materiaal:

Staande figuur, bozzetto, gips met ijzeren armatuur.

Opschriften:

Niet gevonden.

Afmetingen:

H. 27 cm, B. 16 cm, D. 8 cm.

Herkomst:

Schenking Elodea Braecke-Romeo, 1951 (?).

Toestand:

Kop en een hand ontbreken, roestvorming.

Definitieve uitvoering:

Mogelijks ontwerp voor Mars van de Koninklijke Militaire School in Brussel, vóór 1909.

Tentoonstellingen:

Ongekend.

Bronnen:

Ongekend.

Illustratie:

Foto O. Pauwels.

**175. NAAKT MANNEN-
LICHAAM,
NIET GEÏDENTIFICEERD**

Object en materiaal:

Staande figuur, gips.

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

H. 32 cm, B. 12 cm, D. 6 cm.

Herkomst:

Schenking Elodea Braecke-Romeo, 1951 (?).

Toestand:

Ca. 1988 onvolledig, rugzijde beschadigd; alleen tors met bovenbenen bewaard. Heden spoorloos.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

Ongekend.

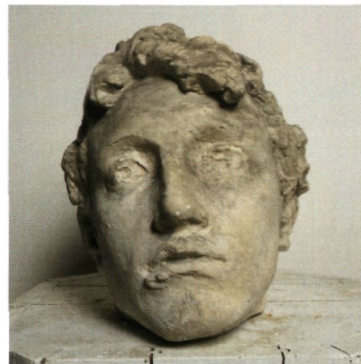
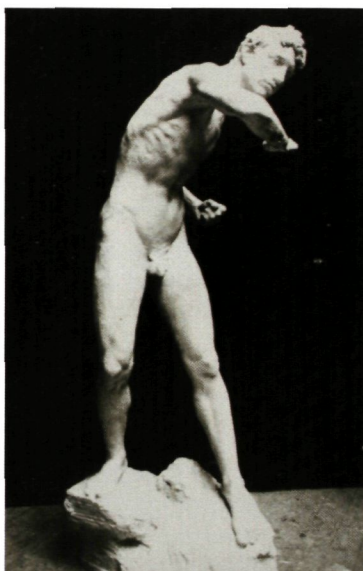
Bronnen:

SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00836, neg. BB21/4/29.

Illustratie:

Foto ca. 1988 door P. Bourgois, SAN, neg. BB21/4/29.

176. LA FORCE / FORSHEID (?)

Object en materiaal:

Staande figuur, gips met ijzeren armatuur.

Opschriften:

Gesigneerd P. Braecke linksonder.

Afmetingen:

Lichaam: H. 190 cm, B. 80 cm, D. 70 cm.

Kop: H. 28 cm, B. 22 cm,

D. 26 cm.

Herkomst:

La Force: schenking Pieter Braecke, 1937.

Schade WO II:

La Force: geen vermelding.

Toestand:

Armen verdwenen; kop bewaard maar los; sokkel deels gebroken.

Opmerking: Op de sokkel tussen de benen is vrij ruw een massa gips toegevoegd die niet aanwezig was op de atelierfoto.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

1938-1940, Nieuwpoort, stadhuisstadshalle, Museum Pieter Braecke, inv. museum nr. 32, *La Force / Forsheid*.

Bronnen:

SAN, oude atelierfoto.
VANHILLE L., *In Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst, Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide*, zondag 20 november 1938, p. 8, nr. 12. Archiven Hortamuseum, Sint-Gillis, BRAECKE G., manuscript, 16 januari 1939, XV.B.6.5, p. 15, nr. 12.
SAN, *Stedelijk Museum Nieuwpoort. Inventaris October 1939. Beeldhouwwerken. Verzameling Pieter Braecke*, nr. 32.
SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00807, neg. BB21/7/34.

Illustratie:

SAN, oude atelierfoto; foto's O. Pauwels.

**177. NAAKTE MAN,
NIET GEÏDENTIFICEERD**

Object en materiaal:

Staande figuur, gips.

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

H. 208 cm, B. 56 cm, D. 56 cm.

Herkomst:

Schenking.

Toestand:

Kop, armen en linkerbeen verdwenen.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

Ongekend.

Bronnen:

SAN, foto P. Bourgois, neg. BB19/5/36 (ca. 1988).

Illustratie:

Foto's O. Pauwels.

**178. MAN MET GEVLEUGELD
PAARD,
NIET GEÏDENTIFICEERD**

Object en materiaal:

Groep, gips.

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

H. 90 cm; B. 60 cm; D. 30 cm.

Herkomst:

Schenking Elodea Braecke-Romeo, 1951 (?).

Toestand:

Ca. 1988 nog aanwezig, maar zwaar beschadigd door roestende bewapening; heden spoorloos.

Definitieve uitvoering:

Gelet op het gevleugelde paard zou het om een voorontwerp van *La Renommée avec Pégase* (De Roem met Pegasus) kunnen gaan, die de twee pijlers aan weerszijden van de hoofdingang en de attiek van de centrale ingang van het hoofgebouw sierde op de Brusselse wereldtentoonstelling in 1910, cf. tekstge-deelte Brussel 1910, p. 120-121.

Bronnen:

• **Gips SAN:**

SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00834, neg. BB21/4/27.

• **La Renommée avec Pégase:**

ANONIEM, *Bruxelles exposition, organe officiel de l'exposition 1910*, vol. I, p. 307.
ANONIEM, *Informations diverses*, in ANONIEM, *Bruxelles exposition, organe officiel de l'exposition 1910*, vol. I, p. 337 (Pl.).

Illustratie:

Foto ca. 1988 door P. Bourgois, SAN, neg. BB21/4/27.

**179. RUITERBEELD,
NIET GEÏDENTIFICEERD**

Object en materiaal:

Ruiterbeeld, gips met ijzeren armatuur.

Opschriften:

Niet gevonden.

Afmetingen:

H. 74 cm, B. 24 cm, D. 72 cm.

Herkomst:

Schenking.

Toestand:

Bovenlichaam ruiter ontbreekt, één losse laars bewaard. Roestvorming waardoor onder meer een achterpoot van het paard verdwenen is.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

Ongekend.

Bronnen:

SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00820, neg. BB21/1/15.

Illustratie:

Foto O. Pauwels.

**180. HAND MET TWEE
FIGUREN,
NIET GEÏDENTIFICEERD**

Object en materiaal:

Onafgewerkte studie, klei.

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

H. 32 cm, B. 20 cm, D. 20 cm.

Herkomst:

Schenking.

Toestand:

Bovenlichamen niet uitgewerkt, enkele vingers afgebroken.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

Ongekend.

Bronnen:

SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00824, neg. BB21/2/18.

Illustratie:

Foto O. Pauwels.

**181. MANNENKOP
MET HAND,
NIET GEÏDENTIFICEERD**

Object en materiaal:

Kop met hand, gips met donkere patina (?).

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

Ongekend.

Herkomst:

Schenking.

Toestand:

Nog aanwezig in 1988, heden spoorloos.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

Ongekend.

Bronnen:

SAN, foto P. Bourgois, neg. BB21/30 (ca. 1988).

Illustratie:

Foto ca. 1988 door P. Bourgois, SAN, neg. BB21/30.

182. CUPIDO*

Object en materiaal:

Dubbelzijdige kop bekroond met cupidofiguurtje, gips met bronskleurige patina.

Opschriften:

Mogelijks gesigneerd op hals vrouw maar onduidelijk.

Afmetingen:

H. met kind 72 cm, zonder kind 34 cm, B. 40 cm, D. 40 cm.

Herkomst:

Schenking Elodea Braecke-Romeo, 1951 (?).

Toestand:

Cupido: handen en voeten afgebroken; geoxideerde armatuur.

Definitieve uitvoering:

Witte marmer, privéverzameling. Gesigneerd P. Braecke.

Tentoonstellingen:

• 29 oktober - 13 november 1988, Nieuwpoort, Feestzaal Vismijn, *Te gast in het atelier*, nr. M, marmer (privéverzameling).

Bronnen:

SAN, brief d.d. 7 mei 1968 van Marcel Possot aan de burgemeester van Nieuwpoort (vermelding van 'Cupidon' in de collectie van Mevr. Elodea Braecke-Romeo). BOURGOIS P., *Te gast in het atelier in het kader van de culturele veertiendaagse*, 29 oktober - 13 november 1988, Feestzaal Vismijn, Nieuwpoort, nr. M. SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00825, neg. BB21/2/19.

Illustratie:

Foto's O. Pauwels (gips SAN en marmer in privéverzameling).

* Vermoedelijk is dit niet de originele titel.

**183. KOP,
NIET GEÏDENTIFICEERD**

Object en materiaal:

Kop, fragment van beeld (?), terracotta.

Opschriften:

Niet bewaard.

Afmetingen:

H. 25 cm, B. 17 cm, D. 19 cm.

Herkomst:

Schenking.

Toestand:

Alleen kop bewaard.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

Ongekend.

Bronnen:

SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00828.

Illustratie:

Foto O. Pauwels.

**184. KLEINE KOP,
NIET GEÏDENTIFICEERD**

Object en materiaal:

Kop, bozzetto, gips.

Opschriften:

Niet bewaard.

Afmetingen:

H. 8 cm, B. 6 cm, D. 5 cm.

Herkomst:

Schenking Elodea Braecke-Romeo, 1951 (?).

Toestand:

Alleen kop bewaard.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

Ongekend.

Bronnen:

Ongekend.

Illustratie:

Foto O. Pauwels.

**185. KAT,
NIET GEÏDENTIFICEERD**

Object en materiaal:

Statuette, gips met ijzeren armatuur.

Opschriften:

Niet aanwezig of niet bewaard.

Afmetingen:

H. 42 cm, B. 37 cm, D. 14 cm.

Herkomst:

Schenking Elodea Braecke-Romeo, 1951 (?).

Toestand:

Staart afgebroken. Oxidatie ijzer.

Definitieve uitvoering:

Braecke maakte een hele reeks katten in terracotta voor zijn eigen tuin in Nossegem. Op 7 mei 1968 meldde Marcel Possot dat Elodea Braecke nog in het bezit was van het model van *Combat de Chats*. Twee van deze katten werden inmiddels hermaakt. Mogelijks was ook dit een model voor een dergelijke kat.

Tentoonstellingen:

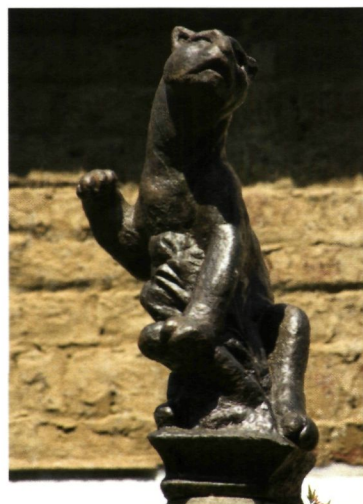
Ongekend.

Bronnen:

SAN, brief d.d. 7 mei 1968 van Marcel Possot aan de burgemeester. SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00797, neg. BB19/1/21.

Illustratie:

Foto's O. Pauwels (gips Nieuwpoort en katten Nossegem).

NIET TE CATALOGEREN WERKEN

➤ A. GEDATEERD

186. BELGIË'S 75ste VERJAARDAG, NIET GEÏDENTIFICEERD, 1905

Object en materiaal:

'Afbeelding', gips.

War Van Asten meldde dat het werk hem onbekend was; hij vroeg zich af of het niet om het beeld van het Eeuwefeestpaleis ging dat gemaakt werd naar aanleiding van de 100ste verjaardag van België (1935). Braecke maakte in 1905 wel twee reliëfs, de Wetenschap en de Industrie, voor de triomfboog in Brussel die tijdens de feesten voor België's 75ste verjaardag werd ingehuldigd. Het huldeboek voor de feesten van 1905 toont talrijke beelden die kunstenaars voor deze feesten maakten; het maakt echter geen melding van een werk van Braecke.

Afmetingen:

H. 1,00 m.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 1937.

Schade WO II:

Geheel vernield.

Toestand:

Verdwenen.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

• 1938 - 1940, Nieuwpoort, stadhuis-stadshalle, Museum Pieter Braecke, inv. museum nr. 33.

Bronnen:

VANHILLE L., *In Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst, Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide*, Zondag 20 november 1938, p. 8, nr. 27.

Archieven Hortamuseum, Sint-Gillis,

BRAECKE G., manuscript, 16 januari 1939, XV.B.6.5, p. 15, nr. 27.

SAN, *Stedelijk Museum Nieuwpoort, Inventaris October 1939, Beeldhouwwerken. Verzameling Pieter Braecke*, nr. 33.

SAN, DE CREUS J., *Schatting en vaststelling der schade veroorzaakt door beschieting en door Duitse bezetting aan de verzameling Museum te Nieuwpoort*, 30 april 1946, nr. 21.

SAN, brief d.d. 24 april 1956 van War Van Asten, bijhorende lijst, nr. 21.

SAN, VAN ASTEN W., *Schatting en vaststelling der schade aan de kunstwaarde der beeldhouwwerken in het P. Braecke museum te Nieuwpoort*, 27 juni 1956, nr. 21.

Illustratie:

Ongekend.

187. BRUNEHILDE UIT SIEGFRIED, NIET GEÏDENTIFICEERD, 1908

Object en materiaal:

Ongekend.

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

Ongekend.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 1937.

Schade WO II:

Geen vermelding van schade.

Toestand:

Niet geïdentificeerd of spoorloos.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

• 1938 - 1940, Nieuwpoort, stadhuis-stadshalle, Museum Pieter Braecke, inv. museum nr. 35.

Bronnen:

VANHILLE L., *In Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst, Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide*, Zondag 20 november 1938, p. 8, nr. 31.

SAN, *Stedelijk Museum Nieuwpoort, Inventaris October 1939, Beeldhouwwerken, Verzameling Pieter Braecke*, nr. 35.

BERQUIN K.R., *Beknopte levensbeschrijving van Pieter-Jan Braecke, beeldhouwer, gevolgd door een lijst van zijn werken*, Nieuwpoort, 1956.

Illustratie:

Ongekend.

➤ B. NIET GEDATEERD

188. DE BEDRUKTE / LA TRISTESSE/L'AFFLIÉ, NIET GEÏDENTIFICEERD, VROEG WERK

Object en materiaal:

Beeld, gips.

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

80 cm.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 1937.

Schade WO II:

Geheel vernield.

Toestand:

Vernield.

Definitieve uitvoering:

Ongekend

War Van Asten kende geen andere exemplaren (cf. brief van 24 april 1956).

Tentoonstellingen:

• 1938 - 1940, Nieuwpoort, stadhuis-stadshalle, Museum Pieter Braecke, inv. museum nr. 19.

Bronnen:

VANHILLE L., *In Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst, Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide*, Zondag 20 november 1938, p. 8, nr. 21.

Archieven Hortamuseum, Sint-Gillis, BRAECKE G., manuscript, 16 januari 1939, XV.B.6.5, p. 15, nr. 21.

SAN, *Stedelijk Museum Nieuwpoort, Inventaris October 1939, Beeldhouwwerken, Verzameling Pieter Braecke*, nr. 19.

SAN, DE CREUS J., *Schatting en vaststelling der schade veroorzaakt door beschieting en door Duitse bezetting aan de verzameling Museum te Nieuwpoort*, 30 april 1946, nr. 19.

SAN, brief d.d. 24 april 1956 van War Van Asten, bijhorende lijst, nr. 19.

SAN, VAN ASTEN W., *Schatting en vaststelling der schade aan de kunstwaarde der beeldhouwwerken in het P. Braecke museum te Nieuwpoort*, 27 juni 1956, nr. 19.

Illustratie:

Ongekend.

189. HET BIDDEND VOLK, NIET GEÏDENTIFICEERD, VROEG WERK

Object en materiaal:

'Afbeelding', 'groep', gekleurd gips.

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

1,00 m.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 1937.

Schade WO II:

Volgens De Creus geheel vernield, volgens War Van Asten zwaar beschadigd.

War Van Asten wist niet of er nog een tweede exemplaar bestond (cf. brief van 24 april 1956).

Toestand:

Verdwenen.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

- 1938 - 1940, Nieuwpoort, stad-huis-stadshalle, Museum Pieter Braecke, inv. museum nr. 16.

Bronnen:

VANHILLE L., *In Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst, Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide*, zondag 20 november 1938, p. 8, nr. 5. Archieven Hortamuseum, Sint-Gillis, BRAECKE G., manuscript, 16 januari 1939, XV.B.6.5, p. 15, nr. 5.

SAN, *Stedelijk Museum Nieuwpoort, Inventaris October 1939, Beeldhouwwerken, Verzameling Pieter Braecke*, nr. 16.

SAN, DE CREUS J., *Schatting en vaststelling der schade veroorzaakt door beschieting en door Duitse bezetting aan de verzameling Museum te Nieuwpoort*, 30 april 1946, nr. 18.

SAN, brief d.d. 24 april 1956 van War Van Asten, bijhorende lijst, nr. 18.

SAN, VAN ASTEN W., *Schatting en vaststelling der schade aan de kunstwaarde der beeldhouwwerken in het P. Braecke museum te Nieuwpoort*, 27 juni 1956, nr. 18.

Illustratie:

Ongekend.

190. LE REPOS DU SOIR / AVONDRUST, NIET GEÏDENTIFICEERD

Object en materiaal:

Ongekend.

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

Ongekend.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 1937.

Schade WO II:

Geen vermelding van schade.

Toestand:

Niet geïdentificeerd of spoorloos.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

- 1938 - 1940, Nieuwpoort, stad-huis-stadshalle, Museum Pieter Braecke, inv. museum nr. 49.

Bronnen:

VANHILLE L., *In Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst, Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide*, zondag 20 november 1938, p. 8, nr. 14. Archieven Hortamuseum, Sint-Gillis, BRAECKE G., manuscript, 16 januari 1939, XV.B.6.5, p. 15, nr. 14.

SAN, *Stedelijk Museum Nieuwpoort, Inventaris October 1939, Beeldhouwwerken, Verzameling Pieter Braecke*, nr. 49.

Illustratie:

Ongekend.

191. SOIR D'ÉTÉ / ZOMERAVOND, NIET GEÏDENTIFICEERD

Object en materiaal:

Groep, materiaal ongekend.

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

Ongekend.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 23 augustus 1928.

Schade WO II:

Geen vermelding van schade.

Toestand:

Niet geïdentificeerd of spoorloos.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

- 1938 - 1940, Nieuwpoort, stad-huis-stadshalle, Museum Pieter Braecke, inv. museum nr. 48.

Bronnen:

SAN, BRAECKE P., lijst met 33 objecten, s.d. (1928), nr. 8.

VANHILLE L., *In Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst, Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide*, zondag 20 november 1938, p. 8, nr. 13. Archieven Hortamuseum, Sint-Gillis, BRAECKE G., manuscript, 16 januari 1939, XV.B.6.5, p. 15, nr. 13. SAN, *Stedelijk Museum Nieuwpoort, Inventaris October 1939, Beeldhouwwerken, Verzameling Pieter Braecke*, nr. 48.

Illustratie:

Ongekend.

192. LA VIE / 'T LEVEN, NIET GEÏDENTIFICEERD

Object en materiaal:

Ongekend.

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

Ongekend.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 23 augustus 1928.

Toestand:

Niet geïdentificeerd of spoorloos.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

- 1938 - 1940, Nieuwpoort, stad-huis-stadshalle, Museum Pieter Braecke, inv. museum nr. 15.

Bronnen:

SAN, BRAECKE P., lijst met 33 objecten, s.d. (1928), nr. 33.

VANHILLE L., *In Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst, Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide*, zondag 20 november 1938, p. 8, nr. 7. Archieven Hortamuseum, Sint-Gillis, BRAECKE G., manuscript, 16 januari 1939, XV.B.6.5, p. 15, nr. 7.

SAN, *Stedelijk Museum Nieuwpoort, Inventaris October 1939, Beeldhouwwerken, Verzameling Pieter Braecke*, nr. 15.

Illustratie:

Ongekend.

193. AU BRUIT DU CANON / BIJ 'T GERUCHT VAN 'T KANON, NIET GEÏDENTIFICEERD

Object en materiaal:

Ongekend.

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

Ongekend.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 1937.

Schade WO II:

Geen vermelding van schade.

Toestand:

Niet geïdentificeerd of spoorloos.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

- 1938 - 1940, Nieuwpoort, stadshuis-stadshalle, Museum Pieter Braecke, inv. museum nr. 39.

Bronnen:

VANHILLE L., *In Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst*, Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide, Zondag 20 november 1938, p. 8, nr. 28. Archieven Hortamuseum, Sint-Gillis, BRAECKE G., manuscript, 16 januari 1939, XV.B.6.5, p. 15, nr. 28. SAN, *Stedelijk Museum Nieuwpoort, Inventaris October 1939, Beeldhouwwerken, Verzameling Pieter Braecke*, nr. 39.

Illustratie:

Ongekend.

194. AUTOMNE / HERFST, NIET GEÏDENTIFICEERD

Object en materiaal:

Ongekend.

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

Ongekend.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 1937.

Schade WO II:

Geen vermelding van schade.

Toestand:

Niet geïdentificeerd of spoorloos.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

- 1938 - 1940, Nieuwpoort, stadhuis-stadshalle, Museum Pieter Braecke, inv. museum nr. 40.

Bronnen:

VANHILLE L., *In Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst*, Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide,

de, zondag 20 november 1938, p. 8, nr. 15. Archieven Hortamuseum, Sint-Gillis, BRAECKE G., manuscript, 16 januari 1939, XV.B.6.5, p. 15, nr. 15. SAN, *Stedelijk Museum Nieuwpoort, Inventaris October 1939, Beeldhouwwerken, Verzameling Pieter Braecke*, nr. 40.

Illustratie:

Ongekend.

195. DE GEEST VAN DEN YZER, NIET GEÏDENTIFICEERD

Object en materiaal:

Ongekend.

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

Ongekend.

Herkomst:

Schenking Pieter Braecke, 1937.

Schade WO II:

Geen vermelding van schade.

Toestand:

Niet geïdentificeerd of spoorloos.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

- 1938 - 1940, Nieuwpoort, stadshuis-stadshalle, Museum Pieter Braecke, inv. museum nr. 13.

Bronnen:

VANHILLE L., *In Memoriam Pieter Braecke*, in *De Toekomst*, Katholiek Vlaamsch weekblad voor Veurne-Nieuwpoort-Diksmuide, Zondag 20 november 1938, p. 8, nr. 29. SAN, *Stedelijk Museum Nieuwpoort, Inventaris October 1939, Beeldhouwwerken, Verzameling Pieter Braecke*, nr. 13.

Illustratie:

Ongekend.

196. POMONA, NIET GEÏDENTIFICEERD

Object en materiaal:

Figuur, gips.

Opschriften:

Ongekend.

Afmetingen:

H. 1 m, B. 20 cm, D. 35 cm.

Herkomst:

Schenking Elodia Braecke, 1951 (?).

Toestand:

Niet geïdentificeerd of spoorloos.

Ca. 1988 werd al gemeld dat het beeld spoorloos was.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

- 1956 - 1972, Nieuwpoort, *Hôtel de l'Espérance*, thans 't Kasteeltje, Pieter Braecke-museum, zaal 2.

Bronnen:

BERQUIN K.R., *Beknopte levensbeschrijving van Pieter-Jan Braecke, beeldhouwer, gevolgd door een lijst van zijn werken*, Nieuwpoort, 1956. SAN, BOURGOIS P., *Stadsbestuur Nieuwpoort - Inventaris kunstpatrimonium*, s.d. (ca. 1988), nr. 00739.

Illustratie:

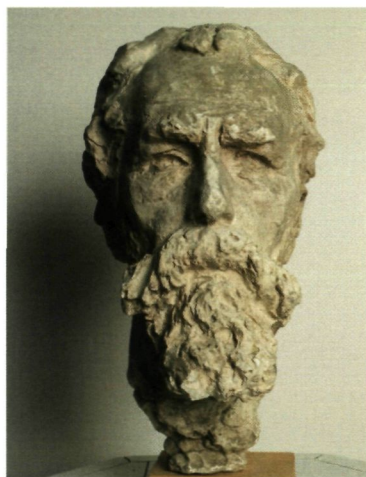
Ongekend.

WERKEN UIT HET ATELIER VAN PIETER BRAECKE VERVAARDIGD DOOR ANDERE KUNSTENAARS

➤ A. GEDATEERD

197. PIETER BRAECKE, 1917

door Léandre Grandmoulin
(1873-1957)

Object en materiaal:

Kop, gips.

Opschriften:

Op rugzijde in nek "au sculpteur
Pierre Braecke/ L. GRANDMOULIN
/1917".

Afmetingen:

H. 40 cm, B. 24 cm, D. 24 cm.

Herkomst:

Schenking.

Toestand:

Vrij gaaf, oppervlakteschade.

Definitieve uitvoering:

Brons met marmeren voetstuk in het
KMSK te Brussel, inv. 4373: totale
H. 57 cm, H. 38,5 cm, B. 22,5 cm,
D. 27 cm. Signatuur, jaartal en op-
dracht onderaan in de nek "à Pierre
Braecke/L. Grandmoulin/1917".
Verworven van de kunstenaar,
Ukkel, 1920.

Tentoonstellingen:

- 23 april - 22 mei 1921, Brussel,
Pour l'Art, nr. 52.
- 1922, Brussel, *Salle Mommen*,
nr. 30.
- Ca. 1950 - 1963, Nieuwpoort,
stadhuis, Volkenkundig museum,
gips.
- 15 juli - 20 augustus 1961, Nieuw-
poort, stadhuis, De Belgische Beeld-
houwkunst, nr. 31, brons.
- 1961, Brussel, 250ste verjaardag van
de Koninklijke academie voor scho-
ne kunsten, nr. 52, brons.

Bronnen:

ANONIEM, *Pour l'Art, Catalogue
du XXIIIe Salon*, Brussel, 23.04.1921
- 22.05.1921, nr. 52.
STIÉVENART P., *Léandre Grand-
moulin*, in *Savoir et Beauté*, jg. 5,
nr. 2, februari 1925, p. 37.
DEVIGNE M., *La sculpture belge
1830-1930*, Brussel, s.d., Pl. LXVIII,
Fig. 93.
SAN, foto Volkenkundig museum,
Nieuwpoort, 1954.
ANONIEM, *Nieuwpoort, Kunstcen-
trum, De Belgische Beeldhouwkunst,
tentoonstelling van 15 juli tot 20
augustus 1961*, p. 15, nr. 31.
VAN LENNEP J. c.a., *De 19de-
eeuwse Belgische beeldhouwkunst*,
Tentoonstellingscatalogus, Gemeen-
tekrediet, Brussel, 1990, p. 430.
VAN LENNEP J., *Catalogus van de
beeldhouwkunst, Kunstenaars geboren
tussen 1750 en 1882*, Gent 1992,
p. 236.

Illustratie:

Foto O. Pauwels.

➤ B. NIET GEDATEERD

198. ARCHITECTUURMODEL

Door Atelier Victor Horta ?

Object en materiaal:

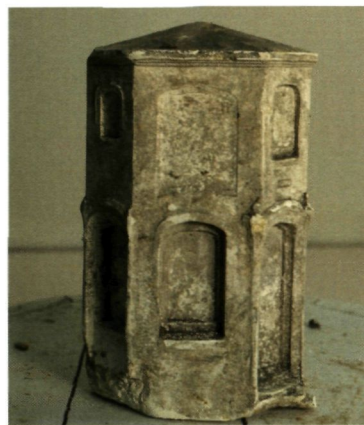
Architectuurmodel (schaalmodel),
gips.

Opschriften:

Afwezig.

Afmetingen:

H. 21 cm, B. 12 cm, D. 8 cm.

Herkomst:

Schenking.

Toestand:

Oppervlakteschade.

Definitieve uitvoering:

Ongekend.

Tentoonstellingen:

Ongekend.

Bronnen:

Ongekend.

Illustratie:

Foto O. Pauwels.

ALFABETISCH NAMENREGISTER

➤ A

Abeloos, 42
 Acke Victor, 138, 242
 Acker Ernest, 32, 121
 Aerts Albert, 130, 239
 Agneessens Edouard, 59, 220
 Agniez Alphonse, 217
 Agniez Emile, 54, 217, 218
 Agniez Marie, 197
 Albert I van België, 75, 123, 124, 125, 141, 147, 155, 160, 161, 162, 248, 290, 291
 Alexandre Arsène, 63
 André Emile, 99
 Anquetin, 212
 Anspach Jules, 129, 130, 131, 159, 235, 239, 246
 Anthonie Jules (ook Julien), 27, 29, 137, 206
 Arconati Visconti Marie, 36
 Artan Louis, 173, 176, 249
 Astrid, koningin van België, 296
 Aubecq Octave, 9, 55, 56, 78, 89, 110, 112, 113, 114, 115, 191, 317
 Aubry Françoise, 53, 112, 116, 246, 248

➤ B

Baes Firmin, 242
 Baes Henri, 140, 242
 Baes Jean, 30, 34, 82, 127, 242
 Baetes Jules Jacques François, 208
 Balat Alphonse, 29, 32, 102
 Balzac (de) Honoré, 163
 Balthus, 45
 Barbier Karel, 74, 78, 132, 230
 Barbieri Enrico, 215
 Barl L., 78, 81, 288
 Bastien Alfred, 20, 203, 204
 Baudrenghien Joseph, 54, 218
 Bautier Edmond, 78, 262
 Bautier Pierre, 78, 227, 248, 262
 Bauwens Albert, 228
 Bauwens Joséphine, 80
 Bauwens Lieven, 80
 Beaumont Maurice, 19, 203
 Becker Felix, 64
 Becker Paul, 97, 102, 120
 Beekmans Pierre, 144
 Beernaert Emile, 176
 Benoit Joachim, 82, 210
 Benoit Peter, 72, 73, 132, 160, 230
 Bernaerts Jules, 149

Berquin Karel Romain, 16, 18, 20, 120, 170, 173, 177, 202, 203, 263, 266, 267, 306, 331
 Beyaert Henry, 29, 32, 36, 99, 210
 Biagiavi Claire, 39
 Bin, 42
 Bléhen-Detiège, 250
 Blockmans Jeanne, 168
 Blomme Hendrik, 138
 Boch Anna, 53, 212, 218
 Boitte Arthur, 78, 308
 Bonard, 212
 Bôn Raymond, 190, 255
 Bonché (wellicht Boncquet), 42
 Boncquet Henri, 15, 65, 69, 138, 202, 242
 Bonheur Jef, 204
 Bordiau Gédéon, 30
 Bosquet P., 58
 Bossaerts Julien, 77
 Boucquet H. (zie ook Boncquet Henri), 103
 Bougard Alexandre, 175, 177, 250
Bougard & Dupont – atelier, 250
 Boulanger Hippolyte, 53
 Bourgeois Paul, 21, 91, 198, 204, 205, 260, 263, 280, 283, 331, 338
 Bracher Albert, 140
 Braecke Amelia Sophia Maria, 205
 Braecke Antoinette Françoise, 205
 Braecke Augustinus, 20, 205
 Braecke Elisa (beth) Sophia, 22, 205
 Braecke Elodea, zie Romeo Elodea
 Braecke Esther, 78, 81, 203, 262, 263, 265, 266, 287, 288, 292
 Braecke Gustave, 20, 45, 91, 93, 136, 182, 203, 218, 229, 252
 Braecke Henri(cus), 22, 132, 205, 230, 261
 Braecke Joannes Albertinus, 205
 Braecke Léon, 78, 262, 287, 288
 Braecke Louis Pierre, 23, 172
 Braecke Lucie Maria Sophie, 23, 205
 Braecke Ludovica Rosalia, 22, 205
 Braecke Ludovicus Josephus, 205
 Braecke Maria Theresia, 205
 Braecke Marie, 78, 81, 262, 287
 Braecke Pieter Jakob, 22, 172, 205, 261
 Braecke Pieter Johannes Norbert, 22, 205
 Braecke Rosa (cf. Ludovica Rosalia), 22, 205

Braecke Sophia Joanna, 205
 Brahm Johannes, 217
 Brenard, 181
 Breughel, 83
 Breydel Jan, 9, 29, 31, 127, 210, 238
 Broerman Eugène, 29, 34, 53, 209, 218
 Brûlé, 29, 209
 Brunfaut Jules, 80, 148, 222
 Brunin Charles, 100
 Bruyneel Victor Leopold, 206, 208
 Buelens Germaine, 42
 Buls Charles, 74, 99, 100, 107, 109, 130, 239
 Buse Netta Sophina Louisa, 42
 Buyse, 192
 Buyse Arthur, 84
 Buyse Cyriel, 84

➤ C

Calloigne Jan Robert, 206
 Candaël Karel, 84
 Canneel Théodore, 24, 25, 208
 Cantillon Florent Joseph J. E., 206, 208
 Capart Jean, 124, 237, 238
 Carette Jules, 290
 Carl, prins van Zweden, 296
 Carlsson Julia, 110, 111, 124
 Carpentier Valère (*villa*), 115
 Carpentier Evariste, 252
 Carpentier-Huybrechts, 176
 Carrier-Belleuse Ernest, 37
 Carsœl Pierre, 127
 Carte Anto, 222
 Cavalier, 179, 251
 Cerfontaine Paul, 140
 Chainaye Achille, 67
 Chambon Alban, 153, 154
 Charle-Albert, 32, 36, 211
 Charlier Guillaume, 9, 24, 25, 26, 27, 53, 55, 59, 60, 63, 65, 66, 67, 68, 70, 71, 82, 101, 137, 178, 179, 199, 207, 218, 220, 221, 224, 226, 231, 251, 252, 312, 327
 Chautard Jean-Baptiste, 95, 96
 Chomé Léon, 137
 Christaens Fél., 159
 Ciamberlani Albert, 37, 45, 190, 222, 247
 Claudel Camille, 176
 Claus Emile, 64, 84
 Cluysenaar Alfred, 35, 36
 Cluysenaar André, 36

Cluysenaar Fanny, 35
 Cluysenaar Jean-Pierre, 30, 32, 35, 211, 239
 Cogen Felix, 43, 213
 Cogge Karel, 147, 244
 Colassin Hendrik, 76, 82, 128, 181, 182
 Collin Alberic, 158
 Collin André, 53, 218
 Com Raymond, 183, 252
 Combaz Gisbert, 244
Compagnie des Bronzes (ook *C^e des Bronzes*, *Bruxelles*), 129, 131, 177, 185, 253, 258
 Conscience Hendrik, 128, 238
 Cools Henri Michel, 206
 Coomans, 42
 Coopman Hendrik, 182
 Coppens, 226
 Coppens François, 30
 Coppens Marie, 218
 Coppieters Aline, 130
 Coppieters Fritz, 153
 Courtens Frans (ook Franz), 64, 190
 Couture C., 137
 Cox Desiderius, 46, 284
 Crab Jan, 74
 Crane Walter, 212
 Crespin Adolphe, 28, 44, 209
 Cretien Victor, 44, 95, 121, 150, 151, 152, 153, 154, 156, 178
 Crick Alfred, 208
 Crols J., 252
 Crombez Benjamin, 209
 Crombez Henri L.B.G., 208
 Crous Lili, 65, 222
 Cuypers Jean, 28

D

Daels Louis-Jean, 25
 Daens Adolf, 47, 72, 83, 202, 285, 286
 Daens Pieter, 285
 Damas Désiré, 140
 Danhieux (gebroeders), 180
 d'Annunzio Gabriele, 174, 249
 Dasse Frans, 162
 Dassonville A., 76, 256, 275
 Daxhelet Arthur, 128, 146, 192
 De Backer Alfons, 286
 Debauck, 191
 de Baudequin de Peuthy Theodoor, 180
 de Bauffremont-Courtenay Marie-Louise, 270
 de Bieffe Eduard, 64
 de Bloeyere Hendrik, 99, 100
 De Boeck August, 84, 244
 De Boeck Jean-Baptist, 28, 208
 De Bom Emmanuel, 84
 Debonnaires Fernand, 96
 De Braeckeleer, 173
 de Braeckeleer Ferdinand, 206
 De Braeckeleer Jacques, 24, 25
 De Braeckeleer Henri, 54, 218 de Broqueville Charles, 166
 De Bruyn Léon, 73, 83, 129, 133, 134, 175, 250
 De Bruyne (ook de Bruyne) Henri, 66, 68, 136, 137, 312
 de Burlet Jules, 133, 185, 223, 224

De Camps Berthe, 81, 228
 De Ceuninck Armand, 166-167
 Deckers Edward, 29
 De Clercq René, 84
 Decoen Leopold, 34, 211
 De Coene Charles, 131
 de Coninck Pieter, 9, 29, 31, 127, 210, 238
 De Creus Julien, 18, 202, 309, 315, 318, 323, 344
 Decroly Jean, 75, 78, 268
 De Croos J., 137
 Decunsel (ook De Cunsel) Lucien, 9, 151, 177, 178, 251
 De Cunsel M., 251
 De Cunsel Victor, 82, 251
 De Curte Louis, 32
 de Cuvelier Adolphe, 194, 195
 De Cuyper Floris, 137
 Dedrie Engel, 23
 Deeren Egidius, 16, 45, 198
 de Gante Pedro, 127
 De Graef Anna, 177
 De Greef Arthur, 57, 217
 De Groot, 74
 De Groot Guillaume, 28, 29, 35, 65, 68, 92, 104, 130, 229
 Degroux Charles, 53, 218
 De Haen Victor, 27, 104, 208
 De Haerne Désiré, 144, 145, 240
 Dejonckheere (ook De Jonckheere) Gustave, 126, 155, 183, 198, 252, 253
 De Keghel, 74
 de Kerckhove – graaf, 78
 de Kerckhove de Denterghem Mathilda (Tilla), 80
 De Keyser Désiré, 32
 De Keyser Jean-Baptiste, 24
 De Keyser Nicaise, 64
 De Kinder J., 109
 Delacenserie Louis, 137, 138
 Delacroix Eugène, 69, 225
 de la Hault Auguste, 270
 de la Hault Frédéric Jean, 270
 de Lalaing Jacques, 29, 35, 65, 67, 109, 130, 134, 146, 189, 244
 De la Montagne V(ictor ?), 84
 de la Rocheterie, 181
 Delaunoy, 137
 Delbrouck Louis Alexis, 207
 Deleau Octavie Eugénie, 181
 Delgouffre Alice, 263
Delise-Scribe – werkhuisen, 80
 della Robbia Luca, 62, 184
 de Louvrex M.-G., 216
 Delporte Jean Baptiste François, 208
 Delva E., 76, 256, 275
 Delville Jean, 37, 115, 116, 148, 162, 222
 Delvin Jean, 36
 Deman Frans, 23
 Demannez, 74
 de Margerie Emmanuel, 178, 179
 De Méan Ch., 216
 Demeere Jozef, 145
 de Mérode Jean, 162, 164, 269
 Demerre Guido, 28, 206, 229, 331

Demeulenaere Alice, 262, 287
 Demol Adolphe, 35
 Demol Antoine, 149
 Demolder Eugène, 58, 220
 De Mont Pol, 84, 173, 255
 de Moreau Alphonse, 99
 Den Duyts G., 36
 De Neve Jan, 286
 Denis J., 159
 Denisty-Sohie Suzanne, 252
 de Panligny Pierre, 76, 300
 De Pauw Edmond, 167, 168
 Depauw-Cammans, 183, 252
 de Peretti della Roca, 167
 Depla Alfons, 138
 De Plyn Karel, 102
 De Potter Frans, 138
 Derée Henri, 149
 De Roeck Pierre, 206, 208
 De Roo Willem, 16
 De Rudder Arthur, 35, 94, 141, 170, 222, 225, 273
 De Rudder-Huybrechts, 176
 De Rudder Isidore, 24, 25, 26, 27, 42, 51, 63, 66, 68, 69, 92, 104, 138, 162, 174, 195, 207, 242, 247, 250
 De Rycker Louis, 105
 De Saedeleer Valerius, 84
 Desaegher Armand, 113
 de Schaetzen Arnould, 160
 des Cressonnières Jacques, 176, 178, 251
 de Sélys-Longchamps Maurice, 140
 Desenfans Albert, 92, 138
 De Smet Lucie, 42
 De Smet Gustave en Léon, 84
 De Snick – archivaris, 204
 Despret Maurice, 294
 Destanberg Napoleon, 80
 Destrée Jules, 58, 93, 142, 220, 226, 243
 Deswarte Alberic, 84
 Deswert Charles, 137
 De Taeye (ook de Taeye) Edmond Louis, 34, 63, 67, 97, 98, 174, 177
 de Taeye (ook De Taeye) Louis, 24, 25, 208
 de Tière Nestor, 72, 78, 82, 285
 De Tombay Alphonse, 43, 213
 de Trooz J., 193
 Devalck Gaspard, 176
 De Vigne Louise, 24
 De Vigne Paul, 9, 24, 28, 29, 31, 43, 64, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 82, 99, 119, 127, 130, 131, 144, 145, 195, 196, 197, 199, 212, 224, 225, 226, 236, 238, 239, 271, 275, 276
 Devillez Emile Louis (Emile Henri Louis), 206, 208
 Devreese Godefroid (Godfried), 10, 27, 54, 63, 65, 67, 68, 69, 84, 101, 102, 103, 107, 108, 130, 138, 139, 140, 195, 202, 216, 218, 225, 231, 232, 239, 242
 Devriendt Jules, 74, 138, 139
 Devriese Ludovicus Karolus, 252
 De Waegh(e) Omer (Thurr), 123
 Dewaele, 78
 De Waghemaeker Domenicus, 72, 101, 102

De Walsche Jules, 176
 Dewert Jules, 268
 Dewez Laurent Benoît, 94
 De Win Jean-Baptiste, 222
 de Winiwarter Hans, 141
 Dewit René, 76, 77, 82, 128
 Dhomme Maurice, 146, 244
 Dhucque Eugène, 146, 179, 244
 Dierickx Omer, 29, 54, 209, 218, 222
 Dillens Juliaan, 29, 34, 35, 63, 64, 65,
 67, 68, 69, 70, 102, 103, 129, 130,
 199, 209, 211, 225, 232
 Di Michele Virginie, 39
 Di Michele (neven), 42, 213
 Dobbelaere Ludovicus, 22
 Dollo Louis, 140
 Donatello, 184
 Doudelet Charles, 64
 Doyen Léo, 197, 257
 Drion Prosper, 24, 25, 28, 74, 208
 Dubois Alice, 263
 Dubois Fernand, 54, 68, 218, 263
 Dubois Louis, 53, 64, 218
 Du Bois Paul, 64, 65, 67, 68, 69, 103,
 113, 179, 195, 222, 225, 232, 234,
 244, 263
 Ducaju Joseph, 24, 25, 28, 208
 du Castillon Léonce (zie ook Ducatil-
 lon), 21, 62, 69, 70, 72, 78, 81, 83,
 84, 101, 115, 117, 118, 119, 123,
 151, 163, 170, 171, 172, 174, 184,
 198, 199, 228, 263, 285, 299, 308
 du Castillon Cécile, 78
 du Castillon Louise, 78
 Ducatillon Léonce (zie ook du Castillon
 Léonce), 78, 115, 228, 263, 299
 Ducatillon-Rassaert Louise, 83, 299
 Duché Alfred, 76, 197, 207
 Duché Edgard, 76, 197, 207
 Duché Marius, 76, 197, 207
 Duché Maurits, 207
 Du Jardin Jules, 34, 65, 212, 223
 Dulière Cécile, 114
 Dumont Albert, 30, 103
 Dumont-Wilden Louis, 141
 Dupon Arthur, 209
 Dupon Josué (ook Josué), 102, 222
 Dupont Charles Louis, 24
 Dupont Valère, 138, 242
 Du Portail (ook Duportail), 42
 Dupuis Louis, 29, 195
 du Toit Coralie Adélaïde, 270
 Dutry Albert, 113, 119
 Duwaerts Desiderius, 102

► E

Eidlitz, *Marc Eidlitz & Son*, 227
 Eidlitz Robert J., 77, 78, 227, 269
 Elisabeth I van België, 75, 123, 124,
 125, 155, 160, 221, 291
 Ensor James, 54, 218

► F

Fabri Robert, 28, 208
 Fabry Emile, 37, 78, 115, 116, 117,
 119, 181, 190, 222, 236
 Falise Edmond, 246
 Fariseau Pierre, 108

Fassin Adolphe, 34
 Feyerick Léon Frederick, 80
 Fibru-Fisch, 194
 Fierens Paul, 70, 71
 Fierens-Gevaert Hippolyte, 70, 117, 118
 Fiers, 100
 Finch Willy, 54, 212, 218
 Fisch Paul, 76, 194, 195, 276
 Fonck Charles, 125, 126, 238
Fonderies Tongroises, 246
 Fonson J., 76, 197, 271
Fonson, Les ateliers, 76, 197
Fonson, Frères - Atelier, 196, 277
 Fourdin Léon, 75, 77, 78, 152, 268
 Fraikin Charles Auguste, 28, 69, 70,
 208, 216, 225
 Franck Louis, 84
 François A., 252
 Francotte G., 83, 228
 Frédéric Léon, 190
 Frison Maurice, 58, 76, 196, 197, 220

► G

Gadeyne Léon Georges, 208
 Gajo, 56
 Gallait Louis, 64
 Gaspar Jean-Marie, 67
 Gassée Pieter-Jacob, 72, 127, 177, 238
 Gaudi Antonio, 88
 Geefs Guillaume, 69, 216, 225
 Geefs Jozef (Joseph), 24, 25, 66, 70,
 206, 208, 224
 Geefs (gebroeders), 179
 Geeraert Hendrik, 20, 161, 178, 251,
 269
 Geets Willem, 23, 293
 Geleyn Joseph, 133, 208
 Gevaert François Auguste, 51, 58, 146,
 147, 217, 220, 244
 Gezelle Guido, 83, 252
 Gheeraert Floribert, 18, 19, 202, 203,
 205
 Ghémar Louis-Joseph, 34
 Ghysels Bert, 72, 286
 Giguët E., 137
 Gilis Alphonse (?), 42
 Gillekens Léopold-Guillaume, 284
 Gilson - generaal, 268
 Girault Charles, 104
 Godecharle Gilles Lambert, 35, 102, 216
 Goffin Arnold, 68, 69
 Goldscheider Arthur, 79, 227
 Goldscheider Friedrich, 78, 79, 227
 Goldscheider Marcell, 79
 Goldscheider Walter, 79
 Goldschmith, 29, 209
 Goossens - burgemeester Nossegem,
 167, 168
 Gordts Amelie, 39
 Govaerts Léon, 176, 222, 250
 Grandmoulin Léandre, 42, 51, 82, 137,
 217, 346
 Granville - lord, 167
 Grauwels-Hoste, 176
 Graux Charles, 76, 194, 195, 203, 256,
 257, 258, 265, 294
 Graux Marguerite, 294
 Grelat Anne-Marie, 86, 279

Grieg Edvard, 217
 Groothaert Alphonse, 137
 Gusse Ferdinand Alexandre, 206, 207
 Gussé F.A., 246
 Gutman Françoise, 107, 233, 329

► H

Hagens, 57, 219
 Hallet Max, 55, 142, 218, 219
 Halot A., 58, 220
 Hamesse Paul, 38, 212, 222
 Hankar Paul, 36, 223
 Hannon Théo, 54, 218
 Hannotiau Alexandre August, 37, 38,
 64, 82, 173, 174, 175, 177, 226,
 249, 250
 Hano Désiré, 137
 Hansens Jozef, 286
 Hastat Alexandre, 209
 Helbig Jean, 17, 202
 Hellemans Emile, 137
 Helleputte Georges, 138
 Hendrickx Edmond, 76, 82, 127, 128,
 293
 Hendrickx Jean, 146, 147
 Hérain Jean, 37, 38, 69, 106, 137, 212,
 225
 Hessling Egon, 65, 67
 Heusers Herman Joseph, 208
 Heyman Jean Joseph, 80
 Heyman Octaaf, 80
 Heyninx, 102
 Heyse Pauline, 109, 298
 Hireche (zie ook Iresch Léon), 99
 Hobé Georges, 115
 Hocq - abt, 268
 Holbein Hans, 102
 Holemans François, 39
 Hollevoet Henri, 177, 250
 Hoorickx (Ernest ?), 54, 218
 Horta Marguerite, 111
 Horta Simon(n)e, 112, 203, 298
 Horta Victor, 9, 33, 38, 40, 41, 44, 45,
 51, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60,
 61, 62, 71, 77, 78, 79, 80, 82, 83,
 84, 86, 88, 89, 95, 101, 109, 110,
 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117,
 118, 119, 122, 123, 124, 131, 133,
 134, 141, 143, 144, 149, 161, 162,
 163, 164, 166, 167, 171, 176, 178,
 183, 188, 189, 190, 191, 197, 198,
 199, 201, 210, 217, 218, 219, 220,
 221, 222, 226, 228, 233, 235, 235,
 237, 239, 240, 247, 249, 253, 255,
 263, 273, 288, 311, 335, 346
 Hoste G. (Gustave?), 129
 Hoste Julius, 18, 83, 84
 Houtstont Georges, 9, 29, 32, 33, 34,
 35, 36, 37, 42, 53, 130, 176, 210,
 211, 212, 239
 Houvenaghel Pierre, 23
 Houvenaghel Rosalia Francisca, 20
 Hubert Eugène, 128
 Huberti Alphonse, 76
 Huet Jan, 96
 Huygebaert Jules, 167
 Huygelen Frans, 190, 196, 209, 257
 Huysmans, 42

Huysmans Camille, 84
Hymans Henri, 35, 68

I

Ingeborg, prinses van Zweden 296
Ingels Domien, 153
Iresch Léon (zie ook Hireche), 99, 231

J

Jacqmain Emile, 190, 191, 256
Jacquet Jean Joseph, 25, 99, 216
Jamaer Victor, 30, 32, 99, 100, 231
Janlet Emile, 32, 129, 130, 134, 159, 239, 246
Jans Paul (Emile), 76, 81, 93, 194, 195, 203, 256, 257, 258, 266, 267
Janssens, 226
Janssens Wijnand, 210
Jaspar Ernest, 137
Jaspar Paul, 222
Jéhotte Louis, 66, 216, 224
Jespers Oscar, 96
Jolly André-Edouard, 100, 295, 296
Joly Edmond, 86
Jordaens Jacob, 102
Joris Frans(-Joseph), 28, 133, 138, 242
Jujol Josep Maria, 88

K

Kats Jacob, 127
Kempeneer G., 206, 207
Kips, 124
Knopff Fernand, 190

L

Labarre F., 58, 220
Lacoste Henri, 222
Laermans Eugène, 177
Lagae Jules, 15, 27, 28, 29, 45, 63, 65, 67, 68, 69, 102, 104, 113, 133, 138, 139, 147, 153, 154, 190, 196, 202, 208, 209, 213, 216, 222, 223, 224, 225, 232, 234, 241, 242, 257
Lagasse de Locht Charles, 146
Lagast Leona, 74, 81
Laloux Emile, 176
Lambeaux Jef, 28, 29, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 104, 119, 134, 189, 199, 224, 225, 236
Lambot Emile, 116
Lambotte Paul, 142, 143
Langaskens Maurice, 222
Laurent Marcel, 69, 125, 238
Lauwers Emile (Dr.), 138
Leclercq Emile, 130, 131, 133, 135, 137
Lédent Armand, 22, 205
Leduc Charles, 268
Leempoels Jef, 98, 214, 231
Lefebvre Aimable, 59
Lefebvre Victor, 43
Lefevre Petrus, 22
Leigh (allicht Rosa), 54, 218
Leman Gérard, 244
Lemmen Georges, 212
Lemonnier Camille, 9, 51, 59, 67, 75, 80, 141, 142, 143, 144, 202, 217, 242, 243, 323, 324, 325
Léonard Charly, 204

Leopold I van België, 188
Leopold II van België, 104, 105, 127, 129, 147, 238
Leopold III van België, 156, 168, 187
Lepage Léon, 59, 140, 252
Lepreux Omer, 244
Le Roy (ook Leroy) Grégoire, 141, 190, 255
Le Roy Hippolyte (ook Marie Guillaume Hippolyte), 138, 195, 206, 208, 242
Le Roy J. en A. (*Galerie J. & A. Le Roy Frères*), 80
Leurs – schepen van Brussel, 140
Lewyllie Jan, 155
Leys Henri, 64, 173, 249
Limburg de Stirum – graaf, 244
Lippens Jozef, 136, 137, 312
Litvinne Félicia, 57, 111
(Loppens ?) Germaine, 97
Loppens H., 97
Loppens Louis, 227
Loppens Pierre, 227
Lossignol Jeanne, 79, 203, 257, 277
Louwagie (ook Lauwagie) Maria Godeliva, 205
Louwagie Pierre, 22
Loyer François, 36
Lucas Marie Thérèse, 42
Luppens – bronsgieterij, 130, 239
Lybaert, 74, 84
Lynen Amédée, 29, 38, 209, 212, 226

M

Mabille Alfred, 100, 130, 131, 140, 231, 233, 255
Maertens F., 45
Maison C. Gaudier-Rembaux, 246
Malraux André, 206
Mandon Maurice, 119
Maquet Henri, 32, 37, 105
Marie-Albert - broeder, abt, 94, 96
Mariën-De Cock Ine, 204, 235
Marin Jacques, 42, 43
Mascre Louis, 113, 137, 234
Mast Lodewijk, 65
Mast Louis Jean, 206, 208
Mathieu Camille, 246
Mathieu Paul, 45, 204
Mathieu-Peters Camille, 246
Matton Arsène, 42
Maus Octave, 58, 68, 119, 139, 141, 174, 220
Max Adolphe, 93, 167, 190, 191, 244, 255
Mayné Servais, 222
Mazzucotelli Alessandro, 56, 79, 219
Mellery Xavier, 51, 74, 217
Memling Hans, 93, 102, 229
Mercier Désiré, 244
Mestdagh Karel, 84
Meunier Constantin, 9, 40, 53, 54, 62, 63, 64, 65, 67, 68, 69, 70, 119, 136, 138, 179, 185, 188, 199, 217, 218, 223, 224, 225, 226, 241, 251, 253, 254
Meyers Georges, 158, 159
Michelangelo, 40, 102
Michiels August, 155

Michiels Frans, 182
Mignon Léon, 65, 69, 225
Mignot Marcel, 239
Mignot Paul, 239
Minnaert G.D., 138
Minne Georges, 65, 68, 69, 71, 212, 222, 226
Misonne Daniel, 88
Mommerency Georges, 205
Monoyer Victor, 267
Montald Constant, 64, 116, 222
Monteyne Lode, 182
Moortgat P. Gerard, 18
Morren Georges, 68, 212
Mortelmans L., 84
Mory – majoor, 137
Mostafa, 198
Mostert Jules Alfred, 208
Mouling M., 160
Mulders P.J., 127

N

Neydt (Neyt) Jeanne-Marie-Rachel, 114
Nicolas Joep, 96, 230
Nocquet Paul, 137
Noë Polydor, 208
Nolf Pierre, 140, 141

O

Odevaere Jan Baptist, 206
Ogez Emma, 80
Oleffe Auguste, 45, 54, 218, 244
Ottevaere Henri, 54, 218

P

Parkes Kineton, 122, 163
Paulus A., 244
Pauwels Arthur, 138
Pauwels Franciscus, 22
Pauwels Jan, 22
Pauwels Sophie (Sophia Ludovica), 22, 165, 166, 205, 261
Pécher Jules, 208
Peeters Alfons, 102
Peeters Ria, 156
Peladan Joséphin – Sâr, 115, 223
Pelseneer Edouard, 219
Pelseneer Henri, 56, 219
Pelseneer Paul, 141
Pernot Henri Jean, 27, 208
Perpète Désiré Joseph, 290
Persyn Jules, 84
Petermann Jacques – bronsgieterij, 72, 73, 116, 136, 150, 154, 189, 198, 258, 285, 303, 305
Petit Georges, 222, 246
Petre – grafmaker, 177
Pètre Georges, 179
Peyrat Marie, 36
Phillips-Barthe, 42
Pica Vittorio, 23, 66, 98, 112, 116, 136, 187, 214
Pickance Evelyn Edith Foley, 175, 250
Pickance William John, 175
Pickery Gustave (Gustaaf), 137, 138, 206, 208, 242
Pickery Hendrik, 9, 23, 85, 100, 206
Piérard Louis, 141, 142, 144, 242

Pierron Sander, 44, 51, 53, 69, 79, 82, 90, 113, 162, 167, 173, 184, 189, 195, 216, 234, 256
 Pierron (mevrouw), 79
 Pigeon Felix Auguste, 206
 Pion Louis, 53, 59, 218, 220
 Pipyn Guillaume C., 80
 Pipyn Jeanne, 80, 170, 192, 228, 248, 320, 323
 Pipyn Victor Benedictus, 80
 Pissaro, 212
 Planquaert Hector, 83
 Poelaert Joseph, 30, 32, 50, 51, 210, 216
 Pollard Joseph-Jean, 102
 Pollard Pierre Joseph Marie, 206
 Popelin A., 130, 131, 239
 Popp P.C., 33
 Portaels Jean, 99, 115, 207
 Portaels Jean-François, 25, 26
 Possot André, 42, 188, 203, 212, 213, 252
 Possot Marcel, 21, 50, 203, 213
 Potvin Jules, 34
 Poullert Prosper, 141
 Prins Maurice, 244
 Puttemans Auguste, 69

► **Q**
 Querton Léopold, 262
 Querton Marie, 78, 262

► **R**
 Rafaël, 102
 Rans Albert, 293
 Raoux Achille, 137
 Raquez – bariton, 209
 Rassaert Louisa, 83, 299
 Rau Marcel, 209
 Reding, 29, 209
 Rembrandt, 102
 Remy Edouard, 9, 40, 47, 48, 55, 66, 68, 75, 86, 133, 134, 135, 136, 180, 215, 223, 224, 226, 240, 241, 311
 Robie Jean-Baptiste, 34, 210
 Rodin Auguste, 38, 40, 66, 163, 212, 247, 306
 Roffiaen, 29, 74, 209
 Roffiaen Jean-François, 34
 Rogier Charles, 100
 Romagnoli Giuseppe, 47, 215
 Rombaux Egide, 29, 69, 104, 125, 126, 137, 190, 222
 Romeo Clavia, 42, 213
 Romeo (ook Braecke) Elodea, 21, 38, 39, 40, 41, 42, 86, 96, 113, 120, 132, 183, 184, 212, 213, 252, 260, zie ook catalogus.
 Romeo Flavia, 42, 213
 Romeo Giovanni, 39
 Romeo Orlando, 42, 213
 Romeo Robert Julien, 42
 Rooses Max, 84
 Rops Félicien, 38, 212
 Roscam (wellicht Edouard Roskam), 42
 Rosseels Jacob, 64
 Rousseau Jean, 183
 Rousseau Victor, 29, 36, 37, 38, 54, 65, 66, 67, 68, 69, 100, 119, 141, 196, 199, 210, 212, 218, 222, 225, 236

Rubens Peter Paul, 83, 93, 193, 229, 256
 Rubin Armand, 81, 203, 288, 292
 Rubin-Braecke Esther, 81, 203, 263, 265, 266, 288, 292
 Rude François, 216
 Rulot Joseph Louis, 206
 Rybens Jan (Johannes Ludovicus), 22, 23, 297, 298
 Rybens Louise (Ludovica L.O.J.), 81, 297
 Rybens Nicole, 297
 Rybens Paul, 297, 298
 Rybens Polidoor, 80, 81, 297, 298
 Rybens Roland, 247, 297
 Rycx Léon, 244, 271

► **S**

S. – prins, 81, 305
 Sabbe Maurits, 173
 Saintenoy Charles (Gustave), 35, 81, 211, 228, 263, 264
 Saintenoy - mevrouw Charles, 81
 Saintenoy Gustave Charles (zie ook Charles Gustave), 36
 Saintenoy Gustave Jean Jacques, 211, 228, 264
 Saintenoy Hélène, 228, 263
 Saintenoy Jean, 228
 Saintenoy Paul Pierre Jean, 32, 35, 51, 71, 105, 113, 144, 147, 174, 175, 184, 188, 211, 228, 244, 264, 267, 285, 286, 289, 317
 Samuel Charles, 27, 28, 29, 43, 66, 67, 68, 69, 76, 101, 103, 104, 113, 153, 195, 208, 209, 213, 224, 231, 232, 234, 256, 275
 Samyn Adolphe, 32, 107, 108
 Santos-Dumont, 29, 210
 Sauer, 192, 255, 256
 Schadde Joseph, 74
 Schleisinger Myrtil, 58, 220
 Schelstraete William, 298
 Schoup Ferdinand, 178, 251
 Schoy Auguste, 173, 174, 249
 Scobie Lawrence, 227
 Schumann Paul, 67, 224
 Servaes Albert, 96
 Sèthe Alice, 263
 Seurat, 212
 Siffers Alfons, 84
 Signac, 212
 Simigaglia Alexandre, 39
 Simoen – burgemeester, 202
 Simonis Eugène, 207
 Simons Marc, 157
 Simons Theo, 37
 S'Jongers Henri François, 208
 S'Jongers Louis Ernest, 176
 Sleenckx Domien, 216
 Slingeny Ernest, 64
 Smets A., 76, 96, 256, 275
 Smets Marie-Herman, 230
 Smolderen Luc, 196
 Sneyers Léon, 222
 Sobry Gust.-Arthur, 206
 Sohie Albert, 181, 252
 Sohie Ernest, 252

Sohie Felix, 180, 181, 252
 Sohie Frans, 180
 Sohie Hendrik, 252
 Sohie Remy, 180, 252
 Sohie Willem, 180
 Sohie-Deleau, 181
 Solvay Alfred, 109, 262
 Solvay Armand, 9, 55, 81, 109, 114, 228
 Solvay Aurélie, 292
 Solvay Ernest, 109, 114, 141, 262
 Solvay Lucien, 44, 54, 81, 114, 115, 214, 218, 282, 283
 Speleers Reymond, 84
 Staelens Irma Josephine Marie, 80
 Staelens Joseph, 80
 Stallaert Joseph, 131
 Stanley Henry Morton, 148
 Stappen Franz, 217
 Stephen Paul, 29
 Stevens Alfred, 64
 Stillema Antonius, 286
 Stobbaerts Jan, 54, 218
 Stoffyn Paul, 245
 Stranard Henri, 191
 Streuvels Stijn, 84
 Struys Alexandre, 54, 218
 Suess Eduard, 178
 Sultan Hamed ben Mohammed van Tadjourah, 215
 Surinckx Eugene Mathys, 252
 Surlet de Chokier, 295
 Swiggers Pierre-François, 50, 51, 216
 Swyncop Charles, 204
 Symons Fernand, 65, 66, 223
 Systemans Georges, 58, 220

► **T**

Tassel Emile, 55, 90
 Tasson Marie, 34
 Tasson-Snel Balthasar-François, 33, 34, 210
 Teirlinck Herman, 9, 82, 84, 128, 178, 190, 251
 Teirlinck Lea, 177, 178
 Teirlinck Martha (Mieke?), 178
 Teniers David (de jonge), 102
 Theunis G., 93
 Thiaucourt Clémentine, 32
 Thieme Ulrich, 64
 Thoelens, 190
 Thonissen Jean-Joseph, 41, 76, 99, 289
 Thys H., 250
 Tijs Willem, 137
 Timberman Lucie, 219
 Timberman Victorien, 55, 81, 218, 219
 Toorop Jan, 212
 Tourneur Victor, 194, 195, 196, 257
 Toussij...(?), 99, 231
 Tyvaert Sidonia, 297, 298

► **V**

Vaes Henry, 94, 95, 96, 97, 117, 121
 Valcke Jules Henri, 290
 Van Ackere-Doolaeghe, 73
 Van Asten War, 19, 60, 105, 150, 184, 198, 201, 203, 228, 233, 302, 309, 310, 312, 315, 318, 319, 323, 325, 343, 344

- Van Averbeké Emile, 222
 Van Bemmél Eugène, 36
 Van Beneden Edouard, 140, 141, 322
 Van Beneden Pierre-Joseph, 9, 86, 131, 132, 133, 140, 230, 322
 Van Biesbroeck (ook Van Biesbrouck) Jules, 65, 66, 136, 223, 241
 Van Boghem Louis, 92
 van Bruyssel - mevr., 109
 Van Cauwelaert Frans, 84
 Van Cutsem Henri, 9, 51, 53, 54, 55, 59, 60, 75, 81, 82, 101, 179, 199, 217, 218, 220, 231, 251, 303
 Van Daele (Victor Benedictus Pipyn), 80
 Vandale Georges/Joris, 138, 139
 Vanden Abeele François J. A., 137
 Van den Berghé Ernst, 286
 Van den Bossche Dominique (Domien) Ernest, 206
 Vandendries Henri, 42
 van den Hende Jules, 222
 Vandepitte, 78, 114
 van der Burch Adrien, 123, 124,
 van der Cruyssen Charles, 94, 95, 97, 237
 Vanderheyden, 100
 Vanderkindere Léon, 100
 Vander Kindere Sylvie, 36
 Vander Linden (ook Van der Linden) Gerard, 9, 24, 102
 van der Linden d'Hoogvorst Emmanuel, 100, 101, 294, 295
 Vanderperre, 78, 114, 317
 Vanderplancke Fernand, 280
 Vander Plancke Jan Frans, 70
 Van der Stappen (ook Vanderstappen, Vander Stappen) Charles, 24, 25, 27, 29, 53, 57, 66, 67, 68, 69, 70, 99, 101, 104, 133, 134, 137, 179, 185, 207, 208, 217, 218, 224, 225, 226, 231
 van der Steur A., 37
 van der Steur Adrianus, 211
 Vandervelde Emile, 93
 van der Vin Gabriëlle, 162
 van der Voort Michiel, 216
 Van de Sande Felix, 76, 82, 127, 128, 177, 239, 293
 Vande Velde (sic) Henry, 212
 Van de Voorde Georges, 179
 Van de Voorde Oscar, 153, 222
 van de Woestijne Karel, 84
 Van Dievoet Henri, 32, 37, 106
 Van Dijk Frans, 101
 Van Droogenbroeck Jan, 77, 286
 Van Dyck Anna Catharina, 252
 Van Dyck Antoon, 102
 Van Dyck C., 252
 Van Dyck Ernest, 58, 220
 Van Emelen Henri, 208
 Van Eyck Jan, 83
 Van Goethem Marcel, 105
 Van Gogh Vincent, 212
 Van Havermaet Alb., 74
 Van Hoeter Henri (?), 42
 Van Hoeydonck J., 252
 Van Holder Franz, 36, 69
 Van Hoof Frantz, 123
 Van Houtte Raoul, 97
 Van Hove Frans, 15, 149
 Van Hove Gustave, 27, 28, 208
 van Kalken, 105, 233
 Van Kuyck (wellicht Frans), 74
 Van Landeghem Edouard, 208
 Van Leemputten Corneille, 64
 Van Leemputten Frans, 64
 Van Neck Joseph, 125, 126, 141
 van Nieuwenhove Celestina, 82
 Van Ophem Frans, 252
 Van Poppel Ferdinand, 23
 Van Pottelsberghe Charles Jean Baptiste, 206
 Van Rasbourgh Antoine-Joseph, 102
 Van Rysselberghe Théo, 64, 212
 Van Schoote Léon, 72, 81
 Van Strydonck Guillaume, 53, 218
 Van Trooyen B.E.M., 167, 168
 Van Vlasselaer Julien, 97
 Van Wilderode - familie, 72
 Van Wilderode G., 286
 Van Ysendyck Maurice, 92
 Van Zype Gustave, 69
 Van Zype H., 63
 Vauthier Maurice, 93
 Velazquez (Diego de Silva y Velazquez), 102
 Verbanck Geo, 96, 222
 Verdaveine Georges, 54, 218
 Verdeyen Eugène, 42
 Vereycken Edouard, 149
 Verhaeghe - Dr., 153
 Verhaeren Emile, 171, 172, 249
 Verhas Jan, 64
 Verhelle Arthur, 137, 138, 213
 Verheyden Isidore, 175, 250
 Verlat Charles, 24, 25, 208
 Vermeylen August, 84
 Vermeylen (Marie Pierre) François, 24, 208
 Verraert A., 153
 Verraes Oscar, 147, 244
 Verrou Emile, 81
 Vertongen Albert, 81, 151, 175, 176, 177, 250, 251
 Vertongen-Pickance, 151, 175, 176, 177, 320
 Viérin Emmanuel, 84
 Viérin Jozef (Jos), 15, 16, 18, 153, 157, 205
 Vigne Georges, 176
 Vinçotte Thomas, 25, 28, 51, 64, 66, 67, 69, 99, 102, 104, 133, 190, 217, 224, 225
 Vleeshouwers Lode, 96
 Vloors Emile, 222
 Von Saher Edouard August, 37
 Von Uhde Franz, 98, 231
 Vorsterman Lucas, 102
 Vrancken, 159
 Vranckx Philippe, 197, 257
 Wansart Eric, 42
 Wappers Gustave, 64
 Wargé Joseph, 39
 Warr(e)in Isabella Clara, 51
 Washer Charles, 34
 Washer Emma, 34
 Washer Jeanne, 34
 Wattecamps, 20, 204
 Wauters Alphonse, 99, 107, 108
 Wauters A.-J., 54, 218
 Wauters Emile, 35
 Weemaes Margot, 96
 Weiler - toondichter, 29, 209
 Werbrouck Frans, 74, 81
 Weustenraad Marie Virginie, 252
 Weyns Jules/Juliaan, 29, 102
 Wibaut Edmond, 60, 221
 Willaert Ferdinand, 64
 Willem I - koning van Nederland, 206
 Willems Joseph, 131
 Willems Leonard, 84
 Willems Marguerite, 39
 Willocx Maurice, 151
 Wilmots Jean, 158
 Winders Jean-Jacques, 101
 Wittamer Louis, 81, 228
 Woeste Charles, 83
 Wolfers Frères, 76, 194, 251, 265, 266, 273, 274
 Wolfers Marcel, 237, 247
 Wolf, I.M. Wolff & C°, 216
 Wouters Rik, 69
 Wybo Camille, 16
 Wytsman Rodolphe-Paul, 64

W

- Wagner Otto, 88, 110, 111, 217, 224
 Wagner Richard, 21, 57
 Waller Max, 143
 Wansart Adolphe, 42

SUMMARY

**Pieter Braecke, sculptor
(1858-1938)**

Pieter Braecke was born in 1858 in Nieuport (West Flanders) as son of a cartwright and a landlady. He was trained to be a sculptor at the Bruges Academy by Henry Pickery and at the Leuven academy by Gerard Vander Linden. In 1882 he became the 2nd laureate of the prestigious Grand prix of Rome. As of then he established himself in Brussels where he was apprenticed to the French ornamentalist Georges Houtstont in Saint Gilles (Brussels), and subsequently in Laken to the sculptor Paul Devigne. From then on he would divide his time between Sint-Joost-ten-Node and his country place in Nossegem, where he deceased at the age of 80.

He had donated a large number of plaster models of his sculptures and relief work to his native town Nieuport, where a museum was opened in his honour. This way he wanted to ensure a lasting interest in his work, of which he had already witnessed the partial loss. In doing so he also contributed to the revival of Nieuport which had been destroyed for the greater part during World War I.

In May 1940, at the beginning of World War II, a large number of plaster models were irrevocably destroyed by an aerial torpedo. The enormous collection was thus strongly reduced. Not earlier than 1951 could Elodea Romeo, Braecke's widow, be convinced to make an additional donation and as of 1956 the new collection was exposed in "*het Kasteeltje*" (the little castle). When the city administration's interest for this collection dwindled, the fragile plaster models were transferred to a damp cellar in 1972. Later on most works were loaded in a container and moved to a shed.

In 2008 the search began for the plaster models which had since disappeared, as part of scientific

research into plaster collections. They could only laboriously and little by little be traced, as they were scattered over several locations and most of it in poor condition. First an inventory was made of the remains of the collection. Study of the archives and of exhibition catalogues soon proved that Pieter Braecke had not only exhibited intensively in Brussels, Ghent, Antwerp and other Belgian cities, but also regularly in Paris and Venice and occasionally in Glasgow, Dresden, Cologne, Munich, Bern, Barcelona, Leningrad, Moscow, Saint-Louis, Chicago, Rio de Janeiro and Cairo.

Braecke was a passionate advocate of the integration of sculptures in architecture and actively participated in the artists' grouping *L'Art Monumental*. His sculptures and relief work grace among other, religious buildings, like the tympan of Saint Joseph's church in Ostend, or the Four Evangelists at the crossing pillars of Saint Peter and Paul's church there. With a view to provide work to artists in need, it was decided after World War I to completely adorn Our Lady's church at the Sablon in Brussels with sculptures. Pieter Braecke was asked to make the statues Love, Hope and Faith. In the abbey of Orval in the Walloon provinces, a statue of Mary was found on the altar of the same name. The colossal sculpture was initially intended for the church tower, but the church authorities considered it to be oversized.

His work can also be found on numerous public buildings. The Brussels city council had commissioned two historical figures for the town hall from the still young Braecke, later on for sculptures and relief work on the houses *Den Horen* and *De Zwane* on the Grand Place. For the new town hall of Sint-Gillis (Brussels) there was an extensive project for sculptures around the theme of Administrative Services. Braecke portrayed *public hygiene* as a graceful naked woman, wrapped in a towel and with flowers in her hand. A major project of king Leopold II was the triumphal arch

in the Jubilee park. Numerous sculptors were brought in to finish this masterpiece by 1905, the 75th anniversary of Belgian independence. Braecke made two relief works for the tympan: *Science* and *Industry*. For the military academy, just across the Jubilee park, he designed two larger than life-size statues of the gods of war Mars and Minerva.

Braecke also worked for private patrons. His friend, the architect Victor Horta, often acted as intermediary. Horta had also made his residence in Sint-Joost-ten-Node (Brussels) and together they had designed an art nouveau pulpit, unknown until now, in Salbris, France. He made the *Science* ensemble for the Solvay residence and the ensemble *L'Humanité* for the Aubecq house, which has been demolished. In Horta's private house in Sint-Gillis, a niche in the stairwell was decorated with the group *la Famille*, most probably an ode to Horta's lamented daughter Marguerite. For the tympan in the dining room, Braecke even made two consecutive relief works, most probably due to Horta's divorce and second marriage, most relief works – possibly family portraits – needed to be replaced after some time. They represent the *Arts*, as it was the master's interest and *Family Life*, where the wife played the leading part.

Braecke also made relief work and sculptures for international or world exhibitions, often working together with Horta. At the international exhibition of Milan in 1906, he crowned the façade of the Belgian section for decorative arts, a design by Horta, with Nature, the Ideal and the Sense, flanked by the arts of Sculpture and Painting. On the pavilion's sidewalls he made a relief called Glory. At the 1910 World Exhibition in Brussels, the main building by Ernest Acker and the entrance pillars were decorated with a plaster "Glory" with "Pegasus". Once again fate struck and the main building was destroyed in a disastrous fire closing down the exhibition.

In 1925 Horta designed the Belgian pavilion for the *Exposition internationale des Arts décoratifs* in Paris. Braecke made, among other things, the plaster frieze in openwork which ran all around the building: 524 crates of sculpture work. For the Centennial palace at the 1935 world exhibition in Brussels, Braecke sculpted another stone allegory of Belgian Independence in 1830.

Memorial monuments are an important part of Braecke's oeuvre. The monumental fountain in honour of the mayor of Brussels, Jules Anspach, was assigned to Paul Devigne. When the latter

became ill, the commission was redistributed and Braecke finished the crowning Saint Michael with the dragon. Together with Horta, he responded to a competition for a monument in Mechelen honouring the zoologist Pierre-Joseph Van Beneden. Only a picture has been preserved of their entry, until now wrongly attributed to Charles Vander Stappen. The monument in Leuven for Edouard Remy, the industrialist, remains one of his most remarkable works. The pedestal and fence work were done by Horta. On a high socle in pink granite shines the bronze bust of Remy. He is flanked by life-size bronze figures, mourning over the death of the benefactor while symbolizing his good deeds. A later work in this genre is the monument for the French-speaking author Camille Lemonnier, again with a pedestal by Horta, nowadays in the park of Ter Kameren abbey in Elsenne, Brussels.

World War I led to a new style of memorial monuments: war memorials. Artistically these were rarely innovative, since artists usually fell back on the traditional principles of funerary art, albeit slightly renewed. The war memorials by Braecke are an exception to this rule, like the ones in Court Saint-Etienne, Opwijk, Ath, Ostend, Aarschot, Nieuport, Tongeren and Nossegem, but also the IJzer monument in Nieuport.

A long history precedes the actual creation of the IJzer monument in Nieuport. Already shortly after the war, Braecke had made a bozetto of a woman as protectress of the Belgian crown, standing on three gun barrels. Years later he would further elaborate the memorial together with Horta. On the earliest sketches the figure is standing on a double round mound, a monument of over 20 meters high, a hollow female figure measuring more than 10 meters with an internal spiral staircase. The project was abandoned because of the high costs. In 1930 Braecke and Horta signed a contract for a statue of 5 meters high – Belgium protecting the royal crown – on a 6 meter pylon, symbolically made up of sandbags and flanked by four columns shaped like soldiers.

His memorial stones are also remarkable. The plaster model of the medallion for the grave in Nieuport of his father, Pieter Jakob Braecke, has been preserved, although the original monument has disappeared, most likely during World War I. The same applies for the medallion for the grave of Pieter-Jacob Gassée, artistic director of the Compagnie des Bronzes in Sint-Jans-Molenbeek (Brussels) and one of the leading actors

at the creation of the Royal Flemish Theatre. The much-praised memorial for the painter Alexandre Hannotiau in Sint-Jans-Molenbeek has disappeared. In other places Braecke opted for mourning female figures, like the memorial Vertongen-Pickance in Evere and the one for the sculptor Guillaume Charlier in Sint-Joost-ten-Node. With Lucien Decunsel and his spouse Lea Teirlinck, in Sint-Jans-Molenbeek, the young mother is portrayed with her child. When Braecke deceased, a plaster model for his own memorial was found in the sculptor's workshop. As a final homage Horta designed the socle.

A final category of sculptures are those to beautify parks and public spaces. For the Botanic Garden in Sint-Joost-ten-Node, Constantin Meunier and Charles Vander Stappen developed an extensive sculpture project. Braecke would make a realistic sculpture of Winter or the Wood Picker, based on a model by Meunier. Hoping to receive an order, he exhibited in 1920 his ensemble Folle Jeunesse

from 1907 in the Royal Park in Brussels. Its was all in vain though, the actual marble version was probably made on private initiative. He also designed a series of fountains, a number of which were displayed in Ostend, together with an electric streetlight for the sea front.

The (fragments of) plaster models which have been preserved in Nieuport, are exact casts based on sketches or clay models which have since been destroyed. As these can be considered as authentic works of art, we can state that the city of Nieuport has received an exceptionally valuable legacy in its custody.

The name and fame of Pieter Braecke had almost been lost in time and his plaster oeuvre had been decaying for many years in a cellar where stray cats and other vermin had free play. We hope this monograph will initiate the wholehearted recognition of the importance of the artist, his oeuvre and of his plaster collection in particular.

◀
Le Croup, De Kroep,
ca. 1895
(SAN, repro
O. Pauwels)

RÉSUMÉ

**Pierre Braecke, sculpteur
(1858-1938)**

Pieter Braecke est né en 1858 à Nieuwpoort (Flandre Occidentale) en tant que fils d'un charron et d'une aubergiste. Il suit une formation de sculpteur à l'Académie de Bruges auprès de Henri Pickery et à celle de Leuven auprès de Gerard Vander Linden. En 1882 il est 2ème lauréat du prestigieux Grand prix de Rome. Désormais établi à Bruxelles il suit un stage auprès de l'ornemaniste français Georges Houtstont, ensuite à Laeken chez le sculpteur Paul De Vigne. Le reste de son existence se partagera entre sa demeure-atelier à Saint-Josse-ten-Noode et sa maison de campagne à Nossegem, où il décèdera à l'âge de 80 ans.

De son vivant déjà il légua un grand nombre de modèles en plâtre de ses statues et bas-reliefs à sa ville natale de Nieuwpoort où un musée fut créé en son honneur. De cette façon il espérait s'assurer d'un intérêt durable pour son œuvre qu'il avait déjà vu disparaître en partie. En même temps il contribuait au renouveau de Nieuwpoort que la Première Guerre Mondiale avait quasi entièrement détruite.

A l'aube de la Seconde Guerre Mondiale, en mai 1940, un impact de bombe détruisit irrémédiablement un grand nombre de plâtres. A la fin de la guerre, la collection s'avéra considérablement réduite. Ce n'est qu'en 1951 qu'Elodea Romeo, la veuve de Braecke, fut convaincue de faire une donation supplémentaire et dès 1956 la nouvelle collection fut exposée au "Kasteeltje". Hélas, l'intérêt des édiles communaux pour cette collection s'effaça peu à peu et les plâtres fragiles furent entreposés dans une cave humide. Plus tard encore, la plupart des œuvres furent chargées dans un conteneur et reléguées dans un entrepôt.

La recherche des plâtres, dont la trace était perdue depuis, débuta en 2008, dans le cadre d'une

enquête scientifique concernant les collections de plâtres. Ils ne purent être retrouvés qu'avec grande difficulté et pas-à-pas, dispersés en divers endroits et pour la plupart en piteux état. Ce qui restait de la collection fut tout d'abord inventorié. Une recherche en archives et la consultation exhaustive de catalogues d'expositions révélèrent rapidement que Pierre Braecke avait exposé intensivement non seulement à Bruxelles, Gent et Antwerpen ainsi que dans d'autres villes en Belgique mais aussi, et de façon régulière, à Paris, à Venise et occasionnellement à Glasgow, Dresden, Cologne, Munich, Berne, Barcelone, Leningrad, Moscou, Saint-Louis, Chicago, Rio de Janeiro et Le Caire.

Braecke était un ardent défenseur de l'intégration de la sculpture dans l'architecture et participa activement au groupement artistique *L'Art Monumental*. Ses sculptures et reliefs ornent entre autres des bâtiments religieux, tels les timpons de l'église Saint-Joseph à Ostende, ou les Quatre Evangélistes aux piliers de croisée de l'église Saint-Pierre et Paul à Ostende. Afin de fournir du travail aux artistes dans le besoin la Ville de Bruxelles décida après la Première Guerre Mondiale, d'orner intégralement l'église Notre-Dame-du-Sablon de statues: on confia à Pieter Braecke les statues Amour, Espoir et Foi. A l'abbaye d'Orval, en Wallonie, une Vierge Marie figure sur l'autel du même nom; sa version colossale sur la tour de l'église envisagée au départ, fut jugée hors proportion par les autorités religieuses.

Son œuvre se retrouve également sur nombre d'édifices publics. Ainsi la Ville de Bruxelles confia au jeune Braecke la réalisation de deux figures historiques pour l'Hôtel de Ville ainsi que des sculptures pour les maisons *Le Cornet* et *Le Cygne* sur la Grand-Place. Pour le nouvel hôtel communal de Saint-Gilles un vaste projet de statuaire fut élaboré ayant pour thème les Services Administratifs. Braecke représenta l'Hygiène Publique sous les traits d'une élégante

femme nue enroulée dans un drap de bain et des fleurs à la main. Un des projets majeurs du roi Léopold II était l'arc de triomphe dans le Parc du Cinquantenaire. De nombreux sculpteurs furent engagés afin de mener à bien ce travail titanesque avant 1905, date du 75ème anniversaire de l'Indépendance de la Belgique. Braecke créa deux reliefs pour les écoinçons: la Science et l'Industrie. Pour l'école militaire en face du même parc, il réalisa deux statues grandeur nature des dieux de la guerre Mars et Minerve.

Braecke a travaillé aussi pour une clientèle privée. Son ami Victor Horta fut fréquemment son intermédiaire en ce domaine. C'est Horta d'ailleurs qui construisit sa maison de Saint-Josse-ten-Noode et c'est avec Horta encore qu'il conçut à Salbris en France une chaire de vérité art nouveau, en bois, ignorée jusqu'à ce jour. Pour l'hôtel Solvay il livra son groupe La Science; pour l'hôtel Aubecq, détruit depuis, le groupe L'Humanité. Dans la maison personnelle de Horta à Saint-Gilles une niche de la cage d'escalier accueille le groupe La Famille, dédié sans doute à Marguerite, sa petite fille décédée. Pour les lunettes de la salle à manger Braecke refit par deux fois les reliefs; sans doute à la suite du divorce et remariage de Horta, la plupart des reliefs -portraits de famille peut-être- durent-ils être remplacés. Ils personnifient les Arts, centre d'intérêt de monsieur, et La Vie de Famille, où l'épouse occupe une place centrale.

Braecke réalisa aussi des reliefs et statues pour des expositions internationales ou mondiales, régulièrement en collaboration avec Horta. A l'exposition de Milan en 1906 il couronna la façade de la section belge des arts décoratifs, d'après un projet de Horta, du groupe La Nature, L'Idéal et Le Sentiment, flanqués de La Sculpture et La Peinture; les reliefs des façades latérales du pavillon symbolisant quant à eux La Gloire. Pour l'exposition universelle de Bruxelles en 1910 le pavillon principal d'Ernest Acker et les piliers de l'entrée furent dotés d'une Gloire et d'un Pégase en plâtre. Mais à nouveau la fatalité intervint et le bâtiment principal fut réduit en cendres suite à l'incendie catastrophique qui détruisit l'exposition. En 1925 Horta conçut le Pavillon belge pour l'Exposition internationale des Arts décoratifs de Paris. Braecke y réalise entre autre la frise ajourée en plâtre qui contourne le bâtiment: près de 524 caisses de sculptures. Pour le Palais du Centenaire de l'exposition universelle de 1935 Braecke sculpta encore une allégorie en pierre de L'Indépendance Belge en 1830.

Les monuments commémoratifs occupent une place importante dans l'œuvre de Braecke. La fontaine monumentale à la gloire du bourgmestre Jules Anspach, à Bruxelles, fut confiée à Paul Devigne; lorsque celui-ci tomba malade, le travail fut redistribué et Braecke acheva le Saint-Michel au dragon qui couronne l'œuvre. Au concours pour un monument à la gloire du zoologue Pierre-Joseph Van Beneden, à Malines, Braecke réagit avec Horta. De leur envoi, attribué à tort jusqu'à présent à Charles Vander Stappen, il ne reste qu'une photo. Le monument pour l'industriel Edouard Remy, à Leuven, avec la contribution de Horta qui prit en charge le socle et la grille, constitue une de ses œuvres les plus remarquables. Le buste en bronze de Remy est posé sur un haut socle de granit rose. A sa droite et à sa gauche des personnages grandeur nature pleurent la mort du bienfaiteur et symbolisent ses bonnes œuvres. Une réalisation tardive du genre sera le monument pour l'écrivain de langue française Camille Lemonnier, avec un socle de Horta encore, qui se trouve actuellement dans l'enclos de l'Abbaye de la Cambre, à Ixelles.

La Première Guerre Mondiale amena un nouveau genre de monuments commémoratifs: les monuments de guerre. Sur le plan artistique ils étaient rarement novateurs, les artistes se référant généralement aux principes traditionnels de l'art funéraire quelque peu mis au goût du jour. Les monuments de guerre de Braecke font cependant exception, tels ceux de Court Saint-Etienne, Opwijk, Ath, Oostende, Aarschot, Nieuwpoort, Tongeren et Nossegem, mais en particulier le Monument de l'Yser à Nieuwpoort. Ce monument connut une longue histoire. Tôt après la guerre Braecke réalisa un *bozzetto* représentant une femme protectrice de la Couronne belge, dressée sur trois canons. Plusieurs années plus tard il reprit le projet avec Horta. Sur les premières esquisses le personnage est perché sur une double colline arrondie: un monument de plus de 20 mètres de haut, dont la figure de femme en creux comporte un escalier à vis et mesure plus de 10 mètres de haut. Vu le prix élevé le projet fut abandonné. En 1930 Horta et Braecke signèrent un compromis pour une statue de 5 m de hauteur -la Belgique protégeant la couronne royale- sur un pylone de 6 m de haut, constitué symboliquement de sacs de sable et flanqué de quatre hermes aux traits de soldats.

Tout aussi remarquables sont ses monuments funéraires. Le modèle en plâtre du médaillon pour la tombe de son père Pieter Jakob Braecke,

à Nieuwpoort, a été conservé, bien que le monument original ait disparu sans doute lors de la Première Guerre Mondiale. De même que le médaillon pour la tombe de Pieter-Jakob Gassée, directeur artistique de la Compagnie des Bronzes à Molenbeek-Saint-Jean et un des co-fondateurs du *Koninklijke Vlaamse Schouwburg*. L'œuvre acclamée qui ornait la tombe de l'artiste peintre Alexandre Hannotiau à Molenbeek-Saint-Jean a disparu. Ailleurs, Braecke opta pour des pleureuses, ainsi la tombe Vertongen-Pickance à Evere et celle du sculpteur Guillaume Charlier à Saint-Josse-ten-Noode. Pour Lucien Decunsel et son épouse, à Molenbeek-Saint-Jean, la jeune maman est représentée avec son petit enfant. Après la mort de Braecke son atelier s'avéra contenir le modèle en plâtre de son propre monument funéraire, pour lequel Horta en dernier hommage dessinera le socle.

Une dernière catégorie de sculptures sont celles destinées à agrémenter les parcs et espaces publics. Pour le Jardin Botanique de Saint-Josse-ten-Noode Constantin Meunier et Charles Vander Stappen

élaborèrent un vaste programme statuaire; d'après une maquette de Meunier Braecke créa l'œuvre réaliste intitulée *L'hiver* ou *La Bûcheronne*. Espérant une commande il exposa en 1920 dans le parc de Bruxelles son groupe *Folle Jeunesse*, œuvre de 1907, mais en vain; la version en marbre actuelle résulte apparemment d'une initiative privée. Il réalisa également une série de fontaines, dont certaines furent exposées à Ostende, ainsi qu'une lanterne électrique pour la digue de mer.

Les (fragments de) 'plâtres' qui se trouvent encore à Nieuwpoort sont des moulages fidèles des 'esquisses' ou modèles en glaise qui furent détruits par après. Ils peuvent être considérés comme étant les œuvres authentiques, ce qui nous fait dire que la ville de Nieuwpoort est gardienne d'un legs particulièrement précieux.

Après des années de silence et d'oubli, pendant lesquelles l'œuvre de Pieter Braecke et ses plâtres en particulier moisirent dans les caves du "*Kasteeltje*", cette monographie se veut une plaidoyer à la reconnaissance de cet artiste, de son œuvre et de sa collection de plâtres en particulier.

►
Paradis Perdu,
Verloren Paradijs,
1892, cat. nr. 107
(ANONIEM,
Gedenkboek Karel-
Romaan Berquin,
Heemkring Bachten
de Kupe en familie
Berquin, p. 94)

▼
Frère et Soeur,
Broeder en Zuster,
vervaardigd vóór
19 januari 1901,
cat. nr. 119
(PICA V., Artisti con-
temporanei:
Pierre Braecke,
in Emporium,
vol. XIX, januari
1904, nr. 109,
p. 12, Pl.)

NAWOORD

Een bezoek bij Pier Braecke

Ginder heel verre, en verre van 't gewoel der hoofdstad, in de Troonastredingstraat, staat een geveltje met een deurtje en daarnevens eene breede ingangspoort waarop een brons eigenaardig plaatje de naam draagt: Pier Braecke.

Bij het intreden in dat gezellig huisje vermoedt men aanstonds dat de inwoner een kunstenaar, een Vlaamsch kunstenaar is. Tintelende kleuren overal, bloemen hier en daar, frissche schilderijen, geboetseerde kunststukjes, piano die midden al die harmonie aan andere harmonie doet denken.

Daar komt Pier Braecke: stevige kop, rechtzinnige figuur, hartelijke handdruk. Geen complimenten: Kom maar naar mijn werkhuis.

't Werkhuis staat achterwaarts van 't huis.

Lucht en licht ontbreken niet, zoo min als honderden koppen, maketten, ontwerpen, figuren: stoffe om een heel museum op te tillen en vele bewondering af te dwingen.

Daar nevens in de volle klaarte van het bovenlicht staat het 3m50 hoog eerste proefbeeld van het gedenkteeken dat de Stad Oostende aan hare gesneuvelden en aan hare slachtoffers van den oorlog zal oprichten.

Indrukwekkend tooneel! De weerstand van ons leger gepaard met al het geweld van het gevecht. Op het voorplan een gehelmd officier in majestatische houding, de borst naar den vijand, in beschermende houding, voor het vaandel, in gebiedend gebaar benevens zijne soldaten, onverschillig voor het kanon dat aan zijne voeten verzinkt. Links en rechts soldaten die vechten met sabel en geweer, die gooien met granaat, die een

gewonden makker helpen en steunen. En ver in 't verschiet: de Koning op een steigerend ros wier golvende manen als een droom verbeelden, en in 't verschiet de puinen en ellende van Vlaanderen. Dit paneel, zoo harmonisch uitgewerkt, is vol bezieling, leven en geweld; onze soldaten die zulke uren beleefden zullen er eene herinnering in vinden aan hunne heldendaden, en dezen die 't niet zagen zullen er te meer bewondering door gevoelen voor dezen die gevallen zijn.

Dit paneel zal in drie stukken gebeeldhouwd worden en 17.000 kilos wegen. Om de noodige Euvillesteen aan te koopen hebben de ontwerpers 400 kubieke meters moeten bestellen.

Het ander paneel dat enkel maar op kleine schaal geboetseerd was, verbeeldt de benden vluchtende menschen; het hoofdfiguur van die wemelende groep is een van onze stoere visschers, altijd behulpzaam: brave ziel onder een ruwe schors.

Op de twee zijkanten zullen de namen prijken van onze gesneuvelde helden en van de civile slachtoffers van den oorlog, in gulden letters.

Boven staat een Belgisch soldaat, 3 meters hoog, in verguld brons, fier en opgetogen die aan de wereld de zege van het Recht verkondigt. Het geheel zal weerdig zijn van een man van het gehalte van Pier Braecke en van M. Creten, den gevierden bouwkundige, die de algemeene lijn met een zoo gewaardeerde handigheid heeft weten te behouden.

Het beeld zal kunnen ingehuldigd worden den 21 Juli van dit jaar verzekeren met eene ware fierheid de kunstenaars. Pier legt er zijn leen aan, zooals men te Nieupoort zegt, want hij is van Nieupoort, waar hij in 1859 (sic) het levenslicht zag.

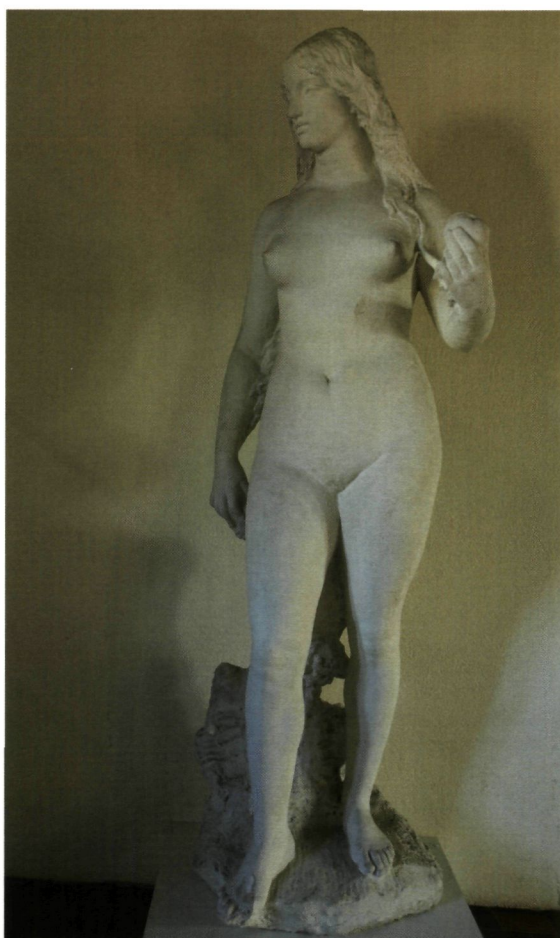
Wie hij is op kunstgebied?

De Nieuwe Gazet zal het ons zeggen: Onder de levende beeldhouwers van ons land staat hij op de allereerste rij. Nog onlangs bewam hij het Commandeurkruis van de orde van de Belgische Kroon. Braecke is geen slaaf van formule, noch een uitbater van een vorm die succes bewam. Hij is integendeel een zoeker, altijd er naar strevend om iets nieuws te bereiken, Hij is een van die gewetensvolle artisten, die niet aarzelen, een werk, dat hem niet bevalt, te vernietigen, zonder acht te geven op de studie, de arbeid en de materiele kosten: In de kunstwereld wordt hij dan ook geacht en geëerbiedigd, hoewel hij buiten de academies staat. Te eerlijk en te oprecht om te intrigeren en te onafhankelijk om

zich bij klikjes en koteriën te laten inlijven, gaat hij gansch in zijn kunst op. En als het fatale uur zal geslagen zijn dat die kunstenaar op zijn beurt verdwijnt, dan zal men eerst bemerken dat hij de eerste Belgische beeldhouwer van zijn tijd is geweest. Dan zal men misschien spijt gevoelen hem verwaarloosd te hebben als zijn vriend Horta, den vernieuwer van onze architectuur. Horta met wien Braecke meer dan eens samen werkte. Dit weze gezegd omdat Pieter Braecke de Belgische beeldhouwer is, die het best het monumentale begrijpt en beoefent in betrekking met de beeldhouwkunst.

De Zeewacht, zaterdag 4 februari 1922, jg. 28, nr. 5, p. 1.

▼
Une Eve, Eva,
ca. 1928,
cat. nr. 149
(SAN, foto
O. Pauwels)

▼
Gipsen model voor
staande vrouwen-
figuur uit 1930,
cat. nr. 152
(SAN, foto
O. Pauwels)

